

N. 30

ASSEMBLEE
VOLTALLIGE VERGADERING

SEANCE DE L'APRES-MIDI
NAMIDDAGVERGADERING

SOMMAIRE :

CONGES :

Page 601.

PETITIONS :

Page 601.

DECES D'UN MEMBRE DU PERSONNEL :

Page 601.

PROJETS DE LOI (Discussion) :

Projet de loi ouvrant des crédits provisoires à valoir sur les budgets de l'année budgétaire 1976.

Discussion générale. — *Orateurs : MM. C. De Clercq, rapporteur, Wiard, de Bruyne, p. 601.*

Vote des articles, p. 602.

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1976.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1975.

Discussion générale (suite). — *Orateurs : MM. Goffart, Verbist, Persyn, Lepaffe, Vanhaegendoren, p. 615. — MM. Lagasse, Verleysen, Gerits, Vandezande, Van In, M. Michel, ministre de l'Intérieur, p. 624.*

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1976.

Vote des articles, p. 634.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1975.

Vote des articles, p. 636.

PROJET DE LOI (Vote des articles) :

Projet de loi sur la répression du travail frauduleux, à caractère commercial ou artisanal.

Orateur : M. Watheler, p. 607.

Vote des articles, p. 607.

PROJET ET PROPOSITION DE LOI EXAMINES EN SECTION
(Vote définitif des articles) :

Proposition de loi relative à la carrière du personnel des recherches financées par des fonds publics.

Orateurs : MM. Spitaels, Vanhaegendoren, p. 609.

Rejet, p. 610.

INHOUDSOPGAVE :

VERLOF :

Bladzijde 601.

VERZOEKSCHRIFTEN :

Bladzijde 601.

OVERLIJDEN VAN EEN PERSONEELESLID :

Bladzijde 601.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking) :

Ontwerp van wet waarbij voorlopige kredieten worden geopend welke in mindering komen van de begrotingen voor het begrotingsjaar 1976.

Algemene bespreking. — *Sprekers : de heren C. De Clercq, verslaggever, Wiard, de Bruyne, blz. 601.*

Stemming over de artikelen, blz. 602.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1976.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1975.

Algemene bespreking (voortzetting). — *Sprekers : de heren Goffart, Verbist, Persyn, Lepaffe, Vanhaegendoren, blz. 615. — De heren Lagasse, Verleysen, Gerits, Vandezande, de heer Michel, minister van Binnenlandse Zaken, blz. 624.*

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1976.

Stemming over de artikelen, blz. 634.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1975.

Stemming over de artikelen, blz. 636.

ONTWERP VAN WET (Stemming over de artikelen) :

Ontwerp van wet tot beteugeling van het sluw werk met handels- of ambachtskarakter.

Spreker : de heer Watheler, blz. 607.

Stemming over de artikelen, blz. 607.

ONTWERP EN VOORSTEL VAN WET BEHANDELD DOOR DE AFDELING (Definitieve stemming over de artikelen) :

Voorstel van wet betreffende de loopbaan van het personeel belast met speurwerk dat gefinancierd wordt uit de openbare geldmiddelen.

Sprekers : de heren Spitaels, Vanhaegendoren, blz. 609.

Verwerping, blz. 610.

Projet de loi relatif à l'obtention de grades légaux par des réfugiés qui ont entamé ou accompli des études au titre scientifique dans une université belge ou un établissement assimilé.

Vote des articles, p. 610.

PROJETS DE LOI (Vote) :

Projet de loi contenant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1976, p. 610.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1975, p. 610.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Communications de l'année budgétaire 1976, p. 611.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Communications de l'année budgétaire 1975, p. 611.

Projet de loi contenant le budget du ministère de la Défense nationale de l'année budgétaire 1976, p. 611.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Défense nationale de l'année budgétaire 1975, p. 611.

Projet de loi ouvrant des crédits provisoires à valoir sur les budgets de l'année budgétaire 1976, p. 611.

Projet de loi autorisant la Régie des Télégraphes et des Téléphones à émettre en Belgique ou à l'étranger, sous la garantie de l'Etat, un ou plusieurs emprunts à concurrence d'un montant total de 25 milliards de francs belges, p. 612.

Projet de loi sur la répression du travail frauduleux à caractère commercial ou artisanal, p. 613.

Projet de loi relatif à l'obtention de grades légaux par des réfugiés qui ont entamé ou accompli des études au titre scientifique dans une université belge ou un établissement assimilé, p. 614.

VOTE SUR LA MOTION DEPOSEE A L'ISSUE DU DEBAT SUR LE BUDGET DU MINISTRE DES COMMUNICATIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976 :

Page 614.

VOTE SUR LES ORDRES DU JOUR PURS ET SIMPLES DEPOSES EN CONCLUSION DE :

1° L'interpellation de M. Van In au ministre des Communications sur « la situation des bateliers, pierre de touche d'une politique des transports socialement valable »;

2° L'interpellation de M. Van Ooteghem au ministre de l'Intérieur sur « le recrutement et le comportement de certains membres de la police de Gand ».

Page 614.

ORDRE DES TRAVAUX :

Orateurs : M. le Président, MM. Pierson, Leynen, Leo Vanackere, Falize (dépôt d'une motion), Vanhaegendoren (rappel au règlement), Jorissen, Vlerick, p. 620.

Vote sur l'ordre des travaux, p. 623.

Vote sur la motion déposée par M. Falize, p. 624.

QUESTION ORALE DE M. DELFORGE AU MINISTRE DE L'INTERIEUR SUR « L'ABROGATION DE L'ARRETE ROYAL DU 14 NOVEMBRE 1955 PORTANT CREATION DE LA PIECE D'IDENTITE POUR ENFANTS DE MOINS DE DOUZE ANS » :

Orateurs : M. Delforge, M. Michel, ministre de l'Intérieur, p. 637.

PROJET DE LOI (Dépôt) :

Page 638.

Le gouvernement. — Projet de loi portant des mesures particulières en matière de remembrement légal de biens ruraux lors de l'exécution de grands travaux d'infrastructure.

Ontwerp van wet betreffende het behalen van wettelijke graden door vluchtelingen die aan een Belgische universiteit of een daarmee gelijkgestelde inrichting universitaire studien ten wetenschappelijke titel aangevat of voleindigd hebben.

Stemming over de artikelen, blz. 610.

ONTWERPEN VAN WET (Stemming) :

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg voor het begrotingsjaar 1976, blz. 610.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg voor het begrotingsjaar 1975, blz. 610.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Verkeerswezen voor het begrotingsjaar 1976, blz. 611.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Verkeerswezen voor het begrotingsjaar 1975, blz. 611.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landsverdediging voor het begrotingsjaar 1976, blz. 611.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Landsverdediging voor het begrotingsjaar 1975, blz. 611.

Ontwerp van wet waarbij voorlopige kredieten worden geopend welke in mindering komen van de begroting voor het begrotingsjaar 1976, blz. 611.

Ontwerp van wet waarbij de Regie van Telegrafie en Telefonie gemachtigd wordt, in België of in het buitenland, onder waarborg van de Staat, één of meer leningen tot een totaalbedrag van 25 miljard Belgische frank uit te schrijven, blz. 612.

Ontwerp van wet tot beteugeling van het sluikwerk met handels- of ambachtskarakter, blz. 613.

Ontwerp van wet betreffende het behalen van wettelijke graden door vluchtelingen die aan een Belgische universiteit of een daarmee gelijkgestelde inrichting universitaire studien ten wetenschappelijke titel aangevat of voleindigd hebben, blz. 614.

STEMMING OVER DE MOTIE INGEDIEND OP HET EINDE VAN HET DEBAT OVER DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VERKEERSWEZEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976:

Bladzijde 614.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIES INGEDIEND TOT BESLUIT VAN :

1° De interpellatie van de heer Van In tot de minister van Verkeerswezen over « de situatie van de binnenschippers, toetssteen voor een sociaal verantwoord vervoerbeleid »;

2° De interpellatie van de heer Van Ooteghem tot de minister van Binnenlandse Zaken over « de aanwerving en het optreden van sommige leden van de Gentse politie ».

Bladzijde 614.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN :

Sprekers : de Voorzitter, de heren Pierson, Leynen, Leo Vanackere, Falize (indiening van een motie), Vanhaegendoren (beroep op het reglement), Jorissen, Vlerick, blz. 620.

Stemming over de regeling van de werkzaamheden, blz. 623.

Stemming over de motie ingediend door de heer Falize, blz. 624.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DELFORGE AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER « DE AFSCHAFFING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 NOVEMBER 1955 TOT INSTELLING VAN EEN IDENTITEITSBEWIJS VOOR KINDEREN BENEDEN TWAAFL JAAR » :

Sprekers : de heer Delforge, de heer Michel, minister van Binnenlandse Zaken, blz. 637.

ONTWERP VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 638.

De regering. — Ontwerp van wet houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt) :

Page 638.

M. De Bondt. — Proposition de loi portant prolongation de l'obligation scolaire et accordant la gratuité de l'enseignement dispensé dans le cadre de celle-ci.

M. Coppeters. — Proposition de loi modifiant la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des forces armées et l'arrêté royal du 20 février 1975 relatif à l'autorisation de mariage des membres du personnel de la gendarmerie du cadre actif.

NOMINATION DE MEMBRES SUPPLEANTS DANS LES COMMISSIONS :

Page 638.

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 638.

De heer De Bondt. — Voorstel van wet tot verlenging van de leerplicht en houdende kosteloosheid van het onderwijs dat deze leerplicht dekt.

De heer Coppeters. — Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtrecht van de krijgsmacht en van het koninklijk besluit van 20 februari 1975 betreffende de machtiging tot het huwelijk van de leden van de rijkswacht van het actief kader.

BENOEMING VAN PLAATSVERVANGERS IN DE COMMISSIES :

Bladzijde 638.

PRESIDENCE DE M. HARMEL, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER HARMEL, VOORZITTER

MM. Bogaerts et De Seranno, secrétaires, prennent place au bureau.

De heren Bogaerts en De Seranno, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd

La séance est ouverte à 15 heures.

De vergadering wordt geopend te 15 uur.

CONGES — VERLOF

M. Hougaardy, en mission à l'étranger; **M. Machtens** et **Mme Hanquet**, pour raisons de santé, s'excusent de ne pouvoir assister à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhinderung : de heer Hougaardy, met opdracht in het buitenland; de heer Machtens en Mevr. Hanquet, wegens gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

PETITIONS — VERZOEKSCHRIFTEN

M. le Président. — Par pétition datée de Suxy, le conseil communal proteste contre le plan de fusion qui concerne la commune.

Même pétition émanant d'autres conseils communaux.

Par pétition datée de Ledeburg, les bourgmestres des communes de la périphérie gantoise protestent contre les articles du projet sur les fusions qui concernent les grandes agglomérations.

Bij verzoekschrift uit Suxy, tekent de gemeenteraad protest aan tegen het fusieplan dat betrekking heeft op de gemeente.

Zelfde verzoekschrift van andere gemeenteraden.

Bij verzoekschrift uit Ledeburg protesteren de burgemeesters der Gentse randgemeenten tegen de artikelen van het ontwerp van wet over de fusies die verband houden met de grote agglomeraties.

— Renvoi à la commission chargée d'examiner le projet de loi relatif à cet objet.

Verwezen naar de commissie die belast is met het onderzoek van het desbetreffende ontwerp van wet.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1975-1976
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1975-1976

OVERLIJDEN VAN EEN PERSONEELSLID

DECES D'UN MEMBRE DU PERSONNEL

De Voorzitter. — Dames en Heren, ik moet tot mijn spijt mededelen dat één van de boden van de Senaat, de heer Gustave Berckmans, op 7 december is overleden. De begrafenis heeft vandaag plaatsgehad. Ik heb vannmorgen aan zijn familie de blyken van deelname van onze vergadering betuigd.

ONTWERP VAN WET WAARBIJ VOORLOPIGE KREDIETEN WORDEN GEOPEND WELKE IN MINDERING KOMEN VAN DE BEGROTINGEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI OUVRANT DES CREDITS PROVISOIRES A VALOIR SUR LES BUDGETS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

Discussion générale et vote des articles

De heer Voorzitter. — Aan de orde is de besprekking van het ontwerp van wet waarbij voorlopige kredieten worden geopend.

Nous abordons l'examen du projet de loi ouvrant des crédits provisoires.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de verslaggever.

De heer C. De Clercq, verslaggever. — Dames en Heren, het wetsontwerp waarbij voorlopige kredieten worden geopend welke in mindering komen van de begrotingen van het begrotingsjaar 1976 werd vanmiddag door de commissie voor de Financiën behandeld.

Omwille van het feit dat alle begrotingen voor 1976 niet zullen zijn goedgekeurd vóór het einde van dit jaar, vraagt de regering voorlopige kredieten goed te keuren voor drie maanden tot verzekering van de werking van de openbare diensten. Het betreft de periode van 1 januari tot 31 maart 1976.

Het ontwerp bepaalt verder dat de minister van Openbare Werken, de minister van Volksgezondheid en de minister van Verkeerswezen respectievelijk voor 625 miljoen, 661,250 miljoen en 816 miljoen vastleggingen kunnen doen, dus zonder dat deze sommen mogen worden overschreden.

Sommige leden hebben gevraagd welke de omvang is van de voorlopige kredieten. Ik verwijst in dit verband naar het artikel 2 wat de lopende uitgaven betreft en naar het artikel 3 voor de kapitaaluitgaven.

Andere leden hebben de werkwijze betreurd die wordt gevuld, en hebben onderstreept dat de budgettaire wetgeving dienaangaande eigenlijk maar uitzonderlijk zou mogen worden toegepast.

De staatssecretaris voor Begroting heeft ook aangestipt dat de kredieten voor de Raad van de Duitse Cultuurgemeenschap in een afzonderlijk document, dat het nummer 734 draagt, zullen worden behandeld.

Ik moge dan de Senaat nog meedelen dat dit ontwerp van wet door de commissie werd goedgekeurd met 12 ja-stemmen tegen 2 neen-stemmen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Wiard.

M. Wiard. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, le groupe socialiste n'a pas participé au débat de ce projet de loi, et ce pour plusieurs raisons. Tout d'abord pour protester contre la précipitation de nos travaux parlementaires — le président de notre groupe aura l'occasion d'en parler sans doute tout à l'heure — mais aussi pour pouvoir souligner combien, dans ce cas particulier, nos travaux ont été bouleversés.

En effet, alors qu'il avait été décidé par l'assemblée, unanime, qu'il n'y aurait pas de réunions de commissions le jeudi de 14 à 15 heures, il a fallu que le président de la commission des Finances ne trouve pas moyen de nous convoquer à un autre moment qu'à 14 h 30 m, ce qui empêchait plusieurs de mes collègues d'assister à la réunion de groupe de mon parti.

Une autre preuve de cette précipitation, c'est que, comme l'a dit l'honorable rapporteur, on a purement et simplement oublié les crédits pour le Conseil de langue allemande ! Ceci démontre à suffisance l'inefficacité du travail parlementaire tel que nous devons l'accomplir actuellement. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer de Bruyne.

De heer de Bruyne. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, geachte collega's, sedert we lid van de Senaat zijn, worden we door de Volksunie gelast uit beginsel te protesteren tegen de toekenning van voorlopige kredieten die in mindering komen van begrotingen die door de regering niet tijdig bij het Parlement werden aanhangig gemaakt. Dit ceremonieel voltrekt zich dus andermaal.

Heren Ministers, ingevolge de wetgeving inzake de begrotingen dient de mogelijkheid van de aanvraag van voorlopige kredieten beschouwd te worden als een procedure in ongewone omstandigheden. De uitzondering is echter jaar na jaar de algemene regel geworden. Wij betreuren dit en wensen, zoals vorige jaren, hier tegen ons traditioneel protest te laten horen.

Tevens kan worden gezegd dat de behandeling van de Rijksmiddelenbegroting op het ogenblik veel te wensen overlaat, omdat de leden van de commissie voor de Financiën tegelijkertijd door de regering met de behandeling van een waterval van nog andere zogeheten dringende teksten zijn overspoeld, zoals het zeer uitvoerig ontwerp van wet betreffende de budgettaire voorstellen, het ontwerp van wet inzake de fusies, en dergelijke.

Ondertussen diende de Senaat de begroting van Verkeerswezen eerst in het holle van de nacht te behandelen, besprak hij gisteren de belangrijke andere begroting, die van Landsverdediging, en heden heeft het debat over de begroting van Binnenlandse Zaken plaats in afwezigheid van talrijke nochtans belangstellende senatoren die opgehouden waren in commissievergaderingen die terzelfder tijd werden gehouden.

Ik wil de geestelijke en lichamelijke kracht van de leden van deze Hoge Vergadering niet onderschatten. Maar ik vrees dat we derwijze met taken zijn overstelped dat de kwaliteit van ons werk er dreigt onder te lijden. In die voorwaarden ben ik zo vrij mij tot de collega's van de regeringsmeerderheid te richten. Ik verwacht niet dat ik hen kan verhinderen hun goedkeuring te verlenen aan het ontwerp van wet betreffende de voorlopige kredieten. Toch wil ik hen vragen dat zij, evenals de oppo-

sitié, hoor- en zichtbaar voorbehoud zouden maken wat betreft de omstandigheden waarin de Senaat ontwerpen van wet met een grote politieke en financiële draagwijdte moet behandelen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging ? Zo neen, dan verlaat ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article 1er. Des crédits provisoires, à valoir sur les budgets de l'année budgétaire 1976, sont ouverts, savoir :

Au ministère des Finances, pour les Dotations :

a) Dépenses courantes . . . . . F 575 000 000

b) Dépenses de capital 1 000 000

Au ministère des Finances, pour les Dotations culturelles :

a) Dépenses courantes . . . . . F 2 599 800 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 79 075 000

— Crédits d'ordonnancement 560 000 000

Au Premier ministre :

a) Dépenses courantes . . . . . F 368 400 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 236 400 000

— Crédits d'ordonnancement 106 200 000

Au Premier ministre, pour le Service des Pensions . F 25 000

Au ministère de la Justice :

a) Dépenses courantes . . . . . F 4 093 200 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 36 400 000

Au ministère de la Justice, pour le Service des Pensions F 225 000

Au ministère de l'Intérieur :

a) Dépenses courantes . . . . . F 11 632 500 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 35 900 000

— Crédits d'ordonnancement 27 500 000

Au ministère de l'Intérieur, pour le Service des Pensions F 175 000

Au ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement :

a) Dépenses courantes . . . . . F 2 401 000 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 683 400 000

— Crédits d'ordonnancement 146 700 000

Au ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement, pour le Service des Pensions . . . . . F 1 000 000

Au ministère de la Défense nationale :

a) Dépenses courantes :

— Crédits non dissociés . . . . . F 11 145 000 000

— Crédits d'ordonnancement 3 015 000 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 287 800 000

— Crédits d'ordonnancement 18 800 000

Au ministère de la Défense nationale :

Pour la Gendarmerie :

a) Dépenses courantes . . . . . F 2 297 400 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 23 000 000

— Crédits d'ordonnancement 67 500 000

Pour le Service des Pensions . . . . . F 225 000

Au ministère de l'Agriculture :

a) Dépenses courantes . . . . . F 1 176 600 000

b) Dépenses de capital :

— Crédits non dissociés . . . . . F 78 000 000

— Crédits d'ordonnancement 201 800 000

Au ministère de l'Agriculture, pour le Service des Pensions . . . . . F 50 000

Au ministère des Affaires économiques :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	3 566 400 000			
— Crédits d'ordonnancement		12 000 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	886 000 000			
— Crédits d'ordonnancement		31 500 000			
Au ministère des Affaires économiques, pour le Service des Pensions	F	350 000			
Au ministère des Classes moyennes :					
a) Dépenses courantes	F	990 200 000			
b) Dépenses de capital		2 800 000			
Au ministère des Classes moyennes, pour le Service des Pensions	F	3 329 800 000			
Au ministère des Communications :					
a) Dépenses courantes	F	11 596 600 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	1 143 600 000			
— Crédits d'ordonnancement		2 447 500 000			
Au ministère des Communications, pour les Postes, Télégraphes et Téléphones :					
Dépenses courantes	F	3 532 500 000			
Au ministère des Travaux publics :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	3 620 400 000			
— Crédits d'ordonnancement		125 000 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	2 125 100 000			
— Crédits d'ordonnancement		2 874 100 000			
Au ministère des Travaux publics, pour le Service des Pensions	F	525 000			
Au ministère de l'Emploi et du Travail :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	10 401 000 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	5 000 000			
Au ministère de l'Emploi et du Travail, pour le Service des Pensions	F	175 000			
Au Ministère de la Prévoyance sociale :					
a) Dépenses courantes	F	28 665 000 000			
b) Dépenses de capital		7 100 000			
Au ministère de la Prévoyance sociale, pour le Service des Pensions	F	8 895 000 000			
Aux ministres de l'Education nationale :					
a) Dépenses courantes	F	466 000 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	2 850 000 000			
— Crédits d'ordonnancement		80 000 000			
Au ministre de l'Education nationale — régime néerlandais :					
a) Dépenses courantes :					
1. Département	F	22 253 800 000			
2. Crédits culturels		530 200 000			
b) Dépenses de capital :					
1. Département :					
— Crédits non dissociés	F	297 400 000			
— Crédits d'ordonnancement		72 500 000			
2. Crédits culturels :					
— Crédits non dissociés	F	8 300 000			
Au ministre de l'Education nationale — régime français :					
a) Dépenses courantes :					
1. Département	F	18 000 000 000			
2. Crédits culturels		286 500 000			
b) Dépenses de capital :					
1. Département :					
— Crédits non dissociés	F	290 000 000			
— Crédits d'ordonnancement		121 000 000			
2. Crédits culturels :					
— Crédits non dissociés	F	2 100 000			
Au ministre de la Culture française et au ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes :					
a) Dépenses courantes	F	784 100 000			
b) Dépenses de capital		50 500 000			
Au ministère de l'Education nationale et de la Culture — régime français, pour le Service des Pensions . . . F		525 000			
Au ministère de l'Education nationale et de la Culture — régime néerlandais, pour le Service des Pensions . F		475 000			
Au ministère de la Santé publique et de la Famille :					
a) Dépenses courantes	F	5 979 300 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	667 700 000			
— Crédits d'ordonnancement		449 800 000			
Au ministère de la Santé publique et de la Famille, pour le Service des Pensions . . . . F		324 900 000			
Au ministère des Finances :					
a) Dépenses courantes	F	6 053 700 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	1 439 500 000			
— Crédits d'ordonnancement		2 000 000			
Au ministère des Finances, pour le Service des Pensions F		10 269 700 000			
Sur le budget des Affaires régionales flamandes :					
Au ministre de la Santé publique et de la Famille :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	2 504 900 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	392 000 000			
— Crédits d'ordonnancement		64 500 000			
Au ministre des Affaires flamandes :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	68 800 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	6 300 000			
— Crédits d'ordonnancement		50 000 000			
Au secrétaire d'Etat à l'Economie régionale et à l'Aménagement du Territoire et au Logement :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	241 600 000			
— Crédits d'ordonnancement		12 200 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	384 600 000			
— Crédits d'ordonnancement		461 300 000			
Au secrétaire d'Etat aux Forêts, à la Chasse et à la Pêche :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	6 700 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	375 000			
— Crédits d'ordonnancement		18 700 000			
Sur le budget des Affaires régionales wallonnes :					
Au ministre des Affaires wallonnes, de l'Aménagement du Territoire et du Logement :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	180 400 000			
— Crédits d'ordonnancement		5 100 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	300 600 000			
— Crédits d'ordonnancement		377 600 000			
Au secrétaire d'Etat aux Forêts, à la Chasse et à la Pêche :					
a) Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	15 500 000			
b) Dépenses de capital :					
— Crédits non dissociés	F	900 000			
— Crédits d'ordonnancement		17 400 000			
Au secrétaire d'Etat à l'Economie régionale :					
Dépenses courantes :					
— Crédits non dissociés	F	10 900 000			

Au secrétaire d'Etat aux Affaires sociales :		b) Kapitaaluitgaven :	
a) Dépenses courantes :		— Niet-gesplitste kredieten	F 287 800 000
— Crédits non dissociés	F 1 973 200 000	— Ordonnanceringskredieten	18 800 000
b) Dépenses de capital :		Het ministerie van Landsverdediging :	
— Crédits non dissociés	F 252 300 000	a) Lopende uitgaven	F 2 297 400 000
— Crédits d'ordonnancement	35 200 000	b) Kapitaaluitgaven :	
Sur le budget des Affaires régionales bruxelloises :		— Niet-gesplitste kredieten	F 23 000 000
Au ministre des Affaires bruxelloises :		— Ordonnanceringskredieten	67 500 000
a) Dépenses courantes :		Voor de Dienst der Pensioenen	F 225 000
— Crédits non dissociés	F 463 500 000	Het ministerie van Landbouw :	
— Crédits d'ordonnancement	1 700 000	a) Lopende uitgaven	F 1 176 600 000
b) Dépenses de capital :		b) Kapitaaluitgaven :	
— Crédits non dissociés	F 71 100 000	— Niet-gesplitste kredieten	F 78 000 000
— Crédits d'ordonnancement	91 700 000	— Ordonnanceringskredieten	201 800 000
Au secrétaire d'Etat au Logement :		Het ministerie van Landbouw, voor de Dienst der Pensioenen	F 50 000
a) Dépenses courantes :		Het ministerie van Economische Zaken :	
— Crédits non dissociés	F 10 200 000	a) Lopende uitgaven :	
b) Dépenses de capital :		— Niet-gesplitste kredieten	F 3 566 400 000
— Crédits non dissociés	F 56 300 000	— Ordonnanceringskredieten	12 000 000
— Crédits d'ordonnancement	19 300 000	b) Kapitaaluitgaven :	
Au secrétaire d'Etat à l'Economie régionale :		— Niet-gesplitste kredieten	F 886 000 000
a) Dépenses courantes :		— Ordonnanceringskredieten	31 500 000
— Crédits non dissociés	F 41 700 000	Het ministerie van Economische Zaken, voor de Dienst der Pensioenen	F 350 000
b) Dépenses de capital :		Het ministerie van Middenstand :	
— Crédits non dissociés	F 20 000 000	a) Lopende uitgaven	F 990 200 000
Artikel 1. Voorlopige kredieten, welke in mindering komen van de begrotingen van het begrotingsjaar 1976, zijn geopend ten behoeve van :		b) Kapitaaluitgaven	2 800 000
Het ministerie van Financiën, voor de Dotaties :		Het ministerie van Middenstand, voor de Dienst der Pensioenen	F 3 329 800 000
a) Lopende uitgaven	F 575 000 000	De minister van Verkeerswezen :	
b) Kapitaaluitgaven	1 000 000	a) Lopende uitgaven	F 11 596 600 000
Het ministerie van Financiën, voor de Culturele Dotaties :		b) Kapitaaluitgaven :	
a) Lopende uitgaven	F 2 599 800 000	— Niet-gesplitste kredieten	F 1 143 600 000
b) Kapitaaluitgaven :		— Ordonnanceringskredieten	2 447 500 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 79 075 000	De minister van Verkeerswezen, voor de Posterijen, Telegrafie en Telefonie :	
— Ordonnanceringskredieten	560 000 000	Lopende uitgaven	F 3 532 500 000
De Eerste minister :		Het ministerie van Openbare Werken :	
a) Lopende uitgaven	F 368 400 000	a) Lopende uitgaven :	
b) Kapitaaluitgaven :		— Niet-gesplitste kredieten	F 3 620 400 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 236 400 000	— Ordonnanceringskredieten	125 000 000
— Ordonnanceringskredieten	106 200 000	b) Kapitaaluitgaven :	
De Eerste minister, voor de Dienst der Pensioenen	F 25 000	— Niet-gesplitste kredieten	F 2 125 100 000
Het ministerie van Justitie :		— Ordonnanceringskredieten	2 874 100 000
a) Lopende uitgaven	F 4 093 200 000	Het ministerie van Openbare Werken, voor de Dienst der Pensioenen	F 525 000
b) Kapitaaluitgaven :		Het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid :	
— Niet-gesplitste kredieten	F 36 400 000	a) Lopende uitgaven :	
Het ministerie van Justitie, voor de Dienst der Pensioenen	F 225 000	— Niet-gesplitste kredieten	F 10 401 000 000
Het ministerie van Binnenlandse Zaken :		b) Kapitaaluitgaven :	
a) Lopende uitgaven	F 11 632 500 000	— Niet-gesplitste kredieten	F 5 000 000
b) Kapitaaluitgaven :		Het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, voor de Dienst der Pensioenen	F 175 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 35 900 000	Het ministerie van Sociale Voorzorg :	
— Ordonnanceringskredieten	27 500 000	a) Lopende uitgaven	F 28 665 000 000
Het ministerie van Binnenlandse Zaken, voor de Dienst der Pensioenen	F 175 000	b) Kapitaaluitgaven	7 100 000
Het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking :		Het ministerie van Sociale Voorzorg, voor de Dienst der Pensioenen	F 8 895 000 000
a) Lopende uitgaven	F 2 401 000 000	De ministers van Nationale Opvoeding :	
b) Kapitaaluitgaven :		a) Lopende uitgaven	F 446 000 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 683 500 000	b) Kapitaaluitgaven :	
— Ordonnanceringskredieten	146 700 000	— Niet-gesplitste kredieten	F 2 850 000 000
Het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, voor de Dienst der Pensioenen	F 1 000 000	— Ordonnanceringskredieten	80 000 000
Het ministerie van Landsverdediging :			
a) Lopende uitgaven :			
— Niet-gesplitste kredieten	F 11 145 000 000		
— Ordonnanceringskredieten	3 015 000 000		

De minister van Nationale Opvoeding — Nederlands-talig regime :		De staatssecretaris voor Bossen, Jacht en Visvangst :
a) Lopende uitgaven :		a) Lopende uitgaven :
1. Departement	F 22 253 800 000	— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 6 700 000
2. Culturele kredieten	530 200 000	b) Kapitaaluitgaven :
— Niet-gesplitste kredieten	297 400 000	— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 375 000
— Ordonnanceringeskredieten	72 500 000	— Ordonnanceringeskredieten 18 700 000
b) Kapitaaluitgaven :		Op de begroting van de Waalse Gewestelijke Aangelegenheden :
1. Departement :		De minister van Waalse Aangelegenheden, van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting :
— Niet-gesplitste kredieten	F 8 300 000	a) Lopende uitgaven :
— Ordonnanceringeskredieten		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 180 400 000
2. Culturele kredieten :		— Ordonnanceringeskredieten 5 100 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 8 300 000	b) Kapitaaluitgaven :
De minister van Nationale Opvoeding — Franstalig regime :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 300 600 000
a) Lopende uitgaven :		— Ordonnanceringeskredieten 377 600 000
1. Departement	F 18 000 000 000	De staatssecretaris voor Bossen, Jacht en Visvangst :
2. Culturele kredieten	286 500 000	a) Lopende uitgaven :
b) Kapitaaluitgaven :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 15 500 000
1. Departement :		b) Kapitaaluitgaven :
— Niet-gesplitste kredieten	F 290 000 000	— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 900 000
— Ordonnanceringeskredieten	121 000 000	— Ordonnanceringeskredieten 17 400 000
2. Culturele kredieten :		De staatssecretaris voor Streekeconomie :
— Niet-gesplitste kredieten	F 2 100 000	Lopende uitgaven :
De minister van Franse Cultuur en de minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 10 900 000
a) Lopende uitgaven	F 784 100 000	De staatssecretaris voor Sociale Zaken :
b) Kapitaaluitgaven	50 500 000	a) Lopende uitgaven :
Het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur — Franstalig regime, voor de Dienst der Pensioenen. F		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 1 973 200 000
Het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur — Nederlandstalig regime, voor de Dienst der Pensioenen	F 525 000	b) Kapitaaluitgaven :
Het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 252 300 000
a) Lopende uitgaven	F 475 000	— Ordonnanceringeskredieten 35 200 000
b) Kapitaaluitgaven :		Op de begroting van de Brusselse Gewestelijke Aangelegenheden :
— Niet-gesplitste kredieten	F 667 700 000	De minister van Brusselse Aangelegenheden :
— Ordonnanceringeskredieten	449 800 000	a) Lopende uitgaven :
Het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin, voor de Dienst der Pensioenen	F 324 900 000	— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 463 500 000
Het ministerie van Financiën :		— Ordonnanceringeskredieten 1 700 000
a) Lopende uitgaven	F 6 053 700 000	b) Kapitaaluitgaven :
b) Kapitaaluitgaven :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 71 100 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 1 439 500 000	— Ordonnanceringeskredieten 91 700 000
— Ordonnanceringeskredieten	2 000 000	De staatssecretaris voor Huisvesting :
Het ministerie van Financiën, voor de Dienst der Pensioenen	F 10 269 700 000	a) Lopende uitgaven :
Op de begroting van de Vlaamse Gewestelijke Aangelegenheden :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 10 200 000
De minister van Volksgezondheid en van het Gezin :		b) Kapitaaluitgaven :
a) Lopende uitgaven :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 56 300 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 2 504 900 000	— Ordonnanceringeskredieten 19 300 000
b) Kapitaaluitgaven :		De staatssecretaris voor Streekeconomie :
— Niet-gesplitste kredieten	F 392 000 000	a) Lopende uitgaven :
— Ordonnanceringeskredieten	64 500 000	— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 41 700 000
De minister van Vlaamse Aangelegenheden :		b) Kapitaaluitgaven :
a) Lopende uitgaven :		— Niet-gesplitste kredieten . . . . . F 20 000 000
— Niet-gesplitste kredieten	F 68 800 000	— Adopté.
b) Kapitaaluitgaven :		Aangenomen.
— Niet-gesplitste kredieten	F 6 300 000	Art. 2. Les crédits provisoires alloués par la présente loi ne peuvent être affectés à des dépenses courantes et à des dépenses de capital nouvelles non autorisées antérieurement par la Législature.
— Ordonnanceringeskredieten	50 000 000	Art. 2. De bij deze wet verleende voorlopige kredieten mogen niet aangewend worden tot nieuwe lopende en kapitaaluitgaven vroeger niet toegelaten door de Wetgevende Macht.
De staatssecretaris voor Streekeconomie en voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting :		— Adopté.
a) Lopende uitgaven :		Aangenomen.
— Niet-gesplitste kredieten	F 241 600 000	Art. 3. Sont autorisés, à partir du 1 ^{er} janvier 1976, les engagements relatifs aux obligations nouvelles pour lesquelles l'autorisation est sollicitée sous les titres I — Dépenses courantes (crédits dissociés), et II — Dépenses de capital (crédits dissociés), de l'année budgétaire 1976.
— Ordonnanceringeskredieten	12 200 000	Cette autorisation ne peut valoir pour des dépenses nouvelles non autorisées antérieurement par la Législature, ni pour les dépenses sur programmes nouveaux.
b) Kapitaaluitgaven :		
— Niet-gesplitste kredieten	F 384 600 000	
— Ordonnanceringeskredieten	461 300 000	

Art. 3. Zijn van 1 januari 1976 af toegestaan, de vastleggingen betreffende de nieuwe verplichtingen waarvoor toelating wordt aangevraagd onder de titels I — Lopende uitgaven (gesplitste kredieten), en II — Kapitaaluitgaven (gesplitste kredieten), voor het begrotingsjaar 1976.

Deze toelating is niet van kracht voor nieuwe uitgaven vroeger niet toegelaten door de Wetgevende Macht, noch voor uitgaven op nieuwe programma's.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le ministre des Travaux publics est autorisé à prendre au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place :

— Des subventions aux administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution des travaux soumis au haut contrôle :

- 1° Du ministère des Travaux publics,
- 2° Du ministère de la Justice,
- 3° Du ministère de l'Intérieur,
- 4° Du ministère des Communications,
- 5° Du ministère de l'Education nationale,
- 6° Du ministre de la Culture néerlandaise,
- 7° Du ministre de la Culture française;

— De la prise en charge par l'Etat des travaux de réparation des dommages de guerre aux biens nécessaires à un service public ou à la poursuite d'une fin d'intérêt général en exécution de la loi du 6 juillet 1948.

Ces engagements pourront porter pendant les trois premiers mois de 1976 sur un volume de prêts ne dépassant pas 625 000 000 de francs.

Tout engagement à prendre de ce chef est soumis au visa du contrôleur des engagements et à celui de la Cour des comptes.

Avant le 10 de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs, un relevé établi en trois exemplaires, mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Art. 4. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd namens de Staat de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging :

— Van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van werken die onder het hoog toezicht staan van :

- 1° Het ministerie van Openbare Werken,
- 2° Het ministerie van Justitie,
- 3° Het ministerie van Binnenlandse Zaken,
- 4° Het ministerie van Verkeerswezen,
- 5° Het ministerie van Nationale Opvoeding,
- 6° De minister van Nederlandse Cultuur,
- 7° De minister van Franse Cultuur;

— Van het ten laste nemen door de Staat van de werken tot herstelling van de oorlogsschade aan de goederen noodzakelijk voor openbare dienst of voor het nastreven van een doel van algemeen nut, ter uitvoering van de wet van 6 juli 1948.

Die verbintenissen mogen gedurende de eerste drie maanden van 1976 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 625 000 000 frank.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de 10de van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drieën gevende lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geviseerd werden, en anderdeels het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geviseerd werden sinds het begin van het jaar.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Le ministre de la Santé publique et de la Famille est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des subventions aux administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution des travaux soumis à son haut contrôle.

Ces engagements pourront porter pendant les trois premiers mois de 1976 sur un volume de prêts de dépassant pas 661 250 000 francs.

Tout engagement à prendre de ce chef est soumis au visa du contrôleur des engagements et à celui de la Cour des comptes.

Avant le 10 de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs, un relevé établi en trois exemplaires, mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Art. 5. De minister van Volksgezondheid en van het Gezin wordt ertoe gemachtigd namens de Staat, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan.

Deze verbintenissen mogen gedurende de eerste drie maanden van 1976 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 661 250 000 frank.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en van het Rekenhof.

Voor de 10^e van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geviseerd werden, en anderdeels het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geviseerd werden sinds het begin van het jaar.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 6. Le ministre des Finances est autorisé à payer, à partir du 1er janvier 1976, par avance du Trésor, les traitements, salaires, indemnités et pensions du personnel en activité ou retraité de la Régie des Transports maritimes. Ces dépenses seront remboursées au Trésor à charge du budget de la Régie des Transports maritimes pour l'année 1976.

Art. 6. De minister van Financiën wordt gemachtigd, met ingang van 1 januari 1976, per schatkistvoorschot te betalen de wedden, lonen, vergoedingen en pensioenen van het actief en op rust gesteld personeel van de Regie voor Maritiem Transport. Deze uitgaven zullen aan de Schatkist worden teruggestort ten laste van de begroting van de Regie voor Maritiem Transport voor 1976.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 7. Les subventions de traitement des agents de l'enseignement maritime subsidié, imputables sur les crédits prévus à l'article 44.02, section IV (enseignement), du titre I — Dépenses courantes, du budget du ministère des Communications de l'année budgétaire 1976, peuvent être payées sous forme de dépenses fixes.

Art. 7. De weddetoelagen van de personeelsleden van het gesubsidieerde zeevaartonderwijs welke ten laste vallen van de kredieten uitgetrokken op artikel 44.02, sectie IV (onderwijs), van titel I — Lopende uitgaven, van de begroting van het ministerie van Verkeerswezen voor het begrotingsjaar 1976 mogen als vaste uitgaven betaald worden.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 8. Les subventions de traitement des agents de l'enseignement maritime subsidié, imputables sur les crédits prévus au budget des Affaires culturelles de la communauté culturelle néerlandaise — Secteur Communications, de l'année budgétaire 1976, peuvent être payées sous forme de dépenses fixes.

Art. 8. De weddetoelagen van de personeelsleden van het gesubsidieerde zeevaartonderwijs welke ten laste vallen van de kredieten uitgetrokken op de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse cultuurgemeenschap — Sector Verkeerswezen, voor het begrotingsjaar 1976, mogen als vaste uitgaven betaald worden.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 9. Le ministre des Communications est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, aux pouvoirs publics locaux, les charges afférentes aux prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place de la prise en charge par l'Etat de travaux à exécuter en vue d'assurer la promotion et la modernisation des transports en commun dans les grandes agglomérations.

Le montant total des marchés de travaux, à conclure pour le premier trimestre de 1976 par les pouvoirs publics locaux, y compris les dépenses connexes y afférentes, est limité à 816 000 000 de francs.

Tout engagement à prendre du chef de ces travaux est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes.

Art. 9. De minister van Verkeerswezen wordt ertoe gemachtigd namens de Staat de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de lokale openbare besturen, van de lasten, verbonden aan de leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan in de plaats van het ten laste nemen door de Staat van de werken tot de bevordering en de modernisering van het gemeenschappelijk vervoer in de grote agglomérations.

Het totaalbedrag van de voor het eerste trimester van 1976 door de lokale openbare besturen te sluiten overeenkomsten voor werken, met inbegrip van de desbetreffende en daarmede samengaande uitgaven, is beperkt tot 816 000 000 frank.

Elke verbintenis, uit hoofde van deze werken aan te gaan, wordt onderworpen aan het visum van de controleur van de vastleggingen en aan het Rekenhof.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. La présente loi entrera en vigueur le 1er janvier 1976.

Art. 10. Deze wet treedt in werking op 1 januari 1976.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote de l'ensemble du projet de loi.

Er zal straks worden gestemd over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI SUR LA REPRESSEION DU TRAVAIL FRAUDULEUX A CARACTERE COMMERCIAL OU ARTISANAL

Vote des articles

ONTWERP VAN WET TOT BETEUGELING VAN HET SLUIKWERK MET HANDELS- OF AMBACHTSKARAKTER

Stemming over de artikelen

M. le Président. — La discussion des articles du projet sur la répression du travail frauduleux à caractère commercial ou artisanal ayant eu lieu au cours de notre séance du 3 décembre dernier, nous allons procéder maintenant au vote de ces articles.

Wij gaan nu over tot de stemming over de artikelen van het ontwerp van wet tot beteugeling van het sluiwerk met handels- of ambachtskarakter.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion des articles du projet de loi le texte proposé par la commission ?

Ik stel de Senaat voor de tekst aangenomen door de commissie als basis te nemen voor de besprekking van de artikelen van het ontwerp van wet. (*Instemming*.)

Il en est ainsi décidé.

Aldus wordt beslist.

La parole est à M. Wathélet.

M. Wathélet. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, notre rapporteur, M. Gillet, empêché, m'a demandé de le remplacer. La commission s'est réunie jeudi dernier. Faisant droit à une requête de M. Pierson, le Sénat avait renvoyé en commission le projet et les amendements déposés par MM. Cristel, Van Rompaey, Saint-Remy et Hambye.

La commission a pris acte du retrait de l'amendement à l'article 2 de M. Cristel, celui-ci l'ayant considéré comme un amendement de pure forme. M. Saint-Remy a également retiré son sous-amendement à l'amendement de M. Van Rompaey, à l'article 2, de telle sorte que les seules modifications proposées au texte initial sont les suivantes : l'amendement de M. Van Rompaey tendant à l'adjonction d'un paragraphe 5 à l'article 2, et l'amendement de M. Hambye qui tend à remplacer les mots « juge de paix » figurant à l'article 4 par les mots « juge de police ». (Applaudissements sur les bancs de la majorité.)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole, nous passons au vote.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article 1er. Il est interdit de se livrer à un travail frauduleux et d'avoir recours aux services d'un travailleur frauduleux.

Art. 1. Sluiwerk en gebruik maken van de diensten van iemand die sluiwerk verricht, is verboden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. § 1er. Pour l'application de la présente loi, il faut entendre par travail frauduleux, toute activité commerciale ou artisanale effectuée de manière habituelle et à titre lucratif, exécutée par une personne physique ou morale qui, soit n'est pas immatriculée au registre du commerce ou de l'artisanat, soit viole les prescrits légaux en matière d'autorisation, d'assujettissement ou d'immatriculation relatifs à l'exercice de cette activité.

Sont toujours autorisés les travaux de sauvetage et autres travaux urgents qui doivent être exécutés sans retard afin d'éviter des accidents imminents.

§ 2. Pour l'application de la présente loi et jusqu'à preuve du contraire, sont réputés non occasionnels et exécutés à titre lucratif :

a) Les travaux qui, soit par leur importance, soit par leur fréquence, soit par l'usage d'un matériel ou d'un outillage, soit par leur caractère technique, présentent un caractère professionnel;

b) Les travaux prestés suite au recours à la publicité visant à la prospection de la clientèle;

c) Les travaux qui, par les conditions particulièrement avantageuses de prix auxquelles ils sont offerts, par l'annonce de la non-application de la T.V.A. ou autres arguments similaires, sont révélateurs de leur caractère frauduleux.

§ 3. La preuve contraire visée au § 2 peut être administrée par toutes voies de droit, à l'exclusion de l'aveu et du serment.

Le caractère occasionnel et non lucratif d'un travail effectué peut également résulter d'une déclaration préalable de la personne qui, sans être immatriculée au registre du commerce ou de l'artisanat, se propose d'exercer une activité visée à l'article 2, alinéas 2, 4 et 5, du Code de commerce ou à l'article 2 de la loi du 28 mars 1965 sur le registre de l'artisanat.

La déclaration est adressée par lettre recommandée à la poste ou déposée au collège des bourgmestre et échevins du domicile de l'intéressé. Elle contient une description des travaux à effectuer et indique les raisons pour lesquelles ceux-ci sont effectués occasionnellement et sans but lucratif.

Un récépissé de la déclaration est délivré immédiatement en cas de dépôt à la maison communale ou dans un délai de dix jours en cas d'envoi recommandé à la poste.

Ces déclarations sont accessibles aux agents de l'autorité visée à l'article 3.

§ 4. Tous travaux à usage personnel effectués dans le cadre familial pour des parents ou alliés jusqu'au deuxième degré sont considérés comme effectués bénévolement et ne nécessitent aucune déclaration à faire au préalable auprès du collège des bourgmestre et échevins.

Art. 2. § 1. Voor de toepassing van deze wet is sluiwerk elke niet-toevallige en met winstoogmerk gepresteerde handels- of ambachtswerkzaamheid verricht door een natuurlijke of rechtspersoon die hetzij niet is ingeschreven in het ambachts- of handelsregister, hetzij de wettelijke voorschriften overtreedt inzake vergunning, bijdrageplicht of inschrijving in verband met de uitoefening van die werkzaamheid.

Toegelaten zijn steeds de reddingswerken en andere dringende werken die zonder uitstel moeten worden uitgevoerd om dreigende ongevallen te voorkomen.

§ 2. Tot bewijs van het tegendeel worden, voor de toepassing van deze wet, geacht niet toevallig en met winstoogmerk te zijn verricht :

a) De werken die, door hun omvang of door hun frequentie, door het aanwenden van materieel of werktuigen, door hun technische aard, een specifiek beroeps karakter hebben;

b) De werken verricht tengevolge van de aanwending van reclame, gericht op de prospectie van kliënten;

c) De werken die zich door opgave van bijzonder voordelige prijzen, door de mededeling dat de B.T.W. niet zal worden toegepast of door andere argumenten van die aard als sluiwerk later ondervonden.

§ 3. Het tegenbewijs bedoeld in § 2 mag met alle middelen worden geleverd, bekentenis en eed uitgezonderd.

Het karakter van toevallig en zonder winstoogmerk verricht werk kan ook blijken uit een voorafgaande verklaring van de persoon die,

zonder in het handelsregister of in het ambachtsregister te zijn ingeschreven, voornemens is een werkzaamheid uit te oefenen als bedoeld in artikel 2, leden 2, 4 en 5, van het Wetboek van koophandel of in artikel 2 van de wet van 28 maart 1965 op het ambachtsregister.

De verklaring wordt bij ter post aangetekende brief toegezonden aan of ingediend bij het college van burgemeester en schepenen van de woonplaats van de betrokkenen. Zij omvat een beschrijving van de uit te voeren werken en duidt de redenen aan waarom ze toevallig en zonder winstogmerk worden verricht.

Er wordt van de verklaring een ontvangstbewijs afgegeven, onmiddellijk in geval van indiening ten gemeentehuize of binnen een termijn van tien dagen in geval van ter post aangetekende zending.

De in artikel 3 bedoelde ambtenaren kunnen inzage nemen van die verklaringen.

§ 4. Alle werken voor persoonlijk gebruik in familieverband verricht voor bloed- of aanverwanten tot de tweede graad, worden geacht kosteloos te worden uitgevoerd en behoeven niet vooraf ter kennis te worden gebracht van het college van burgemeester en schepenen.

M. le Président. — Je rappelle qu'à cet article, M. Cristel a présenté l'amendement que voici :

Au § 4 de cet article, remplacer la phrase « Tous travaux à usage personnel effectués dans le cadre familial pour des parents... » par ce qui suit :

« Tous travaux effectués dans le cadre familial pour compte personnel ou pour des parents... »

In § 4 van dit artikel het zinsdeel : « Alle werken voor persoonlijk gebruik in familieverband verricht door bloed- of aanverwanten... » te doen luiden als volgt :

« Alle werken in familieverband verricht voor eigen rekening of voor bloed- of aanverwanten... »

Cet amendement a été retiré par son auteur.

A ce même article, M. Van Rompaey et consorts ont présenté un amendement ainsi rédigé :

Compléter cet article par un § 5, libellé comme suit :

« § 5. Ne tombent pas sous l'application de la présente loi les activités commerciales ou artisanales qu'une personne physique exerce pour son propre compte ou fait exercer à titre gratuit par son conjoint ou par des parents ou alliés jusqu'au quatrième degré inclusivement, pour autant que ces activités concernent la construction, la transformation ou l'assainissement d'habitations sociales ou de logements y assimilés. »

Dit artikel aan te vullen met een § 5, luidende :

« § 5. Onder toepassing van deze wet vallen niet de handels- of ambachtswerkzaamheden die een natuurlijk persoon voor eigen rekening verricht of ten kostelozen titel laat verrichten door zijn echtgenoot of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad, in zoverre die werkzaamheden betrekking hebben op het bouwen, verbouwen of saneren van volkswooningen of daarmee gelijkgestelde woningen. »

A cet amendement, M. Saint-Remy avait présenté le sous-amendement que voici :

Compléter le § 5 (nouveau) en le faisant débuter par le texte suivant : « A condition qu'elles aient fait préalablement l'objet de la déclaration prévue au § 3, alinéas 2 à 5, du présent article... »

De aanhef van § 5 (nieuw) te wijzigen als volgt :

« Mits zij blijken uit een voorafgaande verklaring als bepaald bij het tweede tot het vijfde lid van § 3 van dit artikel, vallen onder de toepassing van deze wet niet de... »

Ce sous-amendement a été retiré par son auteur.

Je mets à présent l'amendement de M. Van Rompaey et consorts aux voix.

Ik breng nu het amendement van de heer Van Rompaey c.s. in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 2 ainsi amendé.

Ik breng het aldus gewijzigd artikel 2 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — L'article 3 est ainsi rédigé :

Art. 3. Sans préjudice des attributions des officiers de police judiciaire, sont chargés de surveiller l'application de la présente loi et sont compétents pour en rechercher et en constater les infractions par des procès-verbaux qui font foi jusqu'à preuve du contraire :

a) Les agents dûment mandatés visés à l'article 23 de l'arrêté royal no 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants;

b) Les agents de l'Etat commissionnés par le ministre des Affaires économiques conformément à l'article 70 de la loi du 14 juillet 1971 sur les pratiques du commerce;

c) Les inspecteurs et contrôleurs de l'Administration de la réglementation et des affaires sociales du ministère des Classes moyennes, désignés en vertu de l'article 16 de la loi du 15 décembre 1970 sur l'exercice des activités professionnelles dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat;

d) Les agents de l'Administration des contributions directes et de l'Administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines;

e) Tous autres fonctionnaires et agents désignés par le Roi.

Ils peuvent échanger les renseignements recueillis dans l'exercice de leur mission.

Art. 3. Onverminderd de ambtsbevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie, zijn belast met het toezicht op de naleving van deze wet en bevoegd om overtredingen daarvan op te sporen en vast te stellen bij processen-verbaal die bewijskracht hebben tot het tegendeel is bewezen :

a) De behoorlijk gemachtigde ambtenaren bedoeld in artikel 23 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

b) De rijksambtenaren daartoe aangesteld door de minister van Economische Zaken, overeenkomstig artikel 70 van de wet van 14 juli 1971 betreffende de handelspraktijken;

c) De inspecteurs en controleurs van de Administratie voor de reglementering en voor sociale zaken van het ministerie van Middenstand, aangewezen overeenkomstig artikel 16 van de wet van 15 december 1970 op de uitoefening van beroepsverzaamheden in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsbedrijven;

d) De ambtenaren van de Administratie der directe belastingen en van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, der registratie en domeinen;

e) Alle andere ambtenaren daartoe aangewezen door de Koning.

Zij mogen de inlichtingen die zij bij de uitoefening van hun opdracht hebben ingewonnen, uitwisselen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Les agents de l'autorité visés à l'article 3 peuvent, dans l'exercice de leurs fonctions :

1° Pénétrer librement, à toute heure du jour ou de la nuit, sans avertissement préalable, dans tous les bâtiments, ateliers, établissements, locaux ou autres lieux où sont effectués ou sont présumés être effectués des travaux réputés frauduleux au sens de la présente loi; toutefois, ils ne peuvent pénétrer dans les bâtiments ou les locaux habités que de cinq heures du matin à neuf heures du soir et uniquement avec l'autorisation préalable du juge de paix;

2° Faire toutes les constatations utiles et recueillir toutes les informations qu'ils estiment nécessaires pour l'accomplissement de leur mission, notamment interroger, seules ou ensemble, les personnes suspectées de se livrer à un travail frauduleux ou d'avoir recours à de pareils services ou toutes autres personnes et se faire produire sans déplacement tous livres, registres et documents, en prendre connaissance ou en faire établir des copies ou des extraits, ou même les saisir contre récépissé;

3° Requérir l'assistance de la police communale et de la gendarmerie.

Art. 4. De in artikel 3 bedoelde overheidspersonen mogen voor het vervullen van hun ambt :

1° Op elk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande waarschuwing, vrij binnentrede in alle gebouwen, werkplaatsen, inrichtingen, lokalen of andere plaatsen waar werkzaamheden als bedoeld bij deze wet verricht of vermoedelijk verricht worden; tot particuliere woningen of bewoonde lokalen hebben zij evenwel alleen toegang tussen vijf uur 's morgens en negen uur 's avonds en met voorafgaand verlof van de vrederechter;

2° Alle nuttige vaststellingen doen en alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten voor het vervullen van hun opdracht, inzonderheid de personen die verdacht worden sluikwerk te verrichten of gebruik te maken van zodanige diensten en alle andere personen, alleen of samen ondervragen, zich zonder verplaatsing alle boeken, registers en documenten doen overleggen, daarvan kennis nemen, er afschriften of uittreksels van opmaken of, zo nodig, ze tegen ontvangstbewijs in beslag nemen;

3° De bijstand van de gemeentepolitie en van de rijkswacht vorderen.

M. le Président. — A cet article, M. Hambye présente l'amendement suivant :

In fine du 1e de cet article, remplacer les mots « juge de paix » par les mots « juge de police ».

Aan het slot van 1e van dit artikel, het woord « vrederechter » te vervangen door het woord « politierechter ».

Personne ne demandant la parole, je mets l'amendement de M. Hambye aux voix.

Daar niemand het woord vraagt, breng ik het amendement van de heer Hambye in stemming.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, est adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 4 ainsi amendé.

Ik breng het aldus gewijzigd artikel 4 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — L'article 5 est ainsi rédigé :

Art. 5. Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à un mois et d'une amende de 26 francs à 500 francs ou d'une de ces peines seulement, celui qui se sera livré à un travail frauduleux ou aura eu recours aux services d'un travailleur frauduleux.

Art. 5. Met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 26 frank tot 500 frank of met één van die straffen alleen, wordt gestraft hij die sluikwerk verricht of gebruik maakt van de diensten van iemand die sluikwerk verricht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à un mois et d'une amende de 100 francs à 1 000 francs, ou d'une de ces peines seulement, celui qui met obstacle à la surveillance organisée en vertu de la présente loi.

Art. 6. Met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 100 frank tot 1 000 frank of met één van die straffen alleen, wordt gestraft hij die het krachtens deze wet geregelde toezicht verhindert.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. En cas de récidive dans les cinq ans qui suivent une condamnation antérieure pour infractions à la présente loi, la peine peut être portée au double du maximum.

Art. 7. Bij herhaling binnen vijf jaar na een vorige veroordeling wegens overtreding van deze wet, kan de straf op het dubbel van het maximum gebracht worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Par dérogation à l'article 100 du Code pénal, le chapitre VII et l'article 85 de ce Code sont d'application aux infractions prévues par cette loi.

Art. 8. In afwijking van artikel 100 van het Strafwetboek zijn hoofdstuk VII en artikel 85 van dat Wetboek van toepassing op de bij deze wet bedoelde misdrijven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. Le ministère public peut, sur le vu des procès-verbaux dressés en vertu de l'article 3, ordonner la saisie des objets mobiliers fabriqués ou réparés et des machines, outillages, matériaux et véhicules qui ont servi à commettre l'infraction ou ont été utilisés à cette occasion.

La saisie est levée de plein droit par le jugement mettant fin aux poursuites lorsqu'il est passé en force de chose jugée ou, le cas échéant, par l'ordonnance de non-lieu ou le classement sans suite.

Art. 9. Het openbaar ministerie kan, aan de hand van de processen-verbaal opgemaakt krachtens artikel 3, gelasten beslag te leggen op de vervaardige of herstelde roerende voorwerpen evenals op de machines, werktuigen, materialen en voertuigen die gedienst hebben om de overtreding te begaan of naar aanleiding daarvan zijn gebruikt.

Het beslag wordt van rechtswege opgeheven door het vonnis dat een einde maakt aan de vervolgingen, zodra dit in kracht van gewijsde is gegaan of, in voorkomend geval, door de beschikking van buitenvervolginstelling dan wel door seponering van de zaak.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote de l'ensemble du projet de loi.

Er zal straks gestemd worden over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROPOSITION DE LOI RELATIVE À LA CARRIERE DU PERSONNEL DES RECHERCHES FINANCIÉES PAR DES FONDS PUBLICS

Proposition rejetée par la section des Affaires intérieures

Rejet définitif

VOORSTEL VAN WET BETREFFENDE DE LOOPBAAN VAN HET PERSONEEL BELAST MET SPEURWERK DAT GEFINANCIERD WORDT UIT DE OPENBARE GELDMIDDELEN

Voorstel verworpen door de afdeling Binnenlandse Aangelegenheden

Definitieve verwerping

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote définitif sur l'article 1e de la proposition de loi relative à la carrière du personnel des recherches financées par des fonds publics, rejeté par la section des Affaires intérieures en sa séance du mercredi 10 décembre 1975.

Wij moeten nu overgaan tot de definitieve stemming over het eerste artikel van het voorstel van wet betreffende de loopbaan van het personeel belast met speurwerk dat gefinancierd wordt uit de openbare geldmiddelen, verworpen door de afdeling Binnenlandse Aangelegenheden tijdens haar vergadering van 10 december 1975.

La parole est à M. Spitaels pour une justification de vote.

M. Spitaels. — Monsieur le Président, Monsieur le Secrétaire d'Etat, mes chers collègues, jamais je n'aurais imaginé, quand j'ai déposé cette proposition de loi, qu'au moment où le Sénat aurait eu à se prononcer sur celle-ci, l'ensemble des chercheurs et des assistants de ce pays aurait été en grève.

Monsieur le Secrétaire d'Etat, il y a plus d'un an, en octobre 1974, vous avez donné une conférence de presse, pour annoncer un projet d'arrêté royal qui allait régler le problème de la carrière des chercheurs. Il a été accueilli d'une manière extrêmement critique par tous les milieux intéressés, aussi bien par les associations de chercheurs et les organisations syndicales que par les autorités académiques.

Un jour, au cours d'un débat, je vous ai mis au défi de me produire une seule prise de position favorable à vos intentions, reprises par ce projet d'arrêté royal. Vous avez bien compris alors que vous ne pouviez pas poursuivre dans cette voie et vous avez déclaré que vous alliez recourir à la consultation syndicale. Celle-ci s'est avérée bloquée et vous avez alors sollicité l'avis du Conseil national de la Politique scientifique. Cet avis vous a été donné et ni le comité ministériel de la politique scientifique, ni le Conseil des ministres n'a eu à se prononcer sur un texte.

Le groupe socialiste votera ma proposition de loi, persuadé que, si elle avait été adoptée en son temps, elle aurait permis d'éviter les débordements que le pays connaît aujourd'hui et la paralysie de l'enseignement et de la recherche dans nos universités. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vanhaegendoren.

De heer Vanhaegendoren. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, geachte vergadering, niet in alle onderdelen kunnen wij het voorstel Spitaels volgen, onder meer omdat het de materie in kwestie regelt op unitaire wijze dan wanneer wij willen uitgaan van een globale communautaire splitsing van deze kredieten.

Niettegenstaande deze bedenking, geven wij toe dat het voorstel Spitaels van die aard is dat grotere rechtszekerheid aan de onderzoekers zou worden verschafft.

Heren Ministers, wij erkennen dat men moet trachten deze rechtszekerheid en een roulering ten bate van de jongeren te harmoniseren.

Maar het komt ons voor dat de percentages 60/40 die de heer Spitaels voorstelt, om maar één onderdeel van zijn voorstel te noemen, rechvaardiger zijn terwille van de toekomst van de onderzoekers, zeker in deze tijd van grotere werkloosheid.

Dit alles afgewogen, zal de Volksuniefractie het voorstel-Spitaels goedkeuren.

M. le Président. — Nous passons au vote.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'article 1er de la proposition de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het artikel 1 van het voorstel van wet.

161 membres sont présents.

161 leden zijn aanwezig.

91 votent non.

91 stemmen neen.

67 votent oui.

67 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'article premier est définitivement rejeté.

Derhalve wordt artikel 1 definitief verworpen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Bossicart, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, le comte Cornet d'Elzius, Cuvelier (Emile), Daems, De Bondt, De Clercq, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Paepe, Deschamps, De Seranno, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Humblet, Janssens, Keuleers, Kevers, Knoops, Lagae, Lagneau, Mme Lassance-Hermant, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Leroy, Leynen, Lindemans, Martens, Mesotten, Nauwelaers, Olivier, Pede, Poortmans, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Canneyt, Vandekerckhove (Robert), Vandeneabeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborght, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandewiele, Vangeel, Vangronsveld, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaerts, MM. Verhaegen, Verleysen, Vlerick, Walniel, Wahelet et Harmel.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Blancquaert, Bogaerts (August), Bourgeois, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Cathenis, Claes, Close, Coppens, Coppieters, Cristel, Cuvelier (Félix), Daulne, de Bruyne, De Facq, De Graeve, Mme Delepierre, MM. Delmotte, De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Guillaume, Hercot, Hoyaux, Jorissen, Lacroix, Lagasse, Lambiotte, Lepaffe, Maes, Meunier, Mommerency, Mme Nauwelaerts-T'ues, MM. Paque, Parotte, Payfa, Persyn, Pierson, Poffé, Ramaekers, Risopoulos, Rombaut, Rubens, Spitaels, Sweert, Thomas, Van Bogaert, Vandekerckhove (Rik), Van den Eynden, Vandenhove, Van der Elst, Vandezande, Van Elsen, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Van Nooten, Van Ooteghem, Vernimmen, Verspreten, Wiard et Wijninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Aerts, Hulpiau et Schugens.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Hulpiau. — Ik ben afgesproken met de heer Bouwens.

M. Schugens. — J'ai pairé avec M. Lausier.

De heer Aerts. — Ik ben afgesproken met de heer De Grève.

M. le Président. — Le vote que le Sénat vient d'émettre implique le rejet définitif de la proposition de loi.

De stemming door de Senaat uitgebracht brengt de definitieve verwijzing van het voorstel van wet. (*Instemming*.)

PROJET DE LOI RELATIF A L'OBTENTION DE GRADES LEGAUX PAR DES REFUGIES QUI ONT ENTAME OU ACCOMPLI DES ETUDES AU TITRE SCIENTIFIQUE DANS UNE UNIVERSITE BELGE OU UN ETABLISSEMENT ASSIMILE

Projet adopté par la section des Affaires intérieures

Vote définitif des articles

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE HET BEHALLEN VAN WETTELIJKE GRADEN DOOR VLUCHTELINGEN DIE AAN EEN BELGISCHE UNIVERSITEIT OF EEN DAARMEE GELIJKGESTELDE INRICHTING UNIVERSITAIRE STUDIEN TEN WETENSCHAPPELIJKE TITEL AANGEVAT OF VOLEINDIGD HEBBEN

Ontwerp aangenomen door de afdeling Binnenlandse Aangelegenheden

Definitieve stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons au vote définitif des articles du projet de loi relatif à l'obtention de grades légaux par des réfugiés qui ont entamé ou accompli des études au titre scientifique dans une université belges ou un établissement assimilé, adoptés *ne varietur* par la section des Affaires intérieures.

Wij gaan over tot de definitieve stemming over de artikelen van het ontwerp van wet betreffende het behalen van wettelijke graden door vluchtelingen die aan een Belgische universiteit of een daarmee gelijkgestelde inrichting universitaire studien ten wetenschappelijke titel aangevat of voleindigd hebben, *ne varietur* aangenomen door de afdeling Binnenlandse Aangelegenheden.

— Les articles du projet de loi, tels qu'ils ont été adoptés par la section, sont successivement mis aux voix et définitivement adoptés. (Voir Annales parlementaires du Sénat, section des Affaires intérieures, séance du 27 novembre 1975.)

De artikelen van het ontwerp van wet, zoals zij door de afdeling zijn aangenomen, worden achtereenvolgens in stemming gebracht en definitief aangenomen. (Zie Parlementaire Handelingen van de Senaat, afdeling Binnenlandse Aangelegenheden, vergadering van 27 november 1975.)

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote de l'ensemble du projet de loi.

Er zal straks worden gestemd over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1975

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN SOCIALE VOORZORG VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN SOCIALE VOORZORG VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

Stemming

M. Falize. — Monsieur le Président, nous souhaitons un vote séparé sur le budget du ministère de la Prévoyance sociale.

M. le Président. — Nous allons donc commencer par le vote sur le projet de loi contenant le budget du ministère de la Prévoyance sociale pour 1976 et, je suppose, sur le projet de loi ajustant le budget de la Prévoyance sociale pour 1975.

M. Leynen. — Pas nécessairement.

M. le Président. — Ce n'est peut-être pas nécessaire mais il va sans doute en être ainsi. Le Sénat est-il d'accord? (*Assentiment*.)

M. Falize. — Je demande la parole pour une justification de vote, Monsieur le Président.

M. le Président. — La parole est à M. Falize.

M. Falize. — Monsieur le Président, Messieurs les Ministres, mes chers collègues, les différents arguments développés à cette tribune par les orateurs de l'opposition et certains orateurs de la majorité ont démontré à suffisance quelle sera la position du groupe socialiste.

Cependant, depuis ces débats — et ceci confirme cette justification de vote — un fait nouveau s'est produit que je crois devoir porter à la connaissance de la Haute Assemblée afin que ce vote se déroule en toute clarté.

Hier, en effet, un communiqué commun rédigé par la Centrale des Syndicats chrétiens, la F.G.T.B., l'Alliance nationale des Mutualités chrétiennes et l'Union nationale des Mutualités socialistes, a rejeté formellement l'ensemble des mesures prévues en ce qui concerne l'assurance maladie-invalidité.

Je voudrais souligner très brièvement que ce communiqué comporte trois éléments importants. Il démontre : 1. que le projet ne respecte pas la gestion paritaire telle qu'elle a été conçue et voulue à l'époque par le législateur; 2. que les dispositions prises par le gouvernement modifient fondamentalement la loi organique de l'assurance maladie-invalidité par le biais de dispositions budgétaires et enfin, 3. que cette loi organique, et je reprends le texte du communiqué : « repose sur un consensus entre les diverses forces sociales du pays et qu'il ne peut être porté atteinte à cet accord sans négociation préalable ».

Toutes ces raisons justifient, une fois de plus, notre attitude, mais j'espère aussi que nos collègues du Sénat qui se réclament notamment de la démocratie chrétienne mettront leurs actes en concordance avec leurs paroles et suivront les prises de position de leurs organisations sociales. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

M. Vlerick. — C'est du corporatisme !

Het zijn niet de syndicaten die ons moeten vertellen wat wij moeten doen.

De heer Ramaekers. — Wij zullen de christen-democraten tellen.

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble des projets de loi relatifs au budget du ministère de la Prévoyance sociale.

— Il est procédé au vote nominatif de l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

163 membres sont présents.

163 leden zijn aanwezig.

94 votent oui.

94 stemmen ja.

66 votent non.

66 stemmen neen.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Ils seront transmis à la Chambre des représentants.

Zij zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Bossicart, Cerf, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, le comte Corneel d'Elzius, Cuvelier (Emile), Daems, De Bondt, De Clercq, Defraigne, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Paepe, Deschamps, De Seranno, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Hambye, Hanin, Hendrickx, Humbert, Janssens, Keulders, Kevers, Knoops, Lagae, Lagrue, Mme Lassance-Herman, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Leroy, Leynen, Lindemans, Martens, Mesotten, Nauwelaers, Neuray, Olivier, Pede, Poortmans, Saint-Remy, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Cannetey, Vandekerckhove (Robert), Vandenebeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborght, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandewiele, Vangeel, Vangronsveld, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Vlerick, Waltniel, Wathelet et Harmel.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Basecq, Blancquaert, Bogaerts (August), Bourgeois, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Cathenis, Claes, Close, Coppens, Cop-

pieters, Cristel, Cuvellier (Félix), Daulne, de Bruyne, De Facq, De Graeve, Mme Delepierre, MM. Delmotte, De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Guillaume, Hercot, Hoyaux, Jorissen, Lacroix, Lagasse, Lambotte, Lepaffe, Maes, Meunier, Mommerency, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Parotte, Payfa, Persyn, Pierson, Ramaekers, Risopoulos, Rombaut, Rubens, Spitaels, Sweert, Thomas, Van Bogaert, Vandekerckhove (Rik), Van den Eynden, Vandenhove, Van der Elst, Vandezande, Van Elsen, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Van Nooten, Van Oosteghem, Vernimmen, Verspeeten, Wiard et Wijninkcx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Aerts, Hulpiau et Schugens.

De Voorzitter. — Ik veronderstel dat de leden die zich hebben onthouden dit hebben gedaan om de reeds uiteengezette redenen.

Je présume que les membres qui se sont abstenus l'ont fait pour les motifs indiqués précédemment. (*Assentiment.*)

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES COMMUNICATIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES COMMUNICATIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1975

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA DEFENSE NATIONALE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA DEFENSE NATIONALE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1975

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VERKEERSWEZEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VERKEERSWEZEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

ONTWERP VAN WET HOUDENDE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

Stemming

M. le Président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet. (*Instemming.*)

— Il est procédé au vote nominatif de l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

96 votent oui.

96 stemmen ja.

65 votent non.

65 stemmen neen.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Ils seront transmis à la Chambre des représentants.

Zij zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Bossicart, Cerf, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, le comte

Cornet d'Elzius, Cuvelier (Emile), Daems, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, De Clercq, Defraigne, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Paepe, Deschamps, De Seranno, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Humbert, Janssens, Keuleers, Kevers, Knoops, Lagae, Lagneau, Mme Lassance-Herman, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Leroy, Leynen, Lindemans, Martens, Mesotten, Nauwelaers, Neuray, Olivier, Pede, Poortmans, Saint-Remy, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Canneyt, Vandekerckhove (Robert), Vandeneabeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborght, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandewiele, Vangeel, Vangronsveld, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Vlerick, Waltniel, Watheler et Harmel.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Basecq, Blancquaert, Bogaerts (August), Bourgeois, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Cathenis, Claes, Close, Coppens, Coppieters, Cristel, Cuvelier (Félix), Daulne, de Bruyne, De Faccq, De Graeve, Mme Delepierre, MM. Delmotte, De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Guillaume, Hercot, Hoyaux, Jorisken, Lacroix, Lagasse, Lepaffe, Maes, Meunier, Mommerency, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Parotte, Payfa, Persyn, Pierson, Ramaekers, Risopoulos, Rombaut, Rubens, Spitaels, Sweert, Thomas, Van Bogaert, Vandekerckhove (Rik), Van den Eynden, Vandenhove, Van der Elst, Vandezande, Van Elsen, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Van Nooten, Van Ooteghem, Vernimmen, Verspeeten, Wiard et Wijninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Aerts, Hulpiau et Schugens.

M. le Président. — Je présume que les membres qui se sont abstenus l'ont fait pour les motifs indiqués précédemment.

Ik veronderstel dat de leden die zich hebben onthouden dit hebben gedaan om de reeds eerder vermelde redenen. (*Instemming.*)

M. Lambiotte. — Mon appareil n'a pas fonctionné, Monsieur le Président. Je voulais voter «non».

M. le Président. — Il en est pris acte.

PROJET DE LOI OUVRANT DES CREDITS PROVISOIRES A VALOIR SUR LES BUDGETS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

Vote

ONTWERP VAN WET WAARBIJ VOORLOPIGE KREDIETEN WORDEN GEOPEND WELKE IN MINDERING KOMEN VAN DE BEGROTINGEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

Stemming

M. le Président. — Nous allons procéder maintenant au vote de l'ensemble du projet de loi relatif aux crédits provisoires.

— Il est procédé au vote nominatif de l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

159 membres sont présents.

159 leden zijn aanwezig.

93 votent oui.

93 stemmen ja.

63 votent non.

63 stemmen neen.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Bossicart, Cerf, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, le

comte Cornet d'Elzius, Cuvelier (Emile), Daems, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, De Clercq, Defraigne, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. Deschamps, De Seranno, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Humbert, Janssens, Keuleers, Kevers, Knoops, Lagae, Lagneau, Mme Lassance-Herman, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Leynen, Lindemans, Martens, Mesotten, Nauwelaers, Neuray, Olivier, Pede, Poortmans, Saint-Remy, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Canneyt, Vandekerckhove (Robert), Vandeneabeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborght, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandewiele, Vangeel, Vangronsveld, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Vlerick, Waltniel, Watheler et Harmel.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Basecq, Blancquaert, Bogaerts (August), Bourgeois, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Cathenis, Claes, Close, Coppens, Coppieters, Cristel, Cuvelier (Félix), Daulne, de Bruyne, De Faccq, Mme Delepierre, MM. Delmotte, De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Hercot, Hoyaux, Jorisken, Lacroix, Lagasse, Lambiotte, Lepaffe, Maes, Meunier, Mommerency, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Parotte, Persyn, Pierson, Ramaekers, Risopoulos, Rombaut, Rubens, Spitaels, Sweert, Thomas, Van Bogaert, Vandekerckhove (Rik), Van den Eynden, Vandenhove, Van der Elst, Vandezande, Van Elsen, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Van Nooten, Van Ooteghem, Vernimmen, Verspeeten, Wiard et Wijninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Aerts, Hulpiau et Schugens.

M. le Président. — Je présume que les membres qui se sont abstenus l'ont fait pour les motifs invoqués précédemment. (*Assentiment.*)

ONTWERP VAN WET WAARBIJ DE REGIE VAN TELEGRAFIE EN TELEFONIE GEMACHTIGD WORDT, IN BELGIE OF IN HET BUITENLAND, ONDER WAARBORG VAN DE STAAT, EEN OF MEER LENINGEN TOT EEN TOTAALBEDRAG VAN 25 MILJARD BELGISCHE FRANK UIT TE SCHRIJVEN

Stemming

PROJET DE LOI AUTORISANT LA REGIE DES TELEGRAPHES ET DES TELEPHONES A EMETTRE EN BELGIQUE OU A L'ETRANGER, SOUS LA GARANTIE DE L'ETAT, UN OU PLUSIEURS EMPRUNTS A CONCURRENCE D'UN MONTANT TOTAL DE 25 MILLIARDS DE FRANCS BELGES

Vote

De Voorzitter. — Wij zullen thans overgaan tot de stemming over het ontwerp van wet waarbij de Regie van Telegrafie en Telefonie gemachtigd wordt in België of in het buitenland, onder waarborg van de Staat, één of meer leningen uit te schrijven.

Nous allons procéder au vote du projet de loi autorisant la Régie des Télégraphes et des Téléphones à émettre en Belgique ou à l'étranger, sous la garantie de l'Etat, un ou plusieurs emprunts.

Il est procédé au vote nominatif de l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

164 membres sont présents.

164 leden zijn aanwezig.

163 votent oui.

163 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Bossicart, Cerf, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, le

Bourgeois, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Cathenis, Cerf, Chabert, Claes, Claeys, Close, Conrotte, Cooreman, Coppens, Coppieters, le comte Cornet d'Elzius, Cristel, Cuvelier (Emile), Cuvelier (Félix), Daems, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, de Bruyne, De Clercq, Defraigne, De Graeve, Mme Delepierre, MM. Delforge, Delmotte, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Rore, Deschamps, De Seranno, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Donnay, Dulac, Dupont, Falize, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Guillaume, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Hercot, Hoyaux, Hulpiau, Humblet, Janssens, Jorissen, Keuleers, Kevers, Knoops, Lacroix, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lambiotte, Mme Lassance-Herman, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Lepaffe, Leroy, Leynen, Lindemans, Maes, Martens, Mesotten, Meunier, Mommerency, Nauwelaers, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Neuray, Olivier, Paque, Parotte, Payfa, Pede, Persyn, Pierson, Poortmans, Ramaekers, Risopoulos, Rombaut, Rubens, Saint-Remy, Schugens, Smeers, Mme Smit, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Sweet, Thomas, Tilquin, Vanackere, Van Bogaert, Van Canneyt, Vandekerckhove (Rik), Vandekerckhove (Robert), Vandenabeele, Vandenberghe, Van den Eynden, Vandenhove, Van der Aa, Vanderborght, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandewiele, Vandezande, Van Elsen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Vannieuwenhuyze, Van Nooten, Van Ooteghem, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Vernimmen, Verspeeten, Vlerick, Waltniel, Wahelet, Wiard, Wijninckx et Harmel.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. De Facq.

De Voorzitter. — De heer De Facq wordt verzocht de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer De Facq. — Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, Heren Ministers, geachte collega's, ik heb mij onthouden, niet omdat ik volstrekt tegen een lening ben, maar omdat er momenteel nog steeds geen klarheid is in het onderzoek naar wat er met de financiën bij de R.T.T. is gebeurd.

ONTWERP VAN WET TOT BETEUGELING VAN HET SLUIKWERK MET HANDELS- OF AMBACHTSKARAKTER

Stemming

PROJET DE LOI SUR LA REPRESSEION DU TRAVAIL FRAUDULEUX A CARACTERE COMMERCIAL OU ARTISANAL

Vote

De Voorzitter. — Wij moeten thans stemmen over het ontwerp van wet tot beteugeling van het sluiwerk.

Nous allons procéder au vote du projet de loi sur la répression du travail frauduleux.

Het woord is aan de heer Van In voor een stemverklaring.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw de Minister, Heren Ministers, Dames en Heren, het ontwerp van wet betreffende het sluiwerk is door ons tijdens de openbare besprekking van de vorige week, uitvoerig behandeld. Ik zeg met de meeste nadruk dat de Volksunie voorbehoud maakt nopens de efficiëntie van het ontwerp van wet, zoals het vandaag waarschijnlijk zal worden goedgekeurd.

Ik herhaal dat de teksten op velerlei vlak een overlapping zijn van de wet van 6 april 1960 en dat zij een aantal bepalingen bevatten waarover kan worden gediscussieerd. Ik verwijss naar de wijze waarop de bewijslast wordt omgekeerd, naar de inschakeling van een aantal inspectiekorpsen en zeer speciaal naar de teksten in verband met het beslag en de gevolgen daarvan verbonden.

Het belangrijkste is tenslotte dat — en wij hebben er allen belang bij dit zeer goed in het oog te houden — het opschrift van het ontwerp, in dergelijke mate ontkracht werd dat het alleen nog maar een gevolg zal hebben voor manueel sluiwerk. U ziet dat de amendementen van die aard waren dat de wet zich beperkt tot sluiwerk met handels- of ambachtskarakter. Met andere woorden, ten aanzien van de zogenaamde cumulatie en andere vormen van intellectueel sluiwerk zal niet repressief worden opgetreden.

Het is daarom dat wij, met betrekking tot deze teksten, het grootste voorbehoud maken.

Aangezien wij aan de andere kant toegeven dat er iets moet worden gedaan om de duidelijkheid in ons land te herstellen, zal onze fractie dit ontwerp niettemin goedkeuren.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Calewaert.

De heer Calewaert. — Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie gaat akkoord met en is voorstander van de beteugeling van het sluiwerk. Omdat een zelfde bedoeling aan de basis ligt van dit ontwerp van wet zullen wij niet neen stemmen.

Maar, vermits dit ontwerp bijzonder beperkt is in zijn draagwijdte, er geen sprake is in van de praktijken van koppelbazen en van interim arbeid noch van overuren en zwartwerk van arbeiders en bedienden, vermits bovendien dit ontwerp op zijn minst twee zware aantastingen van fundamentele rechtsbeginselen inhoudt, namelijk wat de bewijslast en de huiszoeking aangaat, kan mijn fractie niet voorstemmen.

Wij zullen ons dus onthouden.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot stemming.

Nous passons au vote.

— Il est procédé au vote nominatif de l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

161 membres sont présents.

161 ledet zijn aanwezig.

114 votent oui.

114 stemmen ja.

47 s'abstiennet.

47 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Blancquaert, Boey, Bogaert (Albert), Bossicart, Bourgeois, Cerf, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Coppieters, le comte Cornet d'Elzius, Cristel, Cuvelier (Emile), Daems, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, de Bruyne, De Clercq, De Facq, Defraigne, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Seranno, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Guillaume, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Hulpiau, Humblet, Janssens, Jorissen, Keuleers, Kevers, Knoops, Lagae, Lagasse, Lagneau, Mme Lassance-Herman, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Lepaffe, Leroy, Leynen, Lindemans, Maes, Martens, Mesotten, Nauwelaerts, Neuray, Olivier, Payfa, Pede, Persyn, Poortmans, Risopoulos, Saint-Remy, Smeers, Mme Smit, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Canneyt, Vandekerckhove (Rik), Vandekerckhove (Robert), Vandenabeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborght, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Van Elsen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaegendoren, Van In, Van Ooteghem, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Vlerick, Waltniel, Wahelet et Harmel.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Aerts, Basecq, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Close, Coppers, Cuvelier (Félix), Daulne, De Graeve, Mme Delepierre, MM. Delmotte, De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Hercot, Hoyaux, Lacroix, Lambiotte, Meunier, Mommerency, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Parotte, Pierson, Poffé, Rombaut, Rubens, Schugens, Spitaels, Sweet, Thomas, Van Bogaert, Van den Eynden, Vandenabeele, Vandewiele, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Vannieuwenhuyze, Van Nooten, Verleysen, Vernimmen, Verspeeten, Wiard et Wijninckx.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Verleysen. — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ons onthouden om te verklaren dat de C.V.P.-fractie eenparig het verlangen

koestert het sluikwerk in zijn totaliteit uit te roeien. Vanuit dat standpunt is deze wet slechts één stap. Wij vinden dat dit ontwerp niet ver genoeg gaat, maar omdat het toch een stap is hebben wij niet neen gestemd.

Omwille van het omkeren van de bewijslast, wat veelen van ons aanvoelen als een aantasting van de rechten van de mens, en omdat deze wetgeving de mogelijkheid in zich sluit om een ware heksenjacht te ontketen, zelfs bij toevallige burenhulp, hebben wij niet voorgestemd. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De heer Vernimmen. — Maar toch stemt uw fractie voor !

De heer Vannieuwenhuyze. — Ik heb mij onthouden om de redenen opgegeven door collega Verleysen.

PROJET DE LOI RELATIF A L'OBTENTION DE GRADES LEGAUX PAR DES REFUGIES QUI ONT ENTAME OU ACCOMPLI DES ETUDES AU TITRE SCIENTIFIQUE DANS UNE UNIVERSITE BELGE OU UN ETABLISSEMENT ASSIMILE

Vote

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE HET BEHALEN VAN WETTELIJKE GRADEN DOOR VLUCHTELINGEN DIE AAN EEN BELGISCHE UNIVERSITEIT OF EEN DAARMEE GELIJKGESTELDE INRICHTING UNIVERSITAIRE STUDIEN TEN WETENSCHAPPELIJKE TITEL AANGEVAT OF VOLEINDIGD HEBBEN

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi relatif à l'obtention de grades légaux par les réfugiés.

— Il est procédé au vote nominatif de l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

161 membres sont présents.

161 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. Aerts, Akkermans, André, Bascour, Basecq, Bertrand, Bertels, Blanquaert, Boey, Bogaert (Albert), Bogaerts (August), Bossicart, Bourgeois, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Cerf, Chabert, Claes, Claeys, Close, Conrotte, Cooremans, Coppeters, le comte Cornet d'Elzius, Cristel, Cuvelier (Emile), Cuvelier (Félix), Daems, Daulne, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, de Bruyne, De Clercq, De Facq, Defraigne, De Graeve, Mme Delepierre, MM. Delforge, Delmotte, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Rore, Deschamps, De Serain, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Donnay, Dulac, Dupont, Falize, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Guillaume, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Hercot, Hoyaux, Hulpiau, Humbert, Janssens, Jorissen, Keuleers, Kevers, Knoops, Lacroix, Lagae, Lagneau, Lambiotte, Mme Lassance-Hermant, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Lepaffe, Leroy, Leynen, Lindemans, Maes, Martens, Mesotten, Meunier, Mommerency, Nauwelaerts, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Neuray, Olivier, Paque, Parotte, Payfa, Pede, Persyn, Pierson, Poortmans, Risopoulos, Rombaut, Rubens, Saint-Remy, Schugens, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Sweert, Thomas, Tilquin, Vanackere, Van Bogaert, Van Canneyt, Vandekerckhove (Rik), Vandekerckhove (Robert), Vandeneabeele, Vandenberghe, Van den Eynden, Vandenhove, Van der Aa, Vanderborght, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandewiele, Vandezande, Van Elsen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Vannieuwenhuyze, Van Nooten, Van Ooteghem, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Vernimmen, Verspeeten, Vlerick, Waltniel, Wathelet, Wiard, Wijninckx et Harmel,

VOTE DE LA MOTION DEPOSEE A L'ISSUE DU DEBAT SUR LE BUDGET DU MINISTERE DES COMMUNICATIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

STEMMING OVER DE MOTIE INGEDIEND OP HET EINDE VAN HET DEBAT OVER DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VERKEERSWEZEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

M. le Président. — Nous devons procéder à présent au vote de la motion déposée en conclusion du débat sur le budget de 1976 du ministère des Communications.

Je vous rappelle le texte de cette motion :

«Le Senaat,

»En conclusion du débat sur le budget pour 1976 du ministère des Communications,

»Constate avec satisfaction que les dernières statistiques des accidents de la circulation sur nos voies publiques font apparaître que le nombre des victimes de tels accidents a fortement diminué parmi les conducteurs et occupants de voitures ordinaires,

»Se préoccupe cependant de l'augmentation inquiétante du nombre de morts et de blessés parmi les cyclistes et les piétons,

»Invite le gouvernement à prendre sans retard les mesures nécessaires pour mettre en œuvre un vaste programme de création de pistes pour cyclistes et pour piétons permettant à ces catégories d'usagers de se déplacer en toute sécurité.»

«De Senaat,

»Tot besluit van het debat over de begroting 1976 van het ministerie van Verkeerswezen,

»Stelt met voldoening vast dat uit de jongste statistieken omtrent de verkeersongevallen op onze openbare wegen blijkt dat het aantal verkeersslachtoffers onder de bestuurders en inzittenden van personenwagens, sterk gedaald is,

»Bezorgd over de onrustwekkende stijging van het aantal doden en gewonden onder de fietsers en voetgangers,

»Nodigt de regering uit onverwijd maatregelen te nemen om een grootscheeps programma in uitvoering te brengen voor de aanleg van verkeersveilige fiets- en voetpaden.»

L'assemblée est-elle d'accord de procéder à un vote par assis et levé ? (Assentiment.)

— La motion, mise aux voix par assis et levé, est adoptée.

De motie, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, is aangenomen.

INTERPELLATION DE M. VAN IN AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS SUR «LA SITUATION DES BATELIERS, PIERRE DE TOUCHE D'UNE POLITIQUE DES TRANSPORTS SOCIALEMENT VALABLE»

INTERPELLATION DE M. VAN OOTEGHEM AU MINISTRE DE L'INTERIEUR SUR «LE RECRUTEMENT ET LE COMPORTEMENT DE CERTAINS MEMBRES DE LA POLICE DE GAND»

Vote sur les ordres du jour purs et simples

INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN IN TOT DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN OVER «DE SITUATIE VAN DE BINNENSCHIPPIERS, TOETSSTEEN VOOR EEN SOCIAAL VERANTWOORD VERVOERBELEID»

INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN OOTEGHEM TOT DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE AANWERVING EN HET OPTREDEN VAN SOMMIGE LEDEN VAN DE GENTSE POLITIE»

Stemming over de eenvoudige moties

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over de moties ingediend tot besluit van de interpellaties van de heren Van In en Van Ooteghem.

De heer Leynen. — Mijnheer de Voorzitter, is het niet mogelijk één stemming te houden over de moties betreffende beide interpellaties ?

De Voorzitter. — Is de Senaat het daarmee eens. (Instemming.)

Aldus zal geschieden.

Je vous rappelle le texte des ordres du jour déposés :

1º En conclusion de l'interpellation de M. Van In au ministre des Communications :

a) Ordre du jour pur et simple déposé par M. Leemans :

«Le Sénat,

»Après avoir entendu l'interpellation de M. Van In et la réponse du ministre des Communications,

»Passe à l'ordre du jour.»

«De Senaat,

»Na de interpellatie van de heer Van In en het antwoord van de minister van Verkeerswezen te hebben gehoord,

»Gaat over tot de orde van de dag.»

b) Ordre du jour déposé par MM. Van Ooteghem et Maes :

«Le Sénat,

»Ayant entendu l'interpellation de M. Van In sur la situation des bateliers, pierre de touche d'une politique des transports socialement valable,

»Souhaite qu'en matière de fret, une concertation soit organisée entre les transports par rail, par route et par les voies de navigation intérieure,

»Demande que le protocole conclu le 23 octobre 1975, notamment avec les bateliers, soit complété et scrupuleusement appliqué et plus particulièrement, que les tarifs planchers obligatoires pour le fret acheminé vers la France soient garantis selon le lieu de destination, que les infractions au règlement sur l'affichage soient sanctionnées, que les règles de classification soient simplifiées et généralisées, et que l'Institut pour le Transport par Batellerie (I.T.B.) soit réformé de manière à devenir un établissement de formation des cadres, avec la participation des associations professionnelles de la batellerie.»

«De Senaat,

»Gehoord de interpellatie van de heer Van In over de situatie van de binnenschippers als toetssteen voor een sociaal verantwoord vervoerbeleid,

»Sprekt de wens uit dat op het stuk van het vrachtvervoer voor concertatie zou worden gezorgd tussen het vervoer per spoor, langs de weg en langs de binnenwateren,

»Verzoekt om de aanvulling en de nauwgezette toepassing van het protocol dat op 23 oktober 1975 met o.m. de binnenschippers werd afgesloten en vraagt meer bepaald dat de verplichte bodemtarieven voor vrachten op Frankrijk zouden worden gegarandeerd volgens de plaats van bestemming, dat de inbreuken op de affichage-regeling zouden worden gesanctioneerd, dat de classificatieregeling zou worden vereenvoudigd en veralgemeend en dat het Instituut voor Transport langs de Binnenwateren (I.T.B.) zou worden hervormd als instrument voor kadervorming onder inspraak van de beroepsverenigingen voor binnenschippers.»

2º Tot besluit van de interpellatie van de heer Van Ooteghem tot de minister van Binnenlandse Zaken werd door de heer Leemans volgende eenvoudige motie ingediend :

«Le Sénat,

»Ayant entendu l'interpellation de M. Van Ooteghem et la réponse du ministre de l'Intérieur,

»Passe à l'ordre du jour.»

«De Senaat,

»Na de interpellatie van de heer Van Ooteghem en het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken te hebben gehoord,

»Gaat over tot de orde van de dag.»

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige moties die voorrang hebben.

Conformément à notre règlement nous votons sur les ordres du jour purs et simples qui bénéficient de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif sur les motions pures et simples.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de eenvoudige moties.

160 membres sont présents.

160 leden zijn aanwezig.

93 votent oui.

93 stemmen ja.

64 votent non.

64 stemmen neen.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, les motions sont adoptées.

Derhalve zijn de moties aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Bossicart, Cerf, Chabert, Claeys, Cooreman, le comte Cornet

d'Elzius, Cuvelier (Emile), Daems, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, De Clercq, Defraigne, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. Deschamps, De Seranno, le chevalier de Stexhe, Dewulf, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dhooge, Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Humblet, Janssens, Keuleers, Kevers, Knoops, Lagae, Lagneau, Mme Lassance-Hermann, MM. Lavens, Lecluyse, Leemans, Leroy, Leynen, Lindemans, Martens, Mesotten, Nauwelaers, Olivier, Pede, Poortmans, Saint-Remy, Smeers, Mme Smit, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Canneyt, Vandekerckhove (Robert), Vandenabeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborght, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandewiele, Vangeel, Vangronsveld, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Vlerick, Walniet, Waethelet et Harmel.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Basecq, Blancquaert, Bogaerts (August), Bourgeois, Bury, Busieau, Calewaert, Carpels, Claes, Close, Coppens, Coppeters, Cristel, Cuvelier (Félix), Daulne, de Bruyne, De Facq, De Graeve, Mme Delepierre, MM. Delmotte, Demuyter, De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Guillaume, Hercot, Hoyaux, Jorissen, Lacroix, Lambiotte, Lepaffe, Maes, Meunier, Mommerency, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Parotte, Payfa, Persyn, Pierson, Risopoulos, Rombaut, Rubens, Spitaels, Sweert, Thomas, Van Bogaert, Vandekerckhove (Rik), Van den Eynden, Vandenhove, Van der Elst, Vandezande, Van Elsen, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Van Nooten, Van Ooteghem, Vernimmen, Verspeeten, Wiard et Wijninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Aerts, Hulpius et Schugens.

*M. Van Bogaert, premier vice-président,
remplace M. Harmel au fauteuil de la présidence*

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'INTERIEUR DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'INTERIEUR DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1975

Reprise de la discussion générale

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

Hervatting van de algemene beraadslaging

M. le Président. — Nous reprenons la discussion des projets relatifs aux budgets du ministère de l'Intérieur.

La parole est à M. Goffart.

M. Goffart. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, l'importance de la présente discussion est quelque peu estompée par la proximité d'un grand débat sur les fusions de communes. Cette circonstance me permettra d'être bref aujourd'hui.

Mais le Rassemblement wallon ne saurait laisser passer la discussion du budget de l'Intérieur de 1976 sans marquer d'une pierre blanche la régionalisation du Fonds des communes. Ce n'est là, sans doute, qu'un aspect, mais important, d'un mouvement irréversible qui doit, le plus rapidement possible, s'étendre encore à bien d'autres secteurs.

Les conflits qui ont opposé et opposent encore nos communautés et nos régions ne sauraient être désamorcés que par l'autonomie de celles-ci; nous l'avons autrefois crié dans le désert; nous nous réjouissons aujourd'hui des premiers acquis, et nous resterons vigilants.

A cet égard, je m'étonne que le fonds pour missions et situations spéciales ne soit pas dès à présent régionalisé. Nous comptons qu'il le sera dans le budget de 1977.

A propos du Fonds des communes, on a dit et répété que le rythme de l'augmentation en était, une fois de plus, ralenti. C'est vrai et c'est dommage. Des précédents ont été créés sous d'autres gouvernements dont le Rassemblement wallon n'était pas membre. Il est difficile de nier que la situation financière et de trésorerie de l'Etat est aujourd'hui plus précaire encore.

C'est pourquoi on ne peut manquer de souligner qu'en dépit du ralentissement regretté, le Fonds des communes sera augmenté de près de 7 milliards, c'est-à-dire de 21 p.c. On ne peut davantage perdre de vue l'effort supplémentaire que le gouvernement annonce pour consolider, entièrement à charge de l'Etat, les déficits des comptes, à fin 1975, des communes qui seront fusionnées au 1er janvier 1977.

J'espère que le projet de loi n° 696 modifiant la législation électorale, sera prochainement discuté. Il contient des dispositions qui, à première vue, me paraissent, pour la plupart, heureusement inspirées et de nature à améliorer la situation actuelle. Je regrette cependant, et vivement, que l'occasion n'ait pas été saisie d'étendre aux élections provinciales les mesures déjà prises aux élections communales de 1970 pour admettre les électeurs de dix-huit à vingt ans et les élus de vingt et un à vingt-quatre ans, suivant le vœu exprimé par le Conseil de la jeunesse d'expression française. Je sais que certains soulèvent, à l'encontre d'une telle réforme, une objection tirée du fait qu'à la différence des élus directs, les sénateurs provinciaux pourraient devoir leur siège, pour partie, à des citoyens plus jeunes. Personnellement, je n'y vois pas d'obstacle et les Chambres devraient, selon moi, se prononcer, après avis du Conseil d'Etat, sur la constitutionnalité.

Avant d'aborder un autre sujet, je voudrais attirer l'attention sur le subventionnement du matériel et de l'équipement des services d'incendie. Dans ma commune, à la suite d'un malentendu surgi en 1958 entre le bourgmestre de l'époque, ce n'était pas moi, et le gouvernement provincial, le corps des pompiers, qui était «régional», est devenu «local». Il est désolant de constater que, dix-sept ans plus tard, la situation n'a pas encore été régularisée, et plus généralement, que les corps locaux de pompiers ne soient pas soutenus, au moins pour le renouvellement de leurs moyens d'action, par des subsides de l'Etat.

Monsieur le Ministre, vous avez communiqué, la semaine dernière, aux membres de la commission de l'Intérieur, votre avant-projet de loi portant des dispositions particulières pour le personnel et les biens des administrations et services publics intéressés par les fusions. Nous en débattrons en temps utile, mais je tiens, aujourd'hui déjà, à vous aviser d'une opposition formelle du Rassemblement wallon à l'article 2 de ce texte.

Vous y proposez de faire passer sous l'autorité du gouverneur de province, les receveurs régionaux qui actuellement exercent leurs fonctions sous l'autorité du commissaire d'arrondissement.

A des questions qui vous ont été posées récemment à la Chambre des représentants par l'honorable M. Scockaert, vous avez répondu qu'en ce qui concerne les commissaires d'arrondissement, vous n'aviez encore ni texte, ni projet, ni formulaire, ni intention. Je lis cela dans le *Compte rendu analytique* du 17 novembre, en page 187, et dans celui du 21 novembre, page 259. Permettez-moi de m'étonner alors que vous nous soumettiez un texte fort précis, qui enlève aux commissariats d'arrondissement plus de la moitié de leur personnel, exactement 427 membres sur un total de 712.

Je vous ai cependant entretenu longuement, le 22 avril, au cours de la discussion de votre budget de 1975, du statut et des attributions des commissaires. Je tiens à souligner, pour autant que de besoin, que «étais à ce moment, mandaté par mon groupe, comme je le suis encore aujourd'hui».

J'ajoute que le problème a fait l'objet d'une étude approfondie des groupes réunis du Rassemblement wallon de la Chambre des représentants et du Sénat, très exactement le 27 novembre. Je crois de mon devoir et de votre intérêt que nous sachions, de part et d'autre, à quoi nous en tenir, pour éviter que l'un ne mette l'autre au pied du mur.

Il va de soi, et je l'ai dit le 22 avril, que le sort des commissaires d'arrondissement devra être considéré dans une double perspective nouvelle, celle des fusions de communes et celle de la régionalisation. Dans l'une comme dans l'autre de ces optiques, il nous paraît plus indispensable encore qu'autrefois de maintenir au niveau le plus proche des communes, c'est-à-dire au niveau de l'arrondissement, une autorité propre, un «juge de paix politique et administratif», comme disent certains, un «relais de synthèse» comme d'autres disent, ce que, pour ma part, j'appellerais un trait d'union, c'est-à-dire un représentant du Roi, du gouvernement central et en outre, j'y insiste, de la région.

Il n'est donc pas question pour le Rassemblement wallon d'envisager que les commissaires puissent devenir, sans tâches bien déterminées, sans ressort territorial bien défini, des fonctionnaires au niveau provincial déjà encombré.

Au contraire, nous demandons formellement que le gouvernement et les comités ministériels des affaires régionales chargent les commissaires d'étudier dans leurs arrondissements respectifs les problèmes que les fusions vont poser aux communes et les mesures de déconcentration que l'évolution des faits impose au pouvoir central et aussi aux régions, le tout dès à présent.

Sous le bénéfice de ces observations que j'espère avoir formulées clairement, et en remerciant Mme D'Hondt de son précieux rapport, le Rassemblement wallon confirme sa confiance au gouvernement et votera le budget de l'Intérieur. (Applaudissements sur les bancs de la majorité.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verbist.

De heer Verbist. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, er is vandaag ter gelegenheid van de besprekking van de begroting van Binnenlandse Zaken reeds herhaaldelijk het woord gevoerd over onze politie. Het zal u niet verwonderen dat deze aangelegenheid mij bijzonder interesseert. Daarom meen ik ook een kleine inbreng te mogen doen in dit debat.

Hoewel wij in een welvaartsstaat leven, voelen wij ons niet altijd veilig. Onnodig hier een dramatisch beeld te geven van de maatschappij waarin wij leven, maar wij weten dat ondanks de economische welvaart er nieuwe vormen van criminaliteit en banditisme zijn ontstaan. Wij kunnen ons daarbij afvragen of ons politieapparaat nog wel voldoende opgewassen is tegen haar taak en of het zijn verantwoordelijkheid nog aankan.

Ik weet niet of de politie inzake veiligheid van de persoon, van de mens, dezelfde problemen heeft in grote steden of gemeenten dan in de kleine of middelgrote gemeenten. Een zaak staat vast — ik verwijst in dat verband naar de interpellatie van de heer Van Ooteghem die mij ook de indruk gaf niet bijzonder opgetogen te zijn over de wijze waarop men in grote gemeenten zoals Gent de veiligheid van de burgers tracht te waarborgen —, wat betreft de middelgrote gemeenten, heb ik alle redenen om angstig te zijn. De heer Gramme heeft reeds een welsprekend en overtuigend pleidooi gehouden om de aandacht van de regering daarop te vestigen. Ik dacht dat het mijn plicht was even daarop terug te komen. Naar mijn mening volstaat het niet, daar waar wij lokale verantwoordelijkheid dragen, vast te stellen dat er problemen zijn. Wij moeten poging, hoe dan ook, oplossingen te vinden.

In middelgrote gemeenten komt men met voorstellen die meestal neerkomen op een uitbreiding van het politiekader en het inrichten van een permanente dienst. Ik spreek dus steeds over gemeenten met ongeveer 10 à 20 000 inwoners. Het spreekt vanzelf dat het goed zou zijn dat zulke gemeenten over een permanente dienst zouden kunnen beschikken. Denken wij alleen maar aan het jeugdvandalisme. Ik geloof niet dat er in deze Hoge Vergadering een burgemeester aanwezig is die niet reeds geconfronteerd werd met dit probleem. De rijkswacht organiseert zich zodanig dat zij voor bepaalde districten over een mobiele brigade beschikt. Dit heeft tot gevolg dat van vrijdagavond tot zondagavond de rijkswachbrigade zich op een afstand van 40 km kan bevinden. Dit betekent dat onze politie bijna de volledige verantwoordelijkheid draagt.

Het is dus begrijpelijk dat men aandringt voor een permanente dienst en wij zijn de eersten om toe te geven dat dit nodig en wenselijk is, niet alleen tijdens de weekends maar zelfs in de loop van de week. Wij worden dagelijks tot vervelens toe geconfronteerd, met alle vormen van modern en eigentijds jeugdvandalisme. Steeds is men van oordeel dat de gemeentelijke politie de misdadigheid moet verhinderen. Welnu, ik kan aan mijn mensen toch niet vragen dat zij hun bed zouden opmaken in het politiebureau. Middelgrote gemeenten kunnen er niet aan denken meer personeel aan te werven daar hun begroting reeds een tekort vertoont, wat ons trouwens niet moet verwonderen. Naar aanleiding van de interpellatie van de heer Van Ooteghem deze voormiddag, heb ik de minister van Binnenlandse Zaken horen zeggen dat deze materie behoort tot de gemeentelijke autonomie en dat hij deze autonomie niet wil aantasten. Dit heeft mij zeer verwonderd, hoewel ik van oordeel ben dat de gemeentelijke autonomie voldoende armslag moet hebben. Als het er echter op aankomt de veiligheid van de Belgische burgers te verzekeren is dit niet enkel de verantwoordelijkheid van de burgemeester en van het gemeentebestuur, doch vooral van het voogdijbestuur, namelijk het ministerie van Binnenlandse Zaken. Hij moet ervoor instaan dat het personeel voldoende in aantal is opdat het zijn opdracht bestendig zou kunnen uitoefenen.

Naast het tekort aan personeel spelen ook nog andere factoren een rol. Toen ik gisteravond naar huis keerde en in de buurt van Vilvoorde vaststelde dat de rijkswacht een controle-onderzoek uitvoerde dat wellicht verband hield met een of andere overval dacht ik daar vandaag tijdens de besprekking van de begroting van Binnenlandse Zaken even te moeten op ingaan. Wanneer naar aanleiding van een overval alarm wordt geslagen, wordt het hele politienet ingezet. Ik spreek hier niet over de rijkswacht die behoorlijk is uitgerust en naar men zegt ook voldoende in aantal is.

Ik denk dan wel aan onze politieagenten die met twee of drie, bepaalde grote kruispunten moeten bewaken en wellicht niet in staat zijn zich voldoende te verdedigen wanneer zij worden geconfronteerd met gevallige kerels. Ik meende daarop uw aandacht te moeten vestigen en u te vragen, als voogd van de gemeentebesturen, en als verantwoordelijke voor de binnenlandse orde, of het niet mogelijk zou zijn ter zake initiatieven te nemen. Als ik de evolutie inzake de uitrusting van de politie-

agenten gedurende de jongste tien jaar nagaan, stel ik met verbazing vast dat niet veel is veranderd. Niettegenstaande de economische en sociale vooruitgang die wij de jongste jaren hebben gekend en waarover wij ons terecht verheugen, is er een sector waar de zogenaamde infrastructuur op hetzelfde peil is gebleven, namelijk deze voor de veiligheid van de mensen. Mag ik u dan ook vragen dat het ministerie van Binnenlandse Zaken strenge richtlijnen zou geven voor de personeelsbezetting in de toekomst?

Als vertegenwoordiger van een gemeentebestuur weet ik dat wij ons zware offers zullen moeten getroosten. Wellicht kan uw departement hier tussenkomsten om deze offers te milderen. Gemeentebesturen die een zogenaamde centrumfunctie hebben, moeten heel wat opdrachten vervullen en verantwoordelijkheden dragen die ver boven hun budgettaire mogelijkheden reiken. Rekening houdend met de behoefte aan aangepaste infrastructuur vraag ik u — en dit was in feite de bedoeling van mijn betoog — of het niet mogelijk zou zijn dat het departement, naast de richtlijnen, ook bepaalde tegemoetkomingen zou overwegen. Ik denk, bijvoorbeeld, aan een subsidiëring voor aanwervingen. In verband met de uitrusting zegt men soms dat onze politieagenten zouden moeten beschikken over kogelvrije vesten en ander aangepaste bewapening.

Dan vraag ik me af waar wij de middelen moeten halen met deze defictaire begroting. De mogelijkheid moet bestaan dat uw departement, bij wijze van subsidie of door het invoeren van een soort premiestelsel, de gemeentebesturen steun verleent voor de initiatieven aangepast aan de noodwigheden van deze tijd.

Uw departement draagt een verantwoordelijkheid voor deze problemen waarvan het zich niet kan ontdoen met de bewering dat wij hier staan voor de gemeentelijke autonomie. Het zou niet alleen bij woorden mogen blijven. Ik spreek over eigen ervaring uit een samenleving van een kleine en middelgrote gemeente waarin ik leef.

Na die eerste alarmkreet leg ik u een tweede probleem voor. In de loop van de ochtendvergadering werd gezegd, in verband met de interpellatie van de heer Van Ooteghem, dat er niet zoveel problemen zouden zijn indien men beschikt over politieofficieren met gezond verstand en met voldoende scholing omdat deze mensen de zaken wel zullen oplossen zonder dat er zich ernstige incidenten voordoen. In zekere mate is dat waar.

In onze politiekorpsen hebben wij gekwalificeerde leiders nodig. De meeste politieofficieren hebben wel voldoende scholing om het hoofd te bieden aan die problemen.

Mijnheer de Minister, reeds driemaal bij de behandeling van zaken die uw departement aangaan, heb ik gevraagd — en dat is mijn tweede alarmkreet — wanneer men een einde zal maken aan het voor mij onbegrijpelijke detacheren van politiecommissarissen als officier van het openbaar ministerie.

Ik heb het verslag van de heer Verroken gelezen over de fusies, waarin hij schrijft dat het probleem niet werd uitgediept maar dat men heeft opgemerkt dat deze materie zowel behoort tot het ministerie van Binnenlandse Zaken als tot het ministerie van Justitie.

Ik richt mij tot de minister van Binnenlandse Zaken. Men argumenteert dat wij gekwalificeerde leiders nodig hebben. Onze gemeentebesturen hebben die aangesteld en in de verschillende regio's is men ervan overtuigd dat het niet zo slecht gaat. Trouwens, de heer Van Ooteghem heeft aangetoond dat niet daar de oorzaak ligt van de moeilijkheden.

Die politieofficieren die werden aangeduid dank zij de gemeentelijke autonomie, worden echter vandaag uit hun functie weggehaald om dienst te doen als officier van het openbaar ministerie. Op het ogenblik zouden minimum 143 politiecommissarissen in dit geval zijn. Op enkele uitzonderingen na, hebben ze aldus een *part-time* betrekking als officier van het openbaar ministerie. Zo weet ik bijvoorbeeld politiecommissarissen van gemeenten van ongeveer 14 000 inwoners — en ik bedoel niet mijn eigen gemeente, Heist-op-den-Berg — die vier dagen per week deze functie vervullen. Dat betekent dus dat deze mensen slechts één dag per week de taak kunnen uitoefenen waarvoor ze door hun gemeenteraad werden aangesteld.

Men betoogt dat, als de kaders van de korpsen voldoende gekwalificeerd zijn, de moeilijkheden van eventueel minder geschoold lager personeel kunnen worden opgevangen. Waarom dan deze leidinggevende officieren detacheren naar een andere dienst, zelfs als het maar *part-time* is?

Het getal 143 is een schatting want het was mij niet mogelijk een juiste som te maken omdat de lijst verschillende breuken van tijd vermeldt. Ik zal er zeker niet ver naast zijn wanneer ik het totaal schat op een honderdtal vakante betrekkingen *full-time*.

Wij leven in een tijd waarin het goed zou zijn aan aankomende *doctores juris* en licentiaten in de rechten een kans te geven. Indien er 100 vacatures zijn, moet men overwegen of het niet mogelijk is de helft

daarvan aan doctors of licentiaten in de rechten toe te vertrouwen. Daarover moet niet langer meer worden gepraat, dat duurt al veel te lang. Mijnheer de Minister, ik ben ervan overtuigd dat het u niet veel moeite zal kosten bij uw collega van Justitie aan te dringen opdat dit zo spoedig mogelijk zou worden gerealiseerd. De tewerkstelling van universitaires zou aldus worden bevorderd en het zou ten goede komen aan de hoedanigheid van het politiewezien in ons land.

Over een derde punt zal ik zeer kort zijn. Mij maakt de enorme stijging van de kostprijs van de brandweer, de dienst 900, in kleine en middelgrote gemeenten angstig. Ik heb mij de cijfers laten voorleggen van een gemeente van 14 000 zielen. Ik kom tot een onthutsende vaststelling.

In 1970 bedroeg daarvoor de nettolast voor die gemeente 206 323 frank. Die last liep in vijf jaar op tot 913 558 frank, dus haast vijfmaal meer. De middelgrote gemeenten kunnen, ook indien er wordt gefusioneererd, die last niet blijven dragen.

Tot slot wens ik nog een suggestie te doen. Er is tijdens dit debat reeds veel gezegd over de gemeentelijke financiën en er zal waarschijnlijk deze namiddag nog over worden gesproken. Ik meen dat men *rebus sic stantibus* met de middelen waarover men beschikt in zekere mate zou moeten tegemoetkomen aan de behoeften van de gemeenten.

Mijnheer de Minister, indien u reeds het nodige zou doen opdat de fondsen waarover wij kunnen beschikken vlugger worden uitgekeerd, dan zou al de intrestlast van de gemeenten niet zo zwaar meer zijn.

Ik hoop dat u deze kleine alarmkreet zult horen en er gevolg aan geven. De budgettaire weerslag van mijn suggestie is uiterst klein. En dat is toch ook belangrijk. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter.— Het woord is aan de heer Persyn.

De heer Persyn. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, ik wens het vandaag speciaal te hebben over een onderdeel van uw begroting en over de gemeentelijke problematiek, die mij zeer sterk interesseert, namelijk het sterk in voege komen van de subsidiëring door de gemeenten van de verenigingen zonder winstgevend doel. Er zijn daarover reeds verschillende parlementaire vragen gesteld geworden. Ikzelf heb een parlementaire vraag daaromtrent gesteld waarop ik nog geen antwoord heb gekregen, tenzij het vandaag zou gebeurd zijn. Mijn vraag houdt verband met het onderschrijven bij de Westvlaamse Elec-triciteitsmaatschappij van verbruikersaandelen voor onze gemeente. Laat mij thans die vraag als volgt formuleren :

Laat de gemeentewet t.o.v. de gemeente dit toe ?

Een citaat uit *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht* van André Mast, VII, De gemeentelijke autonomie als juridisch concept (nr. 307, blz. 287) :

« De gemeenten die met een oogmerk van algemeen gemeentelijk nut optreden mogen alle handelingen verrichten die haar door de wet niet zijn onttrekken. »

En dan lees ik verder :

Gemeentewet, artikel 77, § 3 :

« Aan de goedkeuring van de bestendige deputatie van de provinciale raad moeten onderworpen worden de besluiten van de gemeenteraden over volgende zaken :

§ 3 : De verkopingen, ruilingen en dadingen betreffende schuldborderingen, obligaties en aandelen die aan de gemeente toebehoren, met uitzondering van de dadingen betreffende de gemeentetaksen, de beleggingen en wederbelegging van haar gelden. »

Hieruit besluiten wij dat belegging en wederbeleg moeten beslist worden door de gemeenteraad.

Een belegging is : Er een bestemming aan geven, het vastleggen, ergens insteken, met andere woorden, iets eventueel op intrest zetten.

Het Algemeen Reglement op de gemeentelijke comptabiliteit (besluit Prins-Regent dd. 10 februari 1945) met aantekeningen door E. Mambourg — hoofdopziener bij het ministerie van Binnenlandse Zaken — bepaalt in artikel 45, het volgende :

« Gemeenteontvangsten, § 2 : Inkomsten van het patrimonium : De ontvangsten van het gemeentelijk patrimonium omvatten : de opbrengst van hakhout, verkoop van bomen en oogsten, de huren en pachten, de renten, de inkomsten van effecten en de renten van belegde gelden, de dividenden van kapitaalinschrijvingen, de opbrengst van de ver-vreemding van goederen en de tegeldemaking van portefeuillebezit. »

Hier maakt het Regentsbesluit een onderscheid tussen : a) renten; b) inkomsten van effecten en de renten van belegde gelden; c) de dividenden van kapitaalinschrijvingen.

In artikel 46 van zelfde besluit wordt bepaald dat in het secretariaat een register dient gehouden te worden waarin verschillende tabellen vermeld zijn :

Onder a) inventaris en de herkomst van de onroerende goederen, renten en onroerende rechten;

Onder b) de inventaris der aan de gemeente toebehorende effecten, de kapitaalinschrijvingen en de vaste geldbeleggingen zomede de inkomen- of rentecijfers dier waarden, inschrijvingen en beleggingen.

Hierop geeft Mambourg volgend commentaar (blz. 53, nr. 3) : « Het sommies kan worden onderverdeeld in drie delen die in betrekking staan : a) met de onroerende goederen; b) met de renten en vorderingen; c) met de beleggingen in openbare fondsen en inschrijving op kapitalen.

Hier hebben we (eens te meer : zie artikels 45 en 46 d) een duidelijke scheiding tussen beleggingen : a) in openbare fondsen; b) en inschrijving op kapitalen.

De lijst der waardepapieren die provincies, gemeenten en openbare instellingen mogen aankopen, staat vermeld, onder andere in de nieuwe commentaar van de gemeentewet (V. De Tollenare, Deel I, blz. 108). Effecten en sommige der aandelen zijn ter beurte verhandelbaar; ze zijn onpersoonlijk.

De effecten, opgegeven op de lijst, vastgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken, zijn voor het merendeel gekwoteerd op de beurs (uitgenomen bijvoorbeeld kasbonds).

Het aandeel van de Westvlaamse Elektriciteitsmaatschappij « Verbruikersvereniging bij de Westvlaamse Elektriciteitsmaatschappij » is echter op naam, dus persoonlijk en niet verhandelbaar. Het zal nooit op de beurs kunnen worden gekwoteerd. Het lid van de V.Z.W. krijgt via de verbruikersvereniging aandelen toegezwezen op naam; in dit geval dus op naam van de gemeente. Is hij geen lid meer of wordt hij uitgesloten, dan wordt het nominaal aandeel a pari terugbetaald.

Dit is de enige mogelijke verhandeling indien mag worden gesproken van verhandeling. Uit de hoger vermelde aanhalingen staat het vast dat er een grondig onderscheid dient te worden gemaakt tussen een effect of een aandeel dat de gemeente koopt op de beurs en het aandeel dat de gemeente onderschrijft.

Beide operaties worden in het Regentsbesluit bestempeld als een belegging zoals voorzien in artikel 77, paragraaf 3, van de gemeentewet.

Wij besluiten hieruit :

Ten eerste, dat de gemeente, bij gemeenteraadsbeslissing en verkerende in de voorwaarden vastgesteld in de goedkeurde statuten van de W.V.E.M. via de V.Z.W.-Verbruikersvereniging bij de Westvlaamse Elektriciteitsmaatschappij, verbruikersaandelen kan onderschrijven.

Ten tweede, dat geen enkele wet noch de gemeentewet noch de gemeente die zulks beslist met het oogmerk van algemeen gemeentelijk nut, het recht ontzegt dit te doen. (Zie A. Mast, nr. 307, blz. 287.)

Integendeel, dat dit uitdrukkelijk voorzien is in de gemeentewet (art. 77, paragraaf 3).

Tenslotte wijzen wij op drie vaststellingen :

Ten eerste, de wet van 27 juni 1921 heeft een rechtsstatuut verleend aan de instellingen (V.Z.W.) die buiten ieder winstogmerk or., door het privaat initiatief zijn tot stand gebracht ter verwezenlijking van het algemeen belang. De V.Z.W. ontstaat uit de vereniging van een aantal personen die in gemeen overleg een doel van algemeen nut willen bereiken.

Mijnheer de Minister, wanneer ik vandaag het probleem van de V.Z.W.'s aanraak, moet dit zeer ruim worden gezien. De gemeenten sluiten als zodanig aan. Ik citeer enkele voorbeelden : de Gewestelijke Landmaatschappij (vroeger de Maatschappij van de Kleine Landeigendom), enkele kredietmaatschappijen zoals maatschappijen die leningen geven voor de sociale woningbouw, het Gemeenteekrediet van België, de Nationale Maatschappij voor de Watervoorziening die wij rustig een Staat in de Staat mogen noemen, de Nationale Maatschappij voor de Buurtspoorwegen waar in vele gevallen aan onze gemeenten nog een dividend wordt uitgekeerd omdat die maatschappijen vóór honderd jaar werden gesticht.

Ik kan er de volgende typische anecdote aan toevoegen.

Op het ogenblik dat de laatste tram mijn gemeente doorkruiste, stelde een voorbijganger aan een filosoof de vraag : « Mijnheer, wanneer komt de laatste tram voorbij ? » Hiermede bedoelde hij natuurlijk de laatste tram welke die dag zou rijden. Het antwoord was laks en luidde : « Misschien over honderd jaar. »

Die honderd jaar, Mijnheer de Minister, zijn nog niet voorbij en de tram rijdt lang niet meer door die straat.

Dit om u er even op te wijzen dat de gemeenten bepaalde aandelen nemen en dat niemand de toekomst van die aandelenwaarde kan waarborgen.

Ik heb nog niet gesproken over de aandelen die door onze gemeenten worden genomen bij een intercommunale vereniging.

Wat dan, Mijnheer de Minister, met het probleem van de V.Z.W.'s, waar het gaat om een dubieuze onttrekking van bepaalde gemeentelijke financiën aan wat men noemt : sportraden, jeugdraden, raden voor gepensioneerden of raden voor ouden van dagen, feestcommissies, uitbating van zwembaden en sportcomplexen waar uiteindelijk een bepaald gedeelte, vooral van de meerderheid, het bestuur van die V.Z.W.'s in handen neemt ? Er is in de gemeenteraden reeds veel kritiek geleverd op de kerkfabrieken en de commissies van openbare onderstand, omdat op dat gebied alleen het adviesrecht bestaat maar daar worden die begrotingen en die rekeningen toch op zijn minst voor gebracht in de raad.

De V.Z.W.'s hoeven geen enkele verklaring te geven over het gebruik van de gelden. Er is een put in de kas, en om die put te vullen geeft de gemeente 100 000, 200 000 frank of zelfs nog meer. Op die manier worden heel wat gemeentelijke financiën onttrokken aan de controle van de gemeentelijke instanties.

Ik verwijst ook, Mijnheer de Minister, naar een materie die in het cultuurpact voorkomt. Er bestaat nu reeds heel wat tegenstrijdigheid met betrekking tot de statuten die worden gepubliceerd als handleiding voor de gemeentelijke cultuurraden. De twistiging is ontstaan rond het beheer. De vraag is wat dat beheer inhoudt. Is dat het samenstellen van de agenda, is dat het opmaken van een lijst waarin wordt vastgelegdwanneer de ene of de andere vereniging over een zaal of een andere ruimte mag beschikken, is dat een beslissing over het eventueel verwerven van goederen, is dat het beheren van goederen die aan de gemeente toebehoren maar door de cultuurraden worden gebruikt ?

Kan het beheer zelfs zover gaan dat de cultuurraad verantwoordelijk is voor de gebouwen en de nutsvoorzieningen ? Mijns inziens behoort dit volgens de bepalingen van de gemeentewet tot de bevoegdheid van de gemeenteraad.

Een ander aspect van het probleem van de V.Z.W.'s houdt verband met de gemeentebegrotingen. In het nummer van 9 december 1975 van de *Gazet van Antwerpen* lees ik dat de stad Antwerpen haar begroting voor 1976 afsluit met een tekort van 2,7 miljard en dat de uitstaande schuld 27 miljard bedraagt. Dan denk ik met zeer veel medelijden aan onze gemeenten die nog zo goed worden beheerd, aan al onze landelijke gemeenten met financiële verantwoordelijkheidszin, die het nooit zouden aandurven een deficitair begroting in te dienen. Zij doen het niet, al was het alleen maar uit schrik dat de voogdijoverheid, hetzij het arrondissementscommissariaat, hetzij het provinciaal bestuur tegen hen zou optreden. Als een dergelijke gemeente een deficitair begroting zou indienen, worden meteen de niet-verplichte uitgaven, waardoer al de structuren die men in de gemeenten heeft opgebouwd, gesubsidieerd worden, door de hogere overheid geschrapt.

Mijnheer de Minister, welke houding neemt de voogdijoverheid aan ten opzichte van die gemeenten die het toch aandurven een niet-sluitende begroting in te dienen ?

In vele gemeentebegrotingen voor 1976 wordt werkelijk met geld gegooaid. Deze uitgaven worden gedekt door de posten intresten en aflossingen. Het is niet zo moeilijk deze lasten op te vangen in één begrotingsjaar. De nieuwe gefuseerde kerngemeente zal deze last echter meeslepen als een blok, gedurende twintig of dertig jaar, naargelang van de periode waarvoor de leningen zijn aangegaan.

Mijnheer de Minister, graag vernam ik wat in de begroting van Binnenlandse Zaken is ingeschreven voor de studie en de realisatie van de noodzakelijke uitbreiding van de gemeentehuizen, vooral dan van de toekomstige raadszalen van de kerngemeenten. Indien u antwoordt, Mijnheer de Minister, dat dit een aangelegenheid is voor de begroting van 1977, moet ik u doen opmerken dat het op dat ogenblik reeds te laat zal zijn. Over een achtal dagen zullen wij weten welke gemeente kerngemeente worden. Die gemeenten moeten dan, voordat de nieuwe raad, het nieuwe gemeentehuis of het nieuwe gemeentelijke centrum bestaat, reeds bepaalde beslissingen nemen.

Ik noem het voorbeeld van onze gemeente, die als kerngemeente zal overgaan van 13 naar 23 raadsleden. Waar zullen wij die mensen moeten plaatsen, tevens rekening mede houdende dat de eerste vergaderingen van de nieuwe gemeenteraden heel wat publiek zullen aanlokken ?

Daar hebben zij democratisch gezien recht op. Ik zie het al gebeuren. In de meeste gemeenten is de raadszaal te klein, en zullen de vergaderingen doorgaan in een zaal van de parochie, van de pastoor, van een privé-persoon en dergelijke. Een of ander raadslid vraagt een document, en de gemeentesecretaris of eventueel een bediende moet dan vlug in zijn auto springen om het gevraagde stuk in het gemeentehuis te gaan zoeken, en dan moet men wachten op zijn terugkeer vooraleer men een definitieve beslissing kan nemen.

Nu we toch met de gemeentefinanciën bezig zijn, moet ik zeggen dat er nog een aantal zaken zijn die ik helemaal niet begrijp.

Ik heb een parlementaire vraag gesteld aan de minister van Nederlandse Cultuur over de kostprijs van de zwembaden. Uit het antwoord bleek, vooral voor de zwembaden opgericht in West-Vlaanderen onder

toezicht van de intercommunale voor technisch advies en bijstand, dat de kostprijs schommelden van 13,5 miljoen tot 14,5 miljoen. Voor die prijs had men er nog telkens een instructiebad bij. In bepaalde steden heeft men echter met geld gegooid en voor zwembaden zonder instructiebad 40 miljoen uitgegeven. De «bezwembare» oppervlakte is even groot, en er kunnen evenveel mensen of kinderen in het zwembad. Alleen is het risico van verdrinken veel groter voor de kinderen — het is toch vooral de jeugd die wij moeten leren zwemmen — omdat er geen instructiebad bij is.

Ik begrijp niet hoe een voogdijoverheid een uitgave voor een zwembad van 30, 40 of 50 miljoen kan goedkeuren — in de krant spreekt men zelfs van een zwembad in Antwerpen dat 70 miljoen zou kosten — waar het risico groter is en waar dezelfde diensten worden aangeboden als in een zwembad van 13, 14 of 15 miljoen. Ik vraag mij af of er in ons land nergens een instantie is om dergelijke misbruiken de nek om te wringen.

Mijnheer de Minister, er moeten onvermijdelijk beschermingsmaatregelen worden genomen.

De heer Wijninckx heeft hier gezegd dat de kosten voor het ophalen van het huisvuil in de stad Antwerpen 1 800 frank per gezin bedragen. Ik neem dat rustig aan. In onze landelijke gemeenten kan men het over het algemeen met wat minder doen, maar de kosten bedragen daar toch ook al 500 à 600 frank.

In veel gemeenten zien we dat deze dienst ver onder de kostprijs wordt geleverd, met als gevolg dat de lasten over alle inwoners zullen worden verdeeld, ook over de inwoners van de agrarische gemeenten die bij de stedelijke agglomeratie zullen worden gevoegd, en er geen inspraak hebben. Heel wat mensen zullen dus helpen betalen voor een dienst waarvan zij nooit gebruik zullen kunnen maken.

Hetzelfde probleem bestaat met betrekking tot de waterleiding. Ik kan u de cijfers geven uit de begroting van mijn gemeente. In het totaal gaat het om 32 miljoen frank. Voor de waterleiding in het centrum moeten wij ongeveer 1 miljoen bijpassen, met als gevolg dat de belastingbetaler die wellicht in de eerstvolgende tien of twintig jaar nooit een beroep zullen kunnen doen op openbare waterleiding verplicht worden ervoor te betalen, omdat er nergens in het land een instantie bepaalt dat dergelijke diensten zichzelf moeten bedriegen.

De rest van de te behandelen materie houden wij voor volgende week, voor het stormdebat dat ons te wachten staat en wellicht heel wat van onze tijd en slaap zal vergen. Wij, senatoren van de Volksunie, hopen voldoende fit te blijven, zonder pepmiddelen, om de nachtelijke strijd te doorstaan. Ik hoop alleen, Mijnheer de Minister, dat u nog tijd zult vinden om op mijn vragen te antwoorden. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Lepaffe.

M. Lepaffe. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, je ne dois évidemment pas vous rappeler, Monsieur le Ministre, la situation particulièrement dramatique des communes et notamment des communes des agglomérations, puisque vous êtes confronté presque quotidiennement avec les différentes demandes formulées par ces bourgmestres concernés.

Il n'en reste pas moins vrai que la situation s'aggrave pratiquement de mois en mois et que les méthodes que l'on contraint les communes à employer pour tenter de sortir de cette situation difficile ne correspondent plus à la réalité de l'existence collective dans ces communes.

Si l'on considère que dans ma commune, par exemple, l'action communale proprement dite ne porte plus que sur 13 p.c. du budget d'ensemble de la commune, les 87 autres p.c. consistant en dépenses obligatoires et notamment en dépenses techniques ou de fonctionnement, on aperçoit immédiatement que l'aggravation des situations budgétaires découle directement d'obligations qui ne sont pas déterminées par les communes elles-mêmes, mais trouvent leur source dans des décisions de l'Etat.

Il va de soi que les accroissements dus à la fois à l'inflation, à la hausse de l'index, à la programmation sociale ne permettent aux communes d'éventuellement ralentir l'accroissement de leur déficit que dans la mesure où elles acceptent petit à petit une asphyxie totale de l'activité qui est leur raison d'être. Simultanément, en effet, on estime qu'il appartient aux communes de veiller toujours davantage au développement social, culturel, intellectuel et sportif de la population, mais on ne leur en donne pratiquement plus les moyens.

Si encore les solutions proposées permettaient aux communes d'améliorer la situation !

Mais que dire de celle de plus en plus répandue, qui consiste à obliger les communes en déficit à faire appel, non pas aux institutions qui pouvaient leur consentir des prêts à des taux d'intérêts réduits, mais à des institutions privées dont les taux d'intérêts sont tels que l'aggravation de la situation communale ne peut qu'être de plus en plus dramatique ?

Qui ne mesure les conséquences des emprunts à 10 ou à plus de 10 p.c. sur les finances communales telles qu'elles seront ultérieurement présentées aux pouvoirs de tutelle et soumises aux différentes discussions ?

Les problèmes ne s'arrêtent pas là. Le rapport en fait état de manière très précise. Au moment où toutes ces dépenses augmentent, le montant, qui était légalement fixé, du Fonds des communes est bloqué. Vous noterez, Monsieur le Ministre, que ce blocage s'est accru dans des conditions absolument effrayantes, puisque le Fonds a été diminué en 1973 de 725 millions, en 1974 de 1 milliard 421 millions, en 1975, de 2 milliards 627 millions, et que l'on annonce pour 1976 une réduction de 4 milliards 837 millions par rapport au montant qui aurait dû légalement être attribué aux communes sur le Fonds des communes.

Ajoutez à cela que nous recevons très souvent des circulaires dont, il faut bien le dire, l'ambiguïté est totale et dans lesquelles des ministères, notamment en matière d'avantages sociaux, en faveur des chômeurs par exemple, nous disent aimablement qu'il nous est «loisible» de les accorder. Comme si, ces avantages étant consentis à toutes les autres catégories de la population, il pouvait même être question pour nous de ne pas les donner ! ... Leur octroi est moralement obligatoire.

Comment, dans ces conditions, lutter contre les accroissements du déficit ? Si, au moins, l'Etat, de son côté, nous facilite la tâche dans des domaines essentiels, si la fameuse complexité des opérations de tutelle pouvait diminuer, si nous n'étions pas régulièrement confrontés, lorsque nous mettons des constructions en adjudication publique, avec les difficultés résultant d'une réponse ou d'un accord trop tardifs pour que le premier prix de l'entrepreneur puisse être maintenu, ce qui nous place devant un accroissement considérable des montants et parfois devant l'obligation de remettre en adjudication, nos finances se porteraient beaucoup mieux et nous construirions incontestablement à des prix inférieurs et dans des conditions meilleures, ce qui est l'avantage de tous.

Tel est le problème devant lequel nous sommes placés.

Je soulignerai, au passage, une anomalie type que l'on rencontre dans les communes de notre agglomération.

Vous le savez, il existe un Fonds A et un Fonds B. Traditionnellement, le premier est destiné aux grandes villes. Mais dans la nôtre — et c'est le cas également pour Anvers, par exemple — c'est en réalité le pentagone qui bénéficie seul de ce Fonds A. Nous savons que les charges du pentagone sont particulièrement lourdes. Cependant, une bonne partie d'entre elles doivent être supportées aussi par les autres communes de la grande ville, notamment dans le domaine de la police, là où il existe des centres culturels importants, des ambassades, etc. Pourtant, aucun subside de ce Fonds A n'est octroyé aux communes voisines.

Quand on parle des communes à vocation régionale, on les caractérise en spécifiant qu'elles comptent au moins 50 000 habitants. Mais quand nos communes de plus de 50 000 habitants souhaitent bénéficier de ce Fonds qui dispose d'un milliard, on nous répond qu'elles ne peuvent en profiter, parce que le centre de la ville reçoit déjà des subsides du Fonds A.

Une fois de plus, les communes qui entourent immédiatement le pentagone sont grandement lésées.

Je voudrais vous signaler, Monsieur le Ministre, que cette intervention n'est pas du tout à caractère politique partisan.

Devant cette préoccupation et cet aspect dramatique, que ce soit à la conférence des bourgmestres ou au sein de chacun de nos conseils communaux, quand nous étudions nos maigres budgets, l'on rencontre l'unanimité de tous les partis politiques pour constater que l'on rend petit à petit la situation invivable, alors qu'il s'agit de l'échelon le plus proche du public et le plus humain, l'échelon essentiel de notre vie collective.

Je vous serais obligé, Monsieur le Ministre, de songer à ce problème encore plus attentivement qu'à présent. (*Applaudissements sur les bancs du F.D.F.-R.W.*)

M. le Président. — Het woord is aan de heer Vanhaegendoren.

De heer Vanhaegendoren. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, de besprekking van deze begroting van Binnenlandse Zaken geeft mij eens te meer de gelegenheid de situatie van de vice-gouverneur van Brabant, commissaris van de regering, hier ter sprake te brengen en eraan te herinneren dat als tegenprestatie voor de faciliteiten, als tegenprestatie voor de Franse scholen in het Leuvense, de Vlamingen die verzekering kregen te Brussel als volwaardige burgers behandeld te worden. Daarom de oprichting van dat vice-gouverneurschap ook met Europees opdrachten. Er werd daarvoor een neutral magistraat uit Wallonië benoemd die echter nooit anders dan wantrouwen en tegenwerking heeft ondervonden ook vanwege de hoogste instanties van het provinciaal bestuur van Brabant. Daar waar de faciliteiten en andere toegevingen aan de Franstaligen direct werden verleend, werd ons wat betreft de valorisering van de positie van de vice-gouverneur geen enkele

goodwill betoond. Dit brengt mij ertoe, Mijnheer de Minister, het ter gelegenheid van de besprekking van uw begroting te hebben over de zo nodige splitsing van de provincie Brabant. De regering zal aanvoeren dat dit geen punt van het regeringsprogramma is. Maar de anti-Vlaamse afschaffing van de randfederaties is ook geen punt van het regeringsprogramma. Ik wil eraan herinneren dat de Volksunie bij de oprichting van de randfederaties voorstander was van twee grote randfederaties, maar dat verhindert ons niet te erkennen dat de bestaande randfederaties nuttig werk hebben verricht. In de meeste was de Volksunie mede in het bestuur en darenboven zaten deze randfederaties de kapitalistische grondspeculanten dwars en dat was de hoofdreden waarom ze moesten verdwijnen. Ondertussen blijft de eis van de oprichting van een provincie Vlaams-Brabant, oningewilligd. Ik bespaar u de voorlezing van de moties uitgaande van de verschillende Vlaamse verenigingen zoals het Davidsfonds, het Vermeylenfonds en andere Vlaamse cultuurverenigingen. De Franstaligen krijgen hun voorlopige gewestvorming, zij profiteren verder van het valse spel van de agglomeratieverkiezingen, ze worden budgettaar bevoordeeld.

Kan de regering ons zeggen welke elementaire Vlaamse eis werd ingewilligd? Geen enkele.

Deze eis tot splitsing van de provincie Brabant is overigens niet alleen een Vlaamse eis. De oprichting van drie provincies, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant en Brussel, is evenzeer logisch voor de Walen en voor de Brusselaars. Ik herinner eraan dat bij de indiening van het eerste voorstel-De Vlies, voorstel dat niet afkomstig is van de Volksunie, maar van de C.V.P., een P.S.C.-senator zich achteraf bereid heeft verklaard het mede te ondertekenen. De splitsing van de provincie Brabant is eenvoudig een onomkeerbaar gevolg van de gewijzigde grondwettelijke situatie en het behoud van een unitaire provincie is een anachronisme.

Mijnheer de Minister, ik zal mij niet langer vermeien in historische herinneringen of argumenten. Ik wil er enkel nog op wijzen dat reeds in de middeleeuwen een «Quartier du Roman Pays de Brabant» bestond en dat sedert de XVIe eeuw Waals-Brabant op kerkelijk gebied ressorteerde onder het bisdom Namen. Ik onthoud daaruit dat, voor er sprake was van de Vlaams-Walse nationalitaire problematiek, een taalgrens uit motieven van doelmatigheid werd gerealiseerd door onze wijze voorouders.

Mijnheer de Minister, in deze uiteenzetting ga ik voorbij aan de visie van de Volksunie over de functie van de provincies bij de indeling van het grondgebied en de vereenvoudiging van de instellingen. Ik wil enkel nader ingaan op het anachronisme van de unitaire provincie Brabant daar waar de Grondwet bepaalt dat er een indeling in taalgebieden is.

Vanzelfsprekend moeten onderschikte administratieve grenzen daarover worden aangepast. Deze morgen hebben wij het uitstekend voorstel-Lindemans inzake de rechterlijke grenzen in overweging genomen. Dit voorstel verdient werkelijk de goedkeuring van alle partijen.

Hoe kan een tweetalig gezagslichaam, *in casu* de unitaire provincie Brabant, met unitaire instellingen en een unitair gezag de verschillende decreten van de cultuurraden toepassen? Met welk recht laten anderen zich in met wat wordt gedecreteerd hetzij door de Conseil culturel voor de Franstaligen hetzij door de Nederlandse Cultuurraad voor de Nederlandstaligen? Beide gemeenschappen zijn niet gelukkig met de unitaire provincie Brabant.

De heer Harmel treedt opnieuw als voorzitter op

De provincie Brabant, met 2 miljoen 200 000 inwoners is te groot om als provincie nog dicht bij een zo gedifferentieerde bevolking te staan. Het arrondissement Nijvel telt 250 000 inwoners, wat meer is dan uw provincie Luxemburg, Mijnheer de Minister, met 217 000 inwoners. Waals-Brabant vormt een bijzonder evenwichtig geheel met een industriële, agrarische en residentiële bevolking en een intellectueel potentieel in Louvain-la-Neuve.

Het bestaan van elf provincies, namelijk één Waalse en één Vlaamse provincie meer en één tweetalige provincie, zal het evenwicht tussen de Belgische provincies niet verstören, voor zover dit evenwicht belangrijk moet zijn.

De splitsing van de provincie Brabant, die een ingreep is op de structuur van het land, kan bij gewone wet worden verwezenlijkt. Er kunnen wellicht bepaalde problemen rijzen. Deze wet kan echter gemakkelijk bepalen dat de splitsing geleidelijk zal tot stand komen zodat noch instellingen noch personen rechtstreeks worden getroffen. De wet laat bovendien, als overgangsmaatregel of zelfs definitief, voor bepaalde zaken interprovinciale samenwerking toe.

Vergelijken wij even de Waalse en de Vlaamse standpunten ten opzichte van de splitsing. In Wallonië is de meerderheid federalistisch of regionalistisch gezind. Zij moet derhalve consequent zijn. Wij ontkennen niet dat er budgettaar gezien voor Waals-Brabant een probleem bestaat.

De gewone begroting 1976 bedraagt 3 miljard 931 miljoen en ziet er als volgt uit. vergeleken met de begrote uitgaven contribueert Vlaams-Brabant 45 miljoen meer dan het ontvangt.

Brussel contribueert 181 miljoen meer dan het ontvangt. Waals-Brabant ontvangt 509 miljoen meer dan het contribueert. Ik geef toe dat deze cijfers alleen maar op een schatting berusten omdat niet alles bij het uitkomen van een begroting localiseerbaar is. De trend is echter onbetwistbaar.

Wij erkennen graag dat speciale overgangsmaatregelen voor Waals-Brabant mogen worden overwogen. Wij vestigen bovendien de aandacht op de grote sociale en menselijke voordelen voor Waals-Brabant, met name de voordelen van een homogeen Waals bestuur.

Ik kan hier nog aan toevoegen dat, daar het personeel van het provinciebestuur van de provincie Brabant tweetalig moet zijn, mag worden verondersteld dat dit overwegend uit Vlamingen bestaat.

De Walen mogen dus een groot aantal benoemingen tegemoet zien bij de oprichting van een provincie Waals-Brabant. Ik vermoed dat de partijgangers van «l'unilinguisme des personnes», aan mijn kant zullen staan.

De Vlamingen verwachten van de oprichting van een provincie Vlaams-Brabant een homogeen Vlaams gezag voor Vlaamse mensen en ook het politiek rechttrekken van de scheve parlementaire verhouding.

Voortgaande op de provinciale cijfers en op de verdeling van de stemmen onder de partijen zowel in de Brusselse kantons als in de zo genaamde buitenkantons, mag bij een splitsing volgende verdeling worden vooropgesteld, die theoretisch is en zeker voordelig voor de Vlamingen: op 24 zetels in Brussel-Hoofdstad een absoluut minimum van 5 Vlaamse gekozenen, in Halle-Vilvoorde 9 op 10, dus een totaal van 14 zetels, wat een winst betekent van ten minste 3 zetels voor de Vlaamse gemeenschap.

Het niet-oprichten van een provincie Vlaams-Brabant maakt de zetelaanpassing, waarover jaren geleden in dit Parlement zoveel te doen was, in dit gebied voor ons tot een paskwil.

Ik hoef aan de hand van cijfers de leefbaarheid van een provincie Vlaams-Brabant wat de inkomsten en inwoneraantal betreft, niet te bewijzen.

Men wijst op de afstanden. Is het huidige provinciebestuur in Brussel-centrum werkelijk dichtbij gelegen voor de inwoners van Halle-Vilvoorde? Een provinciebestuur in Leuven gevestigd en meer bepaald ten westen van Leuven — wat ik uit stedebouwkundig oogpunt kan illustreren — zou ook door de inwoners van Halle-Vilvoorde gemakkelijker te bereiken zijn. Bovendien verlopen de betrekkingen met het provinciaal bestuur voor de gewone man overwegend schriftelijk. Economisch ligt de splitsing voor de hand. Zowel Vlaams-Brabant als Waals-Brabant wensen respectievelijk bij Vlaanderen en bij Wallonië te behoren.

De zich overlappende economische raden met al de perikelen daaromtrent zijn een oding, en de economische problemen, om niet te gewagen van de stedebouwkundige en andere problemen van de agglomeratie Brussel, zijn anders dan deze van Vlaams- en Waals-Brabant.

Natuurlijk is het daarbij nonsens te beweren dat administratieve grenzen economische grenzen zouden zijn. De oprichting van een provincie Vlaams-Brabant, een provincie Waals-Brabant en een provincie Brussel zou ook bijdragen tot de oplossing van het probleem Brussel. Buiten de 19 gemeentebesturen hangen de Brusselaars van drie autoriteiten af — eigenlijk beklaag ik ze in dat opzicht —, namelijk van hun agglomeratie-raad, hun cultuurcommissies en hun gewestraad. Dat we beklemtonen dat een Brusselse autoriteit niet bevoegd mag zijn voor personaliseerbare matières en wij ook de huidige gewestvorming met drie afwijzen, houdt niet in dat we de speciale situatie van Brussel niet inzien of niet erkennen. Deze speciale situatie mag niet tot gevolg hebben dat de Franstalige meerderheid de Nederlandstaligen in verdrukking houdt. Hiermede is echter alles gezegd. Zodra dit in de structuren en vooral in de mentaliteit wordt vastgelegd, wordt het voor ons duidelijk dat Brussel andere, tevens provinciale bevoegdheden krijgt en een delegatie van Europese taken.

Welnu, tot dit alles kan de structurele hervorming van de splitsing van Brabant leiden. De gewenste vereenvoudiging van de instellingen moet eruit volgen. Verstokte centralisten of Brabantse machthebbers die zich aan hun kleine en vooral grote prerogatieve vastklampen bewijzen het land, de twee cultuurgemeenschappen en Brussel zelf een zeer slechte dienst. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — La commission du travail parlementaire vous propose notre ordre de travaux.

M. Pierson. — Monsieur le Président, je souhaite que vous fassiez cette communication quand les membres qui sont en commission seront rentrés, afin qu'ils puissent entendre le programme qui leur est préparé.

M. le Président. — C'est la raison pour laquelle je viens de faire actionner la sonnerie.

M. le Président. — Il faut leur donner le temps d'arriver.

M. le Président. — C'était mon intention.

De commissie voor de parlementaire werkzaamheden stelt voor toekomende week volgende agenda voor.

Dinsdag 16 december 1975, 's ochtends vergadering van de Cultuurraden en 's namiddags te 14 uur plenaire vergadering met volgende punten :

1. Ontwerp van wet houdende :

1° Bekrachtiging van koninklijke besluiten genomen in uitvoering van de wet van 23 juli 1971 betreffende de samenvoeging van gemeenten en wijzigingen van hun grenzen;

2° Afschaffing van de randfederaties opgericht door de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en federaties van gemeenten.

2. Voorstel van wet betreffende de samenvoeging van gemeenten en wijziging van hun grenzen.

De vergadering zal verlengd worden tot 23 uur.

Woensdag 17 december 1975, 's ochtends te 9 u. 30 m en 's namiddags te 14 uur : plenaire vergadering voor de hervatting van de agenda van de vergadering van dinsdag.

De vergadering zal verlengd worden tot 23 uur.

Donderdag 18 december 1975, wordt de ochtend vrijgehouden voor commissievergaderingen en 's namiddags te 15 uur is er plenaire vergadering met volgende punten :

1. Hervatting van de agenda van de vergadering van woensdag (personnelsproblemen en de intercommunales).

2. Tijdens de vergadering :

a) Geheime stemming over de inoverwegingneming van naturalisatie-aanvragen.

b) Naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde ontwerpen van wet.

De vergadering zal tot 23 uur verlengd worden.

Vrijdag 19 december 1975, 's ochtends te 9 u. 30 m, 's namiddags te 14 uur, plenaire vergadering voor de hervatting van de agenda van de vergadering van donderdag (artikelsgewijze bespreking en stemming over de artikelen).

De vergadering zal worden verlengd.

Er zal over het geheel van het ontwerp worden gestemd tenzij de Senaat beslist de besprekking slechts zaterdag 20 december te beëindigen.

Le mardi, 16 décembre 1975, avant-midi est réservé aux Conseils culturels. Le Sénat se réunira en assemblée l'après-midi à 14 heures. A l'ordre du jour de cette séance sont inscrits les points suivants :

Projet de loi portant :

1° Ratification d'arrêtés royaux pris en exécution de la loi du 23 juillet 1971 concernant la fusion de communes et la modification de leurs limites;

2° Suppression des fédérations périphériques créées par la loi du 26 juillet 1971 organisant les agglomérations et les fédérations de communes.

Proposition de loi relative à la fusion de communes et à la modification de leurs limites.

La séance sera prolongée jusqu'à 23 heures.

Mercredi, 17 décembre 1975, l'assemblée se réunira le matin à 9 h 30 m et l'après-midi à 14 heures pour reprendre l'ordre du jour de la séance de mardi.

La séance sera prolongée jusqu'à 23 heures.

Le jeudi 18 décembre 1975, avant-midi, est réservé aux réunions des commissions. L'assemblée se réunira à 15 heures avec l'ordre du jour ci-après :

1. Reprise de l'ordre du jour de la séance de mercredi (problèmes du personnel et des intercommunales).

2. En cours de séance :

a) Scrutin pour la prise en considération de demandes de naturalisation.

b) Votes nominatifs sur l'ensemble des projets dont la discussion est terminée.

La séance sera prolongée jusqu'à 23 heures.

Vendredi 19 décembre 1975, l'assemblée se réunira le matin à 9 h 30 m et l'après-midi à 14 heures jusqu'à 23 heures, pour la discussion des articles et des amendements.

Vote sur l'ensemble si le tout est terminé. Si le Sénat le décide, le débat serait clos le samedi.

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ? La parole est à M. Pierson.

M. Pierson. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, le président du Sénat vient de donner lecture d'un ordre des travaux plutôt chargé, prétendument présenté par la commission du travail parlementaire; disons plus exactement, Monsieur le Président, présenté par la majorité qui siège à la commission du travail parlementaire, car nous avons protesté contre cet ordre des travaux que nous considérons comme incohérent. Il est voulu par le gouvernement, soutenu par sa majorité.

Au nom du groupe socialiste, je dois protester, et protester avec la dernière énergie, contre les méthodes de travail parlementaire incohérentes que le gouvernement et la majorité imposent au Sénat. Je prends deux exemples.

Le projet de loi sur les fusions de communes a été voté à la Chambre le samedi 22 novembre, dans les premières heures de la matinée. Après ce vote, la commission de l'Intérieur du Sénat est déjà convoquée le 25 novembre; ensuite, les commissions réunies de la Justice et de l'Intérieur sont convoquées le mercredi 26. Elles siègent les 2, 3, 4 décembre, matin et après-midi, le 5 décembre jusqu'à minuit.

Le rapport a été rédigé en un temps record. Je ne veux pas dire de mal du rapporteur; celui-ci a fait un effort au point de vue matériel, mais si j'avais été présent en commission, j'aurais dû voter contre le rapport, alors que mes amis se sont abstenus. En effet, dans les cinquante-six premières pages que j'ai lues, il comprend surtout des reproductions d'avis du Conseil d'Etat et des relations des débats qui se sont déroulés dans les deux Chambres en 1960 et 1964. Si l'on retirait toutes ces annexes insérées dans le rapport, on verrait que les nombreuses heures de discussions que nous avons menées en commissions réunies de la Justice et de l'Intérieur sont résumées en termes tellement concis que ceux qui ont prononcé des interventions ne les reconnaissent même pas. Nous essaierons de corriger ce qui peut l'être, mais à ce jour, nous ne disposons encore que des soixante premières pages du rapport qui en comportera peut-être deux cents ou deux cent cinquante.

M. Leo Vanackere. — Assurément pas.

M. Pierson. — Nous nous demandons quand nous aurons les épreuves ou le texte définitif du rapport complet. Or, d'après l'ordre du jour qui nous est soumis, nous sommes convoqués en assemblée pour le mardi 16 à 14 heures, et le règlement du Sénat dispose que les rapports doivent parvenir aux membres l'avant-veille du jour où la discussion sera entamée en séance plénière. Cette fois, l'avant-veille c'est dimanche. Est-ce que le dimanche compte dans les jours qui nous sont laissés pour la préparation de nos travaux ? Je crains fort que nous ne recevions pas ce rapport en temps voulu.

Voici mon second exemple : dans le même temps, la commission des Finances, jointe à toute une série d'autres commissions, exactement au nombre de cinq, siège les samedis et lundis pour examiner un projet qui n'est pas encore traité à ce jour par la Chambre des représentants.

Dans cette incohérence, on nous soumet l'ordre du jour dont le président vient de donner lecture, prévoyant des séances qui commencent à 9 h 30 m et se poursuivront jusqu'à 11 heures du soir.

J'admetts que, fin décembre, un gouvernement demande l'urgence pour la discussion du budget des Voies et Moyens.

J'admetts qu'il demande l'urgence pour les crédits provisoires. J'admettrais même qu'il demande l'urgence pour un projet de loi ordinaire, quoique les budgets aient toujours priorité sur les projets de loi, si ce projet était vraiment urgent.

Mais j'attends toujours qu'on me donne un argument rationnel pour expliquer l'urgence du projet de loi réglant les fusions de communes, alors qu'on n'aura pas besoin de la loi avant les premiers mois de l'année prochaine, pour organiser les élections du deuxième dimanche d'octobre. Et je me le demande vraiment, la terre va-t-elle cesser de tourner si la loi sur les fusions de communes devait porter la date du 7 ou du 10 janvier 1976 plutôt que celle du 24 décembre 1975 ?

Je voudrais alors, Mesdames, Messieurs, émettre en considération importante et demander aux ministres ici présents de dire, de ma part, au Premier ministre que les méthodes qu'il impose au Parlement discreditent notre régime, qui est bicaméral. La justification d'un régime bicaméral, c'est précisément qu'il permet un temps de réflexion entre le vote d'un projet, recueilli dans la première Chambre, avant d'en débattre dans la seconde, afin de pouvoir enregistrer notamment les réactions de l'opinion publique à un texte ou celles de spécialistes ou de juristes, de publicistes ou de mancipalistes.

Or, ici, le projet était à peine voté à la Chambre, le 22 novembre dernier au matin, que le Sénat en était saisi, le même jour, et que, dès le 25, on nous forçait à entamer la discussion en commission.

Il n'y a donc plus de temps de réflexion entre le vote d'un projet dans une Chambre et les débats dans la seconde. On veut tout enlever à la hussarde et l'on doit travailler sur un rapport trop vite rédigé, que nous ne recevrons d'ailleurs pas l'avant-veille ouvrable du jour où commenceront les débats.

Vous voulez sans doute que votre loi soit datée du 24 décembre et pour cela, vous refuserez tous les amendements de l'opposition.

Pourquoi, dans ces conditions, maintenir l'existence du Sénat ? A quoi sert-il encore aujourd'hui ?

Un journaliste du *Petit Bleu* a, pendant vingt ans, commencé ses comptes rendus du Sénat par ces mots : « En attendant qu'on le supprime, le Sénat s'est réuni à 14 heures. »

Eh bien, Messieurs du gouvernement, proposez donc la suppression du Sénat, vous en aurez encore plus vite fini. (*Vifs applaudissements sur les bancs socialistes et sur ceux de la Volksunie.*)

M. le Président. — Je voudrais fournir un élément de fait à l'assemblée.

Les membres du Sénat recevront le rapport sur les fusions de communes samedi matin.

L'inquiétude de M. Pierson à ce sujet peut donc être levée.

M. Pierson. — Cela leur fera un beau week-end !

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Leynen.

De heer Leynen. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, op twee punten kan ik de heer Pierson gelijk geven — ik begin met een « *captatio benevolentiae* » — dat is, ten eerste, dat onze werkzaamheden zeer overladen zijn en, ten tweede, dat wij in moeilijke omstandigheden voor het kersttrecs nog een groot aantal ontwerpen moeten afhandelen.

Met dezelfde vrijmoedigheid waarmede ik dit in de commissie heb gezegd, deel ik de geachte leden van de oppositie mede dat het het verlangen is, zowel van de meerderheid als van de regering, dat én het ontwerp over de fusies én de programmatuur en de Rijksmiddelenbegroting nog vóór nieuwjaar zouden worden goedgekeurd.

De heer Van Hoeylandt. — De meerderheid volgt de regering in haar zotternijen.

De heer Leynen. — Ik deel u mede dat dit het verlangen is, niet alleen van de regering maar ook van de meerderheid waarvan ik momenteel de woordvoerder ben.

Ook in de commissie voor de parlementaire werkzaamheden heb ik begrip opgebracht voor de concrete moeilijkheden. Mijn zorg is geweest de oppositie de vereiste tijd te geven opdat die verschillende ontwerpen met de nodige sereniteit zouden kunnen worden behandeld.

Ik meen, nadat de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de besprekking van die ontwerpen vrijwel twee weken heeft besteed, dat het redelijk is in de Senaat vier, en indien het nodig is vijf dagen te voorzien voor het algemeen debat over de fusies. Het is ook redelijk voor de besprekking van de programmatuur en van de Rijksmiddelenbegroting vier dagen te voorzien.

Je pense donc, Monsieur le Président, qu'à cet égard la majorité donne à l'opposition toutes les possibilités d'avancer ses arguments et de défendre les amendements qu'elle estime devoir présenter au cours du débat.

Ziedaar, Mijnheer de Voorzitter, wat ik namens de meerderheid wens te zeggen.

Ik druk de wens uit dat iedereen, zoals het in de Senaat gebruikelijk is, zich als democraat zou gedragen. (*Onderbrekingen op de socialistische banken*). Dat wil zeggen, dat de meerderheid eerbied ophoert voor de stelling van de minderheid...

De heer Van Hoeylandt. — Dat zullen we bij de stemmingen zien.

De heer Leynen. — ... maar dat er toch nog altijd een meerderheid is. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vanackere.

De heer Leo Vanackere. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, ik wil een weinig toelichting geven bij een stuk dat hier ter sprake is gekomen, namelijk mijn verslag over de besprekking van het wetsontwerp houdende de samenvoeging van gemeenten.

De heer Pierson heeft gezegd dat in de eerste vijftig bladzijden onder meer heel wat adviezen voorkomen. Ik zag geen andere mogelijkheid dan de drie adviezen van de Raad van State, waarnaar tientallen keren werd gerefereerd, na elkaar in het verslag op te nemen. Dit werd mij uitdrukkelijk door sommige commissieleden gevraagd.

Ik meen dat het aantal citaten veel groter zou zijn geweest, mochten zij bij ieder punt opinie zijn aangehaald.

Ik meen dat het niet redelijk is ditmaal te verwachten dat het rapport het aantal uren vergaderen in de verenigde commissies recht evenredig weergeeft.

Als men als rapporteur achteraf de genomen notities gaat schikken, stelt men vast dat steeds weer dezelfde vragen door verschillende commissarissen werden gesteld maar bovendien ook dat sommige commissarissen met twee of vier dagen tussenliggend dezelfde vragen hebben herhaald.

In de derde plaats heb ik, na overleg met de heer Pierson, naar sommige vragen met juridische aspecten, zoals onder meer betreffende de raadpleging, alleen verwezen in het eerste gedeelte van het verslag. De heer Pierson heeft mij die formule zelf aan de hand gedaan. Hij zei mij dat deze besprekking het beste op hun plaats zouden zijn in het gedeelte dat alleen handelt over de consultaties.

Mijnheer de Voorzitter, ik wenste deze beperkte toelichting te geven omdat men niet zou denken dat het rapport helemaal slecht is. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Dois-je rappeler que l'ordre des travaux ne doit donner lieu à aucun débat ? En vertu du règlement, un orateur peut s'exprimer en faveur de l'ordre du jour et un autre pour s'y opposer. En cas de contradiction, le Sénat vote.

Je demande donc aux membres du Sénat de vouloir bien respecter le règlement.

M. Falize. — Monsieur le Président, je demande la parole car, après l'intervention de M. Pierson, je désire déposer une motion.

M. le Président. — Je n'ai reçu aucune motion.

M. Falize. — Je comptais vous la remettre à l'instant, Monsieur le Président.

M. le Président. — Voici le texte de la motion déposée par M. Falize :

« Le Sénat déplore les méthodes incohérentes de travail parlementaire que lui imposent le gouvernement et la majorité qui le soutient, et cela, notamment, au respect dû au système du bicaméralisme. »

Je vais faire traduire le texte de cette motion. En attendant, suivant la procédure normale, je propose que nous fixions d'abord l'ordre du jour. Nous en reviendrons ensuite à la motion de M. Falize.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord.

De Voorzitter. — Waarover, Mijnheer Jorissen ?

De heer Jorissen. — Over de agenda.

De Voorzitter. — Over de agenda is geen besprekking, Mijnheer Jorissen.

De heer Jorissen. — Waarom heeft u de heer Vanackere dan het woord gegeven ?

De Voorzitter. — Omdat hij als verslaggever toelichting diende te geven.

De heer Jorissen. — Ik mag over die agenda toch ook mijn mening zeggen !

De Voorzitter. — De agenda wordt niet besproken, Mijnheer Jorissen. (*Protest op de banken van de Volksunie.*)

De heer Jorissen. — Als wij zo voortgaan, Voorzitter, zullen wij meer tijd verliezen dan als u mij gewoon het woord geeft.

De Voorzitter. — Het is beter eerst over de motie te stemmen. Daarna kunt u eventueel het woord krijgen.

De heer Jorissen. — Dan zal ik hetzelfde zeggen als wat ik nu wou verklaren, Mijnheer de Voorzitter. (*Gelach.*)

De Voorzitter. — Dat weet ik wel, Mijnheer Jorissen, maar dan kan het worden beschouwd als een stemverklaring.

De heer Vanhaegendoren. — Voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De Voorzitter. — Na de stemming over de motie kunt ook u het woord krijgen, Mijnheer Vanhaegendoren, maar nu niet.

Nous allons procéder au vote sur l'ordre des travaux.

Le vote électrique est-il demandé ? (*Plusieurs membres se lèvent sur les bancs socialistes.*)

Le vote nominatif étant régulièrement demandé, il va y être procédé.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ordre des travaux.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de regeling van de werkzaamheden.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

88 votent oui.

88 stemmen ja.

55 votent non.

55 stemmen een.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'ordre des travaux est adopté.

Derhalve is de regeling van de werkzaamheden aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Cerf, Chabert, Claeys, Cooreman, le comte Cornet d'Elzius, Cuvelier (Emile), Daems, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, De Clercq, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Paepe, De Seranno, le chevalier de Stexhe, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gorits, Gijss, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Hulpius, Humblet, Janssens, Keuleers, Kevers, Knoops, Lagae, Lagneau, Lavens, Lecluyse, Leemans, Leroy, Leynen, Lindemans, Mesotten, Nauwelaers, Neuray, Olivier, Pede, Poortmans, Saint-Remy, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Canneyt, Vandekerckhove (Robert), Vandeneabeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborght, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbist, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleyen, Vlerick, Walniet, Wathelet et Harmel.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Bascq, Blancquaert, Bogaerts (August), Bourgeois, Bury, Calewaert, Carpels, Cathenis, Close, Coppens, Cristel, de Bruyne, De Faq, De Graeve, Mme Delepierre, MM. De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Hercot, Lagasse, Lambiotte, Lecoq, Lepaffe, Maes, Mommerency, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Parotte, Payfa, Persyn, Pierson, Ramaekers, Rombaut, Schugens, Stassart, Sweert, Thomas, Van Bogaert, Vandekerckhove (Rik), Van den Eynden, Vandenhove, Vandezande, Van Elsen, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Van Nooten, Van Ooteghem, Vernimmen, Verspeeten, Wiard et Wijninckx.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Jorissen.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden om te verklaren dat ik over een paar punten niet akkoord kan gaan : ten eerste, dat de raadplegingen van de gemeenten en de filosofie van de samenvoegingen uit de algemene besprekking zou worden uitgesloten. Ik vind dat dit erbij hoort. Ten tweede, protesteer ik tegen de geforceerde agenda die wordt opgelegd en die, wat de heer Leynen ook beweert, niet de wil is van de meerderheid maar het klakkeloos volgen van het dictaat van de regering, die eens te meer het Parlement uitdaagt. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — De heer Vanhaegendoren heeft het woord gevraagd wegens een persoonlijk feit.

Hij heeft het woord.

De heer Vanhaegendoren. — Voorzitter, Ministers, geachte collega's, in artikel 25 van het reglement lezen wij dat het toegelaten is het woord te vragen omtrent een aangevoerd feit of te antwoorden op een persoonlijk feit.

De heer Leynen. — Mijnheer Vanhaegendoren, u leest niet wat verder komt : over die zaken moet u een schriftelijke vraag indienen bij de voorzitter die oordeelt of ze ontvankelijk is en op welk tijdstip ze moet plaatsvinden. (*Hilariteit.*)

De heer Vanhaegendoren. — Mijnheer Leynen, de voorzitter heeft mij het woord gegeven en u bent niet de censor van de voorzitter van de Senaat. (*Opnieuw hilariteit.*)

De heer Leynen. — Ik wilde bewijzen dat ik het reglement ken.

De heer Vanhaegendoren. — Ik dank u voor dit bewijs, ik heb nooit aan uw kennis van het reglement getwijfeld.

Ik vestig de aandacht op het volgende.

Bij de besprekking van de begroting voor het Wetenschapsbeleid hebben de Eerste minister en de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid uitdrukkelijk beloofd dat wij vóór de stemming bepaalde gegevens bij het verslag *in tempore* zouden ontvangen. Wij hebben die niet ontvangen en wij zijn verplicht geweest te stemmen zonder dat deze bijlagen erbij waren. Deze bijlagen zijn nog steeds niet ter beschikking gesteld van de parlementsleden. Bijgevolg kunnen wij de regering niet vertrouwen als zij belooft dat ook nu stukken ter onzer beschikking zullen zijn. Deze regering is op dit punt niet te betrouwen. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op sommige socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Ik heb u kennis gegeven van de Franse tekst van de motie van de heer Falize.

In het Nederlands luidt deze motie : « De Senaat betreurt de onsaamhangende werkwijze die haar door de regering en door de meerderheid die haar steunt, wordt opgedrongen ... »

De heer Jorissen. — Zeer juist.

De Voorzitter. — « ... met miskenning van het principe van het tweekamerstelsel. »

La motion déposée par M. Falize est donc portée à la connaissance du Sénat. Quelqu'un désire-t-il prendre la parole à propos de cette motion ?

La parole est à M. Pierson.

M. Pierson. — Je n'ai qu'un mot à ajouter à mon intervention précédente.

J'avais demandé si quelqu'un avait un argument rationnel à présenter pour justifier la prétdue urgence du projet de loi sur les fusions, pour m'expliquer que vraiment la terre s'arrêterait de tourner si la loi, au lieu de porter la date du 24 décembre, portait celle du 7 janvier.

M. Leynen est monté à cette tribune pour nous dire que ces méthodes parlementaires incohérentes qu'on nous impose ne sont pas seulement le fait du gouvernement mais aussi de la majorité qui le soutient.

J'aurais préféré, Monsieur Leynen, que vous m'expliquiez pourquoi il est vital et nécessaire que cette loi sur les fusions de communes porte la date du 24 décembre. Votre discours nous eût mieux convaincu que la simple affirmation d'une attitude de prestige. Vos propos signifient que vous allez enlever cette lutte à la hussarde et que vous repousserez tous les amendements, aussi fondés qu'ils puissent être. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

M. le Président. — Je propose au Sénat de voter, dès maintenant, la discussion de cette motion et de procéder immédiatement au vote.

La parole est à M. Falize.

M. Falize. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, je n'ai pas comme nos collègues, MM. Leynen et Pierson, le privilège d'un grand nombre d'années parlementaires derrière moi.

Je dirais seulement que, depuis les quelque cinq ans que j'ai pénétré pour la première fois dans cet hémicycle, non sans une certaine émotion, ma déception va grandissant.

C'est devenu un lieu commun que d'évoquer le discrédit dans lequel sont tombés les travaux parlementaires. Pendant plusieurs années, alors que j'étais chef de cabinet de ministre, j'ai eu l'occasion de participer à des travaux en commission. A cette époque, ils avaient encore un sens. Ils se déroulaient dans un ordre impeccable. A ce propos, je tiens à rendre hommage à la manière dont M. Vlerick préside actuellement dans des

conditions malaises la commission des Finances et les commissions réunies de la Santé publique, de l'Education nationale et de la Prévoyance sociale. Voyez-vous, il est une chose qui frappe et qui choque un jeune parlementaire, c'est que ces réunions se tiennent ou bien en l'absence des ministres intéressés, ou bien dans un va-et-vient que les ministres s'imposent à eux-mêmes, parce qu'ils doivent être en même temps à la Chambre et au Sénat. Les débats se déroulent même, comme c'est le cas pour la loi-programme, au départ de textes adoptés en commission par la Chambre et discutés par celle-ci en séance publique pendant que se déroulent les travaux de la commission sénatoriale et il n'est pas possible, dans de telles conditions, de discuter normalement.

A partir du moment où non seulement on nous oblige à travailler en séance publique dans des conditions que tout le monde réprouve, — je suis, en effet, convaincu que si la majorité n'approuve pas notre motion, il en est beaucoup, sur ces bancs, qui critiquent le forcing auquel est actuellement soumis le Sénat mais qui n'osent le dire, — ...

M. Van Hoeylandt. — C'est parfaitement exact !

M. Falize. — ... mais où le travail en commission s'effectue en manière telle qu'il devient pratiquement impossible, j'invite le Sénat à réfléchir à son avenir.

Je me rappelle que M. Tindemans, lors d'une de ses multiples déclarations gouvernementales, a parlé de la revalorisation de nos institutions, du respect dû aux Chambres législatives et de sa volonté de faire en sorte que le travail parlementaire soit mieux considéré. Nous en avons la preuve ! (*Applaudissements sur les bancs socialistes et de la Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Jorissen.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, geachte collega's, ik dank de voorzitter dat ik het woord krijg. Het is niet de eerste keer dat de regering — gelijk welke dan — ons een agenda opdringt de laatste dagen vóór het reces die een normale behandeling van de wetsvoorstel en de ontwerpen onmogelijk maakt. Maar deze keer is het bijzonder erg, omdat er zaken bij zijn die niet dringend vóór Kerstmis moeten worden behandeld. Er werd daarstraks aan herinnerd dat de Eerste minister in zijn regeringsverklaring gezegd heeft dat hij het Parlement wil herwaarderen. Ik heb vroeger reeds verklaard dat het niet de taak is van de regering om het Parlement te herwaarderen; dat is de taak van het Parlement zelf. Ik betreur dat mijn herhaalde oproepen tot de meerderheidsfracties in het verleden, om enige persoonlijkheid aan de dag te leggen tegen de onredelijke eisen van de regering, nooit werden beantwoord en dat die fracties nooit het karakter hebben gehad om «neen» te zeggen.

Wanneer wij zien dat er weer twee belangrijke ontwerpen in dagen nachtzittingen moeten worden afgehandeld, dan kan niemand beweren dat het niet de regering is die fout is. Indien de regering wist en wou dat deze ontwerpen klaar zouden zijn vóór Kerstmis, dan had ze die vroeger aan het Parlement moeten geven. Ze heeft dit niet gedaan, dus is ze fout. Wanneer, Dames en Heren van de meerderheid, gij de moed mist om daartegen te protesteren dan zigt gij in de eerste plaats schuld eraan dat het Parlement voortdurend devaluert. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vlerick.

De heer Vlerick. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, geachte collega's, als voorzitter van de commissie voor de Financiën zou ik aan mijn plach grovelijk te kort schieten indien ik me niet zou aansluiten bij de kritiek die hier werd uitgebracht over de omstandigheden waarin de Senaat zo belangrijke ontwerpen als de Rijksmiddelenbegroting — het belangrijkste ontwerp misschien van het hele parlementaire jaar — en de daarmee samenhangende programmawet moet bespreken. Het ontwerp van de Rijksmiddelenbegroting en de programmawet werden in september in de Kamer ingediend. Het zou slechts normal zijn dat, indien het bikameralisme wordt geëerbiedgd, deze ontwerpen begin november in de Senaat konden worden onderzocht. Dit was vorige jaren het geval. Het is jammer dat wij in dergelijke omstandigheden moeten werken. Ik heb in de commissie gezegd, en ik wens het hier te herhalen, hoezeer ik de constructieve houding van de oppositiepartijen in de verenigde commissies waardeer. Alle dagen hebben wij gewerkt en zullen dat ook deze avond weer doen. De verenigde commissies voor de Financiën, Tewerkstelling en Arbeid, Sociale Voorzorg, Nationale Opvoeding en Volksgezondheid en het Gezin zullen vandaag en morgen nog vergaderen.

Ik kan niet de argumenten onderschrijven die in de motie voorkomen, namelijk dat het de wil is van de meerderheid. Wel moet ik betreuren dat de Kamer van volksvertegenwoordigers op zulke wijze handelt. (*Applaus op sommige banken van de meerderheid, op de socialistische banken en op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — Nous allons passer au vote de la motion déposée par M. Falize. Le vote nominatif est-il demandé ? (*Assentiment.*)

M. Pierson. — Oui, Monsieur le Président, et il fera d'ailleurs apparaître que la majorité n'est pas en nombre.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Il est procédé au vote nominatif sur la motion de M. Falize.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de motie van de heer Falize.

146 membres sont présents.

146 leden zijn aanwezig.

88 votent non.

88 stemmen neen.

57 votent oui.

57 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, la motion n'est pas adoptée.

Derhalve is de motie niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Akkermans, André, Bascour, Bertrand, Bertels, Boey, Bogaert (Albert), Cerf, Chabert, Claeys, Cooreman, le comte Cornet d'Elzius, Cuvelier (Emile), Daems, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, De Clercq, Delfraigne, Delforge, Mme Delvaux-Gabriel, MM. De Paepe, De Seranno, le chevalier de Stexhe, D'Haeyer, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Dupont, Fallon, Février, François, Geens, Gerits, Gijs, Mme Godinache-Lambert, M. Goffart, Mme Goor-Eyben, MM. Gramme, Hambye, Hanin, Hendrickx, Herbage, Hulpiau, Humblet, Janssens, Keuleers, Kevers, Knoops, Lagae, Lagneau, Lavens, Lecluyse, Leemans, Leroy, Leynen, Lindemans, Mesotten, Nauwelaers, Neuray, Olivier, Pede, Poortmans, Saint-Remy, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobants, Tilquin, Vanackere, Van Canneyt, Vandekerckhove (Robert), Vandenabeele, Vandenberghe, Van der Aa, Vanderborgh, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, van Waterschoot, Verbiest, Mme Verdin-Leenaers, MM. Verhaegen, Verleysen, Waltniel, Wathelet et Harmel.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Basecq, Blancquaert, Bogaerts (August), Bourgeois, Bury, Calewaert, Carpels, Catheinis, Close, Coppens, Coppieters, Cristel, de Bruyne, De Faq, De Graeve, Mme Delepierre, MM. De Rore, Donnay, Dulac, Falize, Hercot, Jorissen, Lacroix, Lagasse, Lambotte, Lecoq, Lepaffe, Maes, Mommerency, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Paque, Parotte, Payfa, Persyn, Pierson, Ramaekers, Rombaut, Schugens, Stassart, Sweert, Thomas, Van Bogaert, Vandekerckhove (Rik); Van den Eynden, Vandenhove, Vandezande, Van Elsen, Vanhaegendoren, Mme Van Hees-Julliams, MM. Van Hoeylandt, Van In, Van Nooten, Van Ooteghem, Vernimmen, Wiard et Wijninckx.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Vlerick.

De Voorzitter. — De heer Vlerick die zich heeft onthouden wordt verzocht de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer Vlerick. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden om de redenen die ik zojuist heb uiteengezet.

De heer Jorissen. — Waar zijn de leden van de meerderheid ? Zij zijn al naar huis gegaan.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'INTERIEUR DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'INTERIEUR DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1975

Reprise de la discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN VOOR HET
BEGROTINGSJAAR 1976

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE
BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE
ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

*Hervatting van de algemene beraadslaging
en stemming over de artikelen*

M. le Président. — Nous reprenons la discussion des projets de loi relatifs au budget du ministère de l'Intérieur.

Wij hervatten de behandeling van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

La parole est à M. Lagasse.

M. Lagasse. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, je ne vous prendrai pas plus de trois minutes. En effet, Monsieur le Ministre, il me paraît que dans le contexte actuel et surtout dans la perspective que vient de nous ouvrir le calendrier adopté, il y a quelques instants, par le Sénat, la discussion du budget de l'Intérieur n'a plus aucune signification.

Le budget de l'Intérieur est essentiellement — pour 95 p.c.! — celui des pouvoirs subordonnés : communes, provinces, fédérations de communes, agglomérations. C'est aussi l'occasion de traiter des rapports entre le pouvoir central et les pouvoirs subordonnés.

Or, nous le savons tous, le Parlement est saisi de projets de loi très importants dont la discussion est actuellement menée tambour battant et doit être entamée ici même, en assemblée plénière, à partir de mardi prochain, selon l'horaire chargé qui nous a été communiqué tout à l'heure.

Au surplus, le ministre annonce encore une série de projets de loi qui modifient notamment la loi communale, la législation sur les pensions, ...

De surcroit, des négociations sont engagées entre le gouvernement et les organisations syndicales du secteur public.

Alors, Mesdames, Messieurs, je vous le demande : vaut-il la peine de discuter aujourd'hui de ces différents sujets qui vont être bouleversés par une législation nouvelle? Allons-nous maintenant perdre notre temps à nous tourner vers le passé, à discuter, par exemple, des fédérations périphériques de Bruxelles alors que le gouvernement projette de les supprimer dans les treize mois et que ce projet sera à notre ordre du jour dès la semaine prochaine?

Allons-nous perdre notre temps ce soir à débattre des finances communales et du calcul de la dotation du Fonds des communes, à discuter de la répartition du fonds A, du fonds B, des fonds spéciaux..., alors que vous dites, Monsieur le Ministre, que tout cela va être remplacé par un autre système, dont nous discuterons dans quelques jours?

Allons-nous parler du statut du personnel communal et des barèmes et autres avantages qu'il revendique alors que, comme je l'ai rappelé il y a un instant, des discussions sont en cours à ce sujet, avec les organisations syndicales?

Non, vraiment, cela ne serait pas sérieux. Certes, nous avons beaucoup à dire sur tous les sujets que je viens d'énumérer. Nous le dirons, et très clairement, à partir de la semaine prochaine. Vous ne perdez rien pour attendre, Monsieur le Ministre. (*Applaudissements sur les bancs du F.D.F.-R.W.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verleysen.

De heer Verleysen. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, waarde collega's, wij sluiten ons zeer graag aan bij de gelukwensen die door verschillende woordvoerders werden gericht aan de verslaggeefster, Mevr. D'Hondt, die in zeer moeilijke omstandigheden een getrouwweergeave heeft gebracht van de besprekingen in de commissie.

Op die besprekking hebben gewogen de discussies in de Kamer over de fusiewet en over de programmawet. De verslaggeefster heeft aangeduid, zij het in zeer voorzichtige bewoordingen, dat deze begroting een zeker tijdperk in de Belgische geschiedenis afsluit. Vandaag bespreken wij voor de laatste maal een begroting van Binnenlandse Zaken opgesteld op de manier waarop zij ons thans wordt voorgelegd. Van volgend jaar af zal inderdaad een zeer belangrijk gedeelte, ongeveer de helft, van de begrotingskredieten geregionaliseerd zijn. De financieringswijze van het Fonds der gemeenten zullen wij volgende week wijzigen; de aanwendung van de opbrengst van deze programmawet zullen wij van 1977 af grondig wijzigen.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1975-1976
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1975-1976

De oppositie wou alles gelijktijdig weten en beslissen. De regering heeft met grote toegewilligheid van gedachten gewisseld en lezing gegeven van de stand van zaken in de Kamer, zodat de commissieleden in staat waren met kennis van zaken en rekening houdend met de wet op de fusies en de programmawet beslissingen te treffen in verband met deze begroting.

Het was wijs van de regering geen sprong in het onbekende te willen maken en eerst de middelen die nodig zijn voor 1976 en het voorwerp uitmaken van de begroting die wij thans bespreken, veilig te stellen.

Het is misschien nodig bepaalde leden eraan te herinneren dat de begrotingen die wij deelsgewijze bespreken, in feite uitgaven zijn waarvoor de middelen worden ter hand gesteld door de Rijksmiddelenbegroting.

Het is inderdaad op het ogenblik niet aangewezen naar aanleiding van deze begroting het probleem van de herstructurering van de gemeenten te bespreken en aldus uit zijn verband te rukken. Verschillende sprekers hebben er terecht op gewezen dat deze aangelegenheid tijdens het debat van volgende week ten gronde zal kunnen worden uitgediept. Wij zullen dan ook het standpunt ter zake van onze partij mededelen. Dit geldt ook voor de financiële maatregelen die het beleid in onze gemeenten zullen moeten mogelijk maken.

Wij zullen volgende week in de programmawet de inkomsten bepalen. Op welke wijze wij deze zullen verdelen, zullen wij in de loop van 1977 bespreken na advies van de gewestraden die ter zake de eerste belanghebbenden zijn.

De invloed van deze twee belangrijke punten op de besprekkingen heeft tot gevolg dat de traditionele en normale aandachtspunten in verband met de werking van het departement van Binnenlandse Zaken, minder zijn aan bod gekomen. De C.V.P. is nochtans van oordeel dat naar aanleiding van deze begroting ook de leiding en het beheer van het departement moeten worden onderzocht.

Wij wensen in de eerste plaats het probleem van de veiligheid van de bevolking en de beveiliging van de goederen te bespreken. Collega Verbist heeft reeds het woord genomen in verband met het eerste punt. Collega Gerits zal straks over het laatste punt spreken.

Tevens wensen wij aan de minister enkele vragen te stellen. Een eerste vraag betreft de kieswetshervorming. De minister heeft vorig jaar aangekondigd dat de kieswetshervorming in twee luiken zou worden ingediend. Een eerste luik omvat een reeks technische verbeteringen van de kieswet en de modernisering ervan. Dit luik werd reeds ingediend. Wij zullen het wellicht in de loop van januari in de commissie kunnen bespreken.

De minister deelde ook mee dat er een tweede luik was inzake de politieke gevallen die met een hervorming van de kieswet samenhangen, meer bepaald in verband met de afschaffing van de appartenement en het wijzigen van de kiesomschrijvingen. Hij heeft medegedeeld dat deze aangelegenheid door een comité onder leiding van de minister voor de Hervorming der Instellingen wordt bestudeerd. Wij zouden de minister dankbaar zijn zo hij ons kan zeggen hoever de voorbereiding van dat zeer belangrijke wetsonderwerp gevorderd is.

Een tweede probleem waarover wij ons zorgen maken, is de hervorming van de militiewet.

Er wordt inderdaad aangekondigd dat we in het raam van de globale verdediging een nieuwe en grondige wijziging van de militiewet mogen verwachten.

Mijnheer de Minister, wij weten dat dit zeer veel werk vraagt en dat u in de voorbije weken een zeer grote activiteit aan de dag heeft moeten leggen. Toch dringen wij erop aan dat het jaar 1976 niet zou ten einde lopen zonder dat wij zouden kennis hebben van de inhoud van de nieuwe wet.

In aansluiting daarop wens ik een probleem aan te raken dat velen bekommert. Het betreft de benutting en de indienstrooping van talrijke gewetensbezuarden. Zeer velen onder hen wachten om zich te laten inschrijven als kandidaat-gewetensbezuarde tot op het ogenblik dat zij hun laatste uitstel kunnen aanvragen. Alvorens het onderzoek geëindigd is, is voor sommigen de einddatum verstrekken binnen welke zij moeten worden opgeroepen, en worden zij vrijgesteld van dienst omdat hun leeftijd hen daartoe het recht geeft.

Dergelijke misbruiken van de wet bekommert ons. Wij willen graag vernemen op welke wijze deze gewetensbezuarden thans benuttiigd worden en of het juist is dat er onder hen nog zijn behorend tot de klassen 1973 en 1974 en die nog niet opgeroepen zijn voor de prestaties waartoe zij zich vrijwillig hebben verbonden. In bevestigend geval vernamen wij ook graag welke de vooruitzichten zijn en hoeveel gewetensbezuarden aan deze dienst zouden ontsnappen.

Een vierde probleem dat in 1976 een oplossing moet krijgen, betreft de voogdij van de gemeenten. Er wordt inderdaad in de Rijksmiddelen-

begroting vermeld dat 1976 het jaar wordt waarin wij de regionalisering van de gesubsidieerde werken zullen kennen. Op welke wijze zal deze regionalisering kunnen worden doorgevoerd, wanneer wij niet terzelfder tijd het systeem van de dubbele voogdij herzien zoals wij het nu kennen, en hetgeen wij geen voogdij noemen omdat men ervoor terugschrikt het kind bij zijn ware naam te noemen? Het is inderdaad de sleutel die bepaalt wat mag gebeuren, hoe het moet gebeuren en wanneer het moet gebeuren, namelijk op het ogenblik dat de subsidie wordt toegekend. Die sleutel moet in de handen worden gelegd van de overheid die beslist over het principieel aanvaarden van de projecten van de gemeenten. Die principiële aanvaarding moet kunnen geschieden op het ogenblik dat de gemeenten hun begroting vastleggen. Het is inderdaad de enige wijze, indien wij een versterking van de gemeentelijke autonomie willen.

Wij moeten aan de gemeentebesturen de kans geven om zelf de rangorde van de dringendheid te bepalen van de zaken die in hun gemeente moeten worden verwezenlijkt en rekening houdend met het ontleentvermogen van deze gemeenten. Dat is de maatstaf die de bestendige deputatie moet gebruiken wanneer zij projecten in de gemeentebegroting aanvaardt of niet.

Het is een technisch probleem en terzelfder tijd een politiek probleem. Op deze wijze zouden wij van een gunst om een subsidiëring te bekomen, een recht op subsidiëring krijgen. Uitgaande van het principe van de autonomie van de gemeenten moeten wij van deze gunst naar een recht evolueren.

Terzelfder tijd rijst het probleem van de regionalisering van het Fonds der provincies. Na de regionalisering van het Fonds der gemeenten en per analogie zouden wij gelijktijdig moeten kunnen overgaan tot de regionalisering van het Fonds der provincies.

Dat houdt in dat terzelfder tijd de gesubsidieerde werken van de provincies in het stelsel van de regionalisering zouden worden opgenomen. Nog een probleem dat de belangstelling van de C.V.P. gaande houdt, is de tewerkstelling van werklozen door onze gemeentebesturen. Wij zouden er in het lang en in het breed kunnen over uitwiden opdat een verouderd principe zou opgedoekt worden, namelijk dat alleen de moeilijk te plaatsen werklozen in aanmerking zouden kunnen komen voor de tewerkstelling door de gemeentebesturen. Nog te veel kantoren voor arbeidsvoorziening gebruiken dit principe. Tal van onze gemeentebesturen brengen onvoldoende verbeeldingskracht op opdat zij onze jonge afgestudeerden met een diploma in de hand, eveneens werklozen, zouden kunnen gebruiken in de gemeentebesturen. Laten wij eens nagaan hoe onze gemeentelijke bibliotheken zijn uitgerust, en hoe zij werken. Laten wij eveneens denken aan het ontbreken van het gemeentelijk archief in tal van onze gemeenten, iets waaraan, op de vooravond van de fusies, een zeer belangrijke nood bestaat. Laten wij ervoor zorgen dat deze archieven inderdaad op een ordentelijke wijze worden samengesteld.

Laten wij ook denken aan verschillende uitzichten van onze welzijnszorg waarbij ook onze jonge mensen zouden kunnen worden ingeschakeld.

Wij zouden dan ook durven vragen, Mijnheer de Minister, dat deze problemen waarop wij uw aandacht hebben gevestigd uw grote zorg zouden krijgen.

Met de hoop dat u voor al deze problemen een gunstige oplossing zult vinden en er evenveel werk zult van maken als voor het grote project van de herstructurering van ons land, beloven wij u dat wij uw begroting zullen goedkeuren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gerits.

De heer Gerits. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, collega Verleysen heeft het reeds aangekondigd dat ik enkele woorden zou willen zeggen bij gelegenheid van de besprekking van de begroting van Binnenlandse Zaken over de beveiliging van de goederen.

De hele provincie Limburg, en zelfs het hele land is nog onder de indruk van de grote brandramp, waarbij in Sint-Truiden het seminariecomplex en meteen een belangrijk deel van de oudste cultuurhistorische gebouwen van Limburgs Haspengouw verwoest werd.

De constructie der gebouwen is wellicht de voornaamste oorzaak geweest van het feit dat de brand tijdens vele uren heeft voortgewoed en geruime tijd verder uitbreiding kon nemen, dit niettegenstaande bovenmenselijke inzet van talrijke brandweerlieden van verscheidene brandweerkorpsen en andere hulpbiedende personen onder wie zelfs onze geachte heer gouverneur Roppe.

Zoals tal van hun collega's van brandweerkorpsen die zich in het verleden bij andere rampen verdienstelijk maakten, verdienen zij allen, Vlamingen en Walen, die zich mateloos ingezet hebben in Sint-Truiden, onze oprochte gelukwensen. Zij zijn erin geslaagd menselijke slachtoffers te voorkomen. Zij hebben een aanzienlijk deel van het historisch patrimonium, namelijk het vroegere Abtskwartier met de bibliotheek en de beroemde Keizerszaal, kunnen vrijwaren. Zij hebben een uitbreiding buiten het seminariecomplex kunnen verhinderen.

Naar aanleiding van deze brandramp ben ik de verslagen van de commissiebesprekkingen van de begroting van Binnenlandse Zaken van de laatste jaren gaan nazien en dit meer speciaal in verband met het probleem van de brandweerdiensten.

Dit nazicht leerde mij dat de prestaties van de brandweerdiensten voortdurend toenemen. Van 1961 tot 1970, met een gemiddelde van 25 pct. per jaar wat de brandbestrijdingen betreft en wat de dringende medische hulp aangaat, dit is 250 pct. over tien jaar.

Alle commissieleden en de ministers die elkaar zijn opgevolgd waren het volgens de verslagen ermee eens — ik citeer uit een verslag van collega Vanackere van 1972 — dat, niettegenstaande de vermeerdering van de uitgaven voor deze diensten, zij absoluut noodzakelijk zijn en volstrekt rendabel, omdat zij allerlei vernielingen voorkomen, alsmede het verlies van mensenlevens en van goederen, waarvan de waarde vaak onmogelijk kan worden geschat.

In hetzelfde verslag noteert ik de lakonieke verklaring van de toenmalige minister, die zei: «In verband met de brandweer is het juist dat een inspanning moet worden gedaan.»

De middelen die als mogelijke verbetering in deze verslagen worden aangestipt hebben betrekking op: de uitrusting der korpsen, hun onderlinge coördinatie, de opleiding van de manschappen en officieren en het oprichten van een brandweerschool, naast het beter organiseren van een brandinspectiedienst.

Uit het uitstekend verslag van Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch over de begroting 1976 blijkt dat men zich in de commissie heeft afgevraagd of er geen hiaat te onderkennen valt in de programmatie van de aankopen voor de uitrusting der brandweerkorpsen.

In het licht van de indrukwekkende ramp van Sint-Truiden meen ik dat velen het op prijs zouden stellen indien de minister zijn beleid ter zake uitvoerig zou willen toelichten.

Graag had ik een antwoord gewild op de volgende vragen:

Hoe staat het met de reorganisatie van de brandinspectiedienst tot een permanente dienst die plaatselijke brandweerkorpsen moet inspecteren en raadgeven?

Welk is de stand van zaken in verband met de vroeger in uitzicht gestelde oprichting van een brandweerschool?

Wat is er in huis gekomen van de vroeger in overweging genomen inhouding op de brandportefeuilles van de verzekeraarsmaatschappijen? Het is toch aan het succesvol optreden van de brandweerdiensten dat deze maatschappijen veel te danken hebben.

Tenslotte, kunnen de programma's inzake aankopen voor de uitrusting der korpsen opgevoerd en versneld worden? Zo ja, in welke mate en met welke onmiddellijk te verwachten resultaten? Zo neen, welke zijn hiervoor de prohibitive belemmeringen?

Mijnheer de Minister, ik wil deze gelegenheid eveneens niet laten voorbijgaan zonder opnieuw uw aandacht te vestigen op de discriminatie in de bezoldigingsregeling tussen het rijkspersoneel en het provinciaal personeel.

Ik heb er reeds vroeger op gewezen dat bij de rijkspostenaren, tewerkgesteld bij de provinciale gouvernementen een groeiende ontevredenheid heerst omwille van het belangrijke onderscheid tussen de weddeschalen die zij genieten en die welke gelden voor hun collega's provincieambtenaren.

In percenten uitgedrukt komt dit neer op verschillen die variëren van 7 tot 38 pct., en dit voor alle functies, tot en met die van bestuurschef. Dit lijkt mij zonder meer een ongelooflijk groot verschil in het voordeel van de provincieambtenaren en in het nadeel van het rijkspersoneel van Binnenlandse Zaken dat bij de provinciale gouvernementen is tewerkgesteld. In werkelijkheid nochtans vormen zij in de provinciale gouvernementen slechts één korps. Beide categorieën ambtenaren zijn zowel met opdrachten van algemene als van zuiver provinciaal belang belast.

In vergelijking met de rijkspostenaren van de centrale besturen hebben de rijkspostenaren van de provinciale gouvernementen ook nog geringere kansen op promotie wegens de beperktheid van het personeels-effectief.

Dit gebrek aan bevorderingsmogelijkheden komt nog harder aan omdat de rijkspostenaar van het provinciaal gouvernement dikwijls een kwalitatief zwaardere taak heeft dan zijn collega bij de ministeriële departementen. Deze kan zich immers specialiseren in één bepaalde rubriek en een welomlijnde taak toevertrouwd krijgen die slechts een klein onderdeel vormt van de globale opdracht van de dienst of de afdeling waar hij tewerkgesteld is.

Mijnheer de Minister, deze discriminatie moet zo spoedig mogelijk worden uitgeschakeld. Ik vraag u met aandrang dat u daartoe uw beste krachten zou aanwenden. Het is een feit dat ministeriële departementen, waaronder Financiën en Posterijen, zich geplaatst zagen voor gelijkaardige problemen die hen eigen waren en dat hiervoor een oplossing werd bereikt die het personeel van deze besturen voldoening heeft gegeven. Ik spreek

de wens uit dat dit ook het geval mag worden voor het personeel tewerkgesteld in de provinciale besturen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, de vraag is hier gesteld waarom de begroting van Binnenlandse Zaken en het ontwerp van wet houdende samenvoeging van gemeenten niet simultaan werden behandeld. Zoöven is er een incident geweest over de vraag waarom de samenvoeging van gemeenten *per se* vóór een bepaalde datum moet worden behandeld. Ik geloof, Mijnheer de Minister, dat de uitleg enerzijds daarin gezocht moet worden dat u wil uitgeven en dat uw begroting daarom zo vlug mogelijk moet worden goedgekeurd. Wat het ontwerp op de samenvoeging van gemeenten betreft zijn er twee mogelijkheden: ofwel wilt u uw zogenaamd meesterwerk op 24 december aan de kerstboom hangen, ofwel wilt u in eer sneauvelen. Ik wens u het laatste toe. Ik kan van uw meesterwerk niet zeggen dat ik het zou willen plaatsen bij de wijzen uit het Oosten, maar ik laat het aan u over uit te maken bij wat u het wel zou kunnen plaatsen.

Ik heb het wel in mijn hoofd, maar uit eerbied durf ik het niet zeggen. Dat was als inleiding bedoeld.

Mijnheer de Minister, het verslag van Mevr. D'Hondt, waaraan reeds terhede werd gebracht, was een preludium tot het debat dat zal plaatsvinden.

Ik zal niet over samenvoeging van gemeenten spreken. Volgende week zal ik ruimschoots de gelegenheid hebben om er het mijne over zeggen.

Ik wil zeer concreet enkele punten behandelen.

Ik zal maar twee taalproblemen aansnijden, dat is niet veel.

Een eerste probleem is dat van Etterbeek, waar ik op terugkom. Ik heb de minister reeds geïnterpelleerd, en er kwam een belofte van de Eerste minister en van de regering, belofte die niet werd gehouden.

Ik heb voorgelezen uit het arrest inzake het V.V.O. en de verplichting die daaruit voortspruiten. Ik aanzie de houding van de regering, en *a fortiori* van u, als een rechtsweigering ten aanzien van de situatie in Etterbeek.

Een tweede taalprobleem gaat over de taalkaders in andere departementen en openbare diensten.

Sommige van uw voorgangers zegden voortdurend dat zij niet verplicht zijn zich bezig te houden met het uitvoeren van de taalwetten. Dat is niet juist. Iedere minister moet wat hem betreft belast worden met de uitvoering van die taalwetten, maar het is de minister van Binnenlandse Zaken die in zijn departement een dienst heeft die dat allemaal op de voet moet volgen.

Op dit ogenblik, twaalf jaar na de overtreding van de taalwetten — ik zeg niet de toepassing — zijn er nog altijd parastatale instellingen waar nog niet eens de graden van hiërarchie bestaan. Dat is het eerste wat moet worden gedaan om tot uitvoering van de taalwetten te komen. *A fortiori* bestaan daar dan ook nog geen taalkaders.

Van de wetenschappelijke instellingen, en er zijn er veel, is er nog geen enkele die, ten eerste, graden van hiërarchie en, ten tweede, taalkaders heeft.

Dat zijn twee problemen die ik u voorleg, en ik wens dat u er de hand aan houdt en zult toezien op de naleving van de taalwetten.

Nu zal ik een veel ruimer, algemeen probleem aansnijden, dat reeds enigszins, zij het indirect, werd aangeraakt door collega Persyn. Het gaat om gemeentelijke verenigingen zonder winstoogmerken, die belast zijn met allerlei openbare diensten zoals jeugdzorg, bejaardentehuizen, sportcomplexen, kinderkrippen. De gemeenten vertrouwen dit hele gamma van activiteiten vaak toe aan V.Z.W.'s.

Ongeveer twee weken geleden werd in de commissie voor de Volksgezondheid door collega Wijninckx de vraag gesteld aan minister De Saeger, in deze zaal zijn hiervan getuigen aanwezig, of het niet raadzaam zou zijn dat de C.O.O.'s die zich bekochten voelen, geen V.Z.W. zouden kunnen stichten om op die manier geld te vragen om ziekenhuizen te bouwen.

Ik heb in dat debat gezegd: Mijnheer de Minister, C.O.O.'s zijn openbare instellingen, en het komt openbare instellingen niet toe V.Z.W.'s op te richten alleen maar om gelden te ontvangen.

Hij heeft mij geantwoord dat hij het daar volledig mee eens was en dat het probleem nader zou worden onderzocht in het kader van de wetsontwerpen op de centra voor maatschappelijk welzijn en de preventieve gezondheidszorg.

Het is mijn gewoonte mijn vragen en aanstijgingen te baseren op documenten. Eergisteren, toen ik de minister van Verkeerswezen interpelleerde, heb ik hem gezegd dat hij mij altijd de desbetreffende documenten kon vragen en dat ik ze hem zo spoedig mogelijk zou

bezorgen. Jammer genoeg, is er nooit een minister die mij vraagt hem de documenten te bezorgen. Nu heb ik ze echter hier bij mij en ik hoop dat u ze mij straks zult vragen.

Wat zijn nu de rechtspraktijken in verband met de verenigingen zonder winstoogmerken? Ik heb hierover de authentieke stukken in mijn bezit. Komt ten laste van de gemeenten: het oprichten van de gebouwen met aanhorigheden, de uitrusting, het meubilair, de verzekering, de grote herstellingen, delging van het uitbatingstekort. De boni's moeten worden gestort in de gemeentekas. Ik heb als voorbeeld genomen de gemeente Kessel-Lo waar alle activiteiten toevertrouwd worden aan verenigingen zonder winstoogmerken waardoor het cultuurpact wordt overtreden en geen rekening wordt gehouden met het karakter van de openbare dienst. Voor het bedrijfskapitaal doet de gemeente aan de V.Z.W. een schenking van 1 miljoen. Ik vraag me dan af waarvoor dit miljoen moet dienen wanneer al de reeds door mij opgesomde kosten ten laste zijn van de gemeente. Indien ik concessiehouder zou zijn, dan zou ik geneigd zijn om dat miljoen uit te zetten tegen een goede interest; jaarlijks zou ik dan heel wat geld opstrijken.

Wat zijn nu de verplichtingen van de gemeente? Ik heb ze geanalyseerd aan de hand van authentieke documenten. Er is eerst het probleem van de goederen. De gemeente heeft de verplichting de goederen te beheren als een *bonus pater familias*. De vereniging moet de onderhoudswerken uitvoeren. Ieder jaar moet ze een begroting indienen vóór 30 oktober en de rekeningen vóór 30 mei. Ze moet, wanneer een afgevaardigde van de gemeente zich aanbiedt, toelating verlenen om de installaties te bezoeken.

Daar zij met de uitbating is belast, heeft zij vanzelfsprekend een uitbatingsverplichting. De vervanging van het versleten materieel en het onderhoud en de verzekering van alle materieel vallen eveneens ten laste van de vereniging. Tenslotte is de vereniging verplicht een verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid af te sluiten.

Welke rechten heeft de V.Z.W.? Er werd door de V.Z.W. van de gemeente Kessel-Lo een huurovereenkomst afgesloten die na drie, zes of negen jaar kan worden opgezegd. De enige verplichting voor die V.Z.W. bestaat erin, de gemeentelijke barema's te respecteren. Er werd geen enkele voorwaarde bepaald — en dat is uiteraard de bedoeling — inzake de kwalificatie van het personeel. De vereniging moet ter zake geen enkele verplichting nakomen en kan derhalve iemand die enkel lager onderwijs heeft gevuld, tot directeur benoemen. Dit is een indirekte manier om de strikte regelen van de overheidsdiensten te ontwijken en aldus aan machtsoverschrijding, ik zou durven zeggen, aan machtsafwending te doen. Een V.Z.W. heeft ook het recht u daden van beheer in verband met het maatschappelijk doel te verrichten.

Waarin bestaat de voogdij van de gemeente? Ik heb reeds gezegd dat een afgevaardigde toegang heeft tot alle installaties. De gemeenteraadsleden hebben recht van inzage. Dit betekent echter niet dat zij controlerecht hebben. Zij kunnen over de V.Z.W. in de gemeenteraad interpelleren. Wanneer er over een met een openbare dienst belaste V.Z.W. in een gemeenteraad wordt geïnterpelleerd, dan zou het college van burgemeester en schepenen kunnen zeggen dat de V.Z.W. niet onder zijn bevoegdheid valt en dat de interpellant zich moet richten tot de raad van beheer van de vereniging. Dat gaat echter niet op. Het college mag om verantwoording worden verzocht, doch dit kan zich steeds beroepen op zijn onwetendheid.

Hoe is de raad van beheer samengesteld? U weet dat de wet van juni 1921 een hele reeks verplichtingen inhoudt die door de V.Z.W.'s moeten worden nageleefd. In Kessel-Lo stellen twee fracties de raad van beheer samen van de V.Z.W. Zij duiden de personen aan die, namens hun fractie, zullen behoren tot de raad van beheer. Met andere woorden, zij duiden zichzelf aan. De motivering van de gemeenteraadsleden om een openbare dienst toe te vertrouwen aan een V.Z.W. — en dit is werkelijk hallucinant — bestaat in «het geven van een passende vorm voor beheer en uitbating».

Mijnheer de Minister, kan een openbaar bestuur niet een zwembad beheren en uitbaten of een kinderkrippe of een sporthal? Is het nodig daarvoor «een passende vorm» te zoeken? Ik begrijp dat niet. Kan een persoon, omdat hij in openbare dienst is tewerkgesteld, niet op een passende manier beheren? Kan een openbaar bestuur niet een soepel van de sportbeoefenaars? Ik haal dit voorbeeld aan omdat ik heb beheer voeren en de inspraakmogelijkheden verzekeren bijvoorbeeld gehandeld over sporthallen en sportcomplexen. Kan dat alleen maar gebeuren door een vereniging zonder winstoogmerken? Ik ga akkoord dat de mogelijkheid tot inspraak moet bestaan, maar dat is toch ook mogelijk in een openbare dienst. Moet daarvoor een vereniging zonder winstoogmerken in het leven worden geroepen?

Het derde motief wordt uitdrukkelijk vermeld in de aanhef van het besluit van de gemeenteraad: «Het verzekeren van de medewerking van deskundigen.» Wanneer een gemeente een dienst van openbaar nut uitbaat, als een krippe, een zwembad, een sporthal, kan ze dan niet een beroep doen op deskundigen? Kan ze niet specialisten recruteren? Is daarvoor een vereniging zonder winstoogmerken nodig?

Het vierde motief ligt in de controle door de overheid. Welke controle rest er nog bij een V.Z.W.? Wanneer een gemeente zelf de uitbater is, is een maximale controle verzekerd.

Thans ga ik over tot de besprekking in detail van al die verschillende punten.

De gemeente gebruikt gemeenschapsgelden om de infrastructuur op te richten voor dergelijke diensten van openbaar nut. De gemeente doet hiervan onmiddellijk afstand door een huurovereenkomst af te sluiten volgens het principe van drie, zes, negen jaar.

De vergaderingen van de gemeenteraad zijn publiek, die van een vereniging zonder winstoogmerken echter niet, op één algemene vergadering per jaar na.

De gemeente doet afstand van haar personeelswervingen, van de door haar gestelde normen inzake beroepskwalificatie en van de aanwervingsprocedure omdat — en dat wordt uitdrukkelijk gezegd — dit alles veel te strak is en opdat men vlugger tot aanwerving en afdanking zou kunnen overgaan.

Wat doet men dan met de gelijke toegankelijkheid van alle gemeentenaren tot de openbare diensten? Volstaat het dat men een met openbare gelden opgerichte dienst toevertrouwt aan een vereniging zonder winstoogmerken, met andere woorden privatiseert, opdat men aan geen enkele verplichting meer zou zijn onderworpen?

Het wordt in werkelijkheid een verdeling van de plaatsingsmogelijkheden tussen de fracties die de meerderheid vormen. Zij alleen zullen bepalen wie zal worden aangeworven en bevorderd. De andere personen, die niet tot de meerderheidsfracties behoren of die niet bevriend zijn met personen die behoren tot die meerderheidsfracties, zullen in de kou blijven staan.

Aangezien het louter formeel niet langer een overheidsdienst betreft, vermits hij werd toevertrouwd aan een vereniging zonder winstoogmerken — wat ik illegaal vind — is het cultuurpact niet eens van toepassing. Aan de gemeenteraadsleden wordt iedere controle ontnomen. Zij kunnen wellicht om uitleg vragen, maar zij hebben geen inzagerecht meer. Ze kunnen niet eens interpellieren, want de schepen zal verwijzen naar de verantwoordelijkheid van de raad van beheer van de vereniging zonder winstoogmerken. Bij een overheidsdienst nochtans kan elk gemeenteraadslid inzage krijgen van een dossier en erover interpellieren.

De voorwaarden die nodig zijn voor het oprichten van een vereniging zonder winstoogmerken, zijn niet eens vervuld.

Wat de bijdragen betreft is het duidelijk dat een vereniging zonder winstoogmerk moet statuten en leden hebben en dat die leden contributies moeten betalen. Welnu, er staat uitdrukkelijk in de tekst van de statuten van de V.Z.W. te Kessel-Lo dat er geen enkele bijdrage wordt gevraagd van de leden van de vereniging zonder winstoogmerk. Ik begrijp dat zeer goed omdat men het op het politieke vlak wil houden.

Ik wil hier een pittig detail aanhalen, Mijnheer de Minister, wat betreft dat ene complex. Op 19 juni 1974 werd het complex overgedragen aan die vereniging zonder winstoogmerk. De vereniging werd gesticht op 9 juni, dus enkele dagen tevoren. De statuten werden in het *Staatsblad* gepubliceerd op 14 augustus 1975. U weet zo goed als ik dat een vereniging alleen maar rechtspersoonlijkheid bekomt op het ogenblik dat de statuten in het *Staatsblad* worden gepubliceerd. Artikel 3 van de wet van 27 juni 1921 bepaalt dat uitdrukkelijk. Dit komt erop neer dat men hier een concessie doet voorbij zij bestaat. Zelfs indien het totaal wettelijk zou zijn, is het nog niet aanvaardbaar. De gemeentenaren en zij die niet tot die twee fracties behoren dekken mede al het mogelijke deficit. Aangezien het gaat om een concessie zal de concessionaris bepaalde belastingfaciliteiten krijgen. Hij zal praktisch geen belasting moeten betalen als V.Z.W., en in feite gaat het om een overheidsdienst, met commerciële inslag. Men omziet dus de fiscus om politieke motieven. Men is niet onderworpen aan aanbestedingen of beperkte offertes, hoewel de regering momenteel een ontwerp van wet voorbereidt om de misbruiken op dat gebied te bestrijden. Hier wordt het bewijs geleverd dat de gemeente zich aan machtsafwending en machtsoverschrijding bezondigt.

Mijnheer de Minister, ik wens mijn besluiten duidelijk te formuleren. Wanneer de regering een ontwerp aankondigt om te beletten dat openbare diensten worden toevertrouwd aan privé-bureau's of -diensten — ik citeer op nationaal vlak Equimo, Mills, I.I.I., wij hebben die processen amper achter de rug — stel ik de vraag of datgene wat op nationaal vlak verboden wordt, plots aan ondergeschikte besturen zal worden toegestaan, onder de naam van V.Z.W.'s.

Ik wil niet eens veronderstellen dat er corruptie bestaat; doch ik wil ze onmogelijk maken. Ik wil bereiken dat openbare diensten het als dusdanig blijven en niet worden toevertrouwd aan verenigingen zonder winstoogmerk die geen verantwoording verschuldigd zijn aan de kiezers.

Van u, Mijnheer de Minister, en van alle ministers, verwacht ik dat zij een einde maken aan alle misbruiken en alle burgers op gelijke voet behandelen.

Mijnheer de Minister, ik vind dit een zeer belangrijke aangelegenheid. Ik wil u ervoor waarschuwen dat ik niet accepteer dat u, zoals aan de heer Van Ooteghem, zoudt antwoorden dat die zaak de gemeentelijke autonomie betreft. Dan kunt u evengoed de voogdijoverheden afschaffen. Het is hier een even belangrijke zaak als Equimo, Mills en andere. Mijnheer de Minister, u moet geen slapende honden wakker maken. Het complex is met het geld van de gemeenschap gebouwd. Het moet een openbare dienst blijven. Dit is geen aangelegenheid van privé-personen, alleen om politieke redenen. U kunt niet zeggen, zoals voor de loketten van Schaarbeek, dat de termijn verstrekken is. De termijn loopt nog. De gouverneur van Brabant is verwittigd. Ik hoop dat u de nodige maatregelen zult nemen, niet alleen tegenover de gemeente Kessel-Lo, waar verschillende dergelijke verenigingen zonder winstoogmerk bestaan, maar tegenover alle andere die bestaan in het land.

Ik ben bereid u de stukken waarop ik allusie heb gemaakt ter beschikking te stellen. Ik neem het niet lichtzinnig op. Het is een veel te ernstige zaak. Ik zou graag hebben dat ze in alle objectiviteit zou worden behandeld omdat naar mijn mening een openbare dienst een openbare dienst moet blijven. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, ik zal zeer kort zijn en drie punten aanraken die door-gaans minder de belangstelling van onze vergadering wegdragen.

In de eerste plaats had ik graag wat meer uitleg over de toestand in verband met het Fonds van de provincies. U hebt daarstraks de heer Vanhaegendoren gehoord en daaruit kunnen afleiden dat wat de toekomst van de provincies betreft, ook in onze partij bepaalde vragen worden gesteld. Wij stellen vast dat deze provincies nog altijd bestaan en dat zij buiten bepaalde concrete opdrachten die zij vanwege de centrale overheid hebben gekregen, daarnaast ook een eigen politiek beleid ontwikkelen. Het is duidelijk dat dit eigen politiek beleid moet vergezeld zijn van financiële middelen. Wij kunnen slechts vaststellen dat van dag tot dag door de diverse provinciale besturen wordt betreurd dat dit niet het geval is.

Uit het verslag van onze geachte verslaggeefster blijkt dat voor 1975 de Vlaamse provincies zonder Brabant of een deel van Brabant, 37,5 pct. van de provinciale dotatie krijgen en dat de Waalse provincies daarvan 41 pct. ontvangen. Ik heb overigens vastgesteld dat er jaarlijks een verschil van 200 miljoen is tussen de provinciale instanties van Vlaanderen aan de ene kant en van Wallonië aan de andere kant.

U zult nochtans met mij moeten vaststellen dat onze Vlaamse provincies een grotere inspanning doen dan onze provincies ten zuiden van de taalgrens. Ik meen uit deze vaststelling in de eerste plaats te mogen afleiden dat diegenen die zich speciaal inspannen daarvoor niet worden beloond en anderzijds dat de Vlaamse gemeenschap die zoveel inhaalbelangen te verdedigen heeft niet de vereiste middelen krijgt. Ik zal u daarvan een voorbeeld geven. De minister van Openbare Werken werd geïnterpleteerd over de aanleg van fietspaden, meer bepaald over fietspaden die niet worden aangelegd langs bestaande rijkswegen. Hij heeft herhaaldelijk geantwoord dat zoets bij uitstek zou moeten worden toevertrouwd aan de provincies.

Dat veronderstelt dus inspanningen, investeringen, die buiten de gewone begroting moeten worden gedaan en ik stel vast dat binnen de begroting, zoals wij die vandaag bespreken, de mogelijkheid om deze inspanningen ook te laten gebeuren zeker niet was geschapen. Ik meen dus met aandrang te mogen stellen dat zolang de provincies bestaan, of zolang zij een eigen politiek op sociaal, toeristisch en algemeen cultureel vlak mogen ontwikkelen, zij ook verdienen uit de gelden van de gemeenschap daarvoor de nodige credieten ter beschikking te krijgen.

Een tweede ding dat ik vanavond aan u wens voor te leggen, is de toestand van de civiele bescherming op het stuk van heli-hulp. U zult ons natuurlijk antwoorden dat heli-hulp nog altijd in het experimentele stadium is, en ik zal dat niet betwijfelen. Maar precies in het experimentele stadium, moeten wij oppassen geen slechte plooi te leggen, geen slechte premisses af te dwingen.

Het probleem is dan ook, naar mijn bescheiden mening, het volgende.

Er bestaat een duidelijke tegenstrijdigheid van belangen tussen het technisch personeel van de civiele bescherming enerzijds en het medisch personeel dat door de civiele bescherming moet opgehaald worden, bijgehaald worden om dringend hulp te verlenen. De heli-hulp is daarvan een typisch voorbeeld. Ik meen dat de samenwerking tussen de civiele bescherming en de diverse medische diensten, die uiteindelijk de beslissende hulp moeten brengen, van belang is, want het is niet in de eerste plaats noodzakelijk dat de helicopter op de plaats van het ongeluk aanwezig is. De eerste noodzaak is dat de medici ter plaatse moeten aanwezig zijn om zo spoedig mogelijk de eerste zorgen te verstrekken. Zij moeten er ook voor zorgen dat de betrokkenen zo spoedig mogelijk naar de

daartoe geëigende instelling worden afgevoerd. Wij moeten oppassen, ik herhaal het, dat er hier geen slechte plooi wordt gelegd en ik hoop dat u onze bezorgdheid op dit gebied zult delen.

Een laatste vraag, Mijnheer de Minister, trouwens van een gans andere aard, is de toestand van de reeds gefuseerde gemeenten. U hadt zich waarschijnlijk aan deze vraag verwacht.

Tot in den treure is reeds aangeklaagd dat niet alleen de inkomstencomplementen, d.w.z. de bedragen die speciaal voorzien zijn om tegemoet te komen aan de moeilijkheden van reeds gefuseerde gemeenten, maar ook de vergoedingen uit het fonds of uit hoofde van de centrale ligging van de betrokken gemeenten, altijd te laat worden uitbetaald, bij zoverre dat die gemeenten gespannen zijn om hun eerste verplichtingen, bijvoorbeeld ten opzichte van het personeel en de leveranciers na te komen.

In de gegeven omstandigheden, zal precies in de reeds gefuseerde gemeenten, moeten blijken dat de missie die de regering zich tot doel heeft gesteld, namelijk een zo grote reeks van fusies in ons land te verwezenlijken, als het ware nog vóór ze gestart is, niet wordt gekelderd.

Want, Mijnheer de Minister, als wij volgende week over de fusies zullen discussiëren, zullen wij bij voorkeur refereren naar de gemeenten die reeds gefuseerd zijn, en daarover onze ervaringen uitwisselen.

Welnu, zowel ten voordele van deze gemeenten als ten voordele van alle gemeenten in ons land, is het toch niet te geloven dat wij nu, op het einde van 1975, moeten vaststellen dat de uitbetaling van de inkomstencomplementen nog altijd hangende is. U hebt, meen ik, in het verslag de bemerking laten opnemen dat op dit ogenblik de nodige bescheiden zijn overgemaakt aan de diensten van Financiën.

Het begrotingsjaar is voorbij. De betrokken gemeenten die voor zeer zware financiële inspanningen ten opzichte van hun personeel en hun leveranciers staan, moeten leningen aangaan bij derden, soms tegen zeer zware intrest, om aan hun verplichtingen na te komen.

Het is niet omdat wij soms in de betrokken gemeenten in de oppositie staan en terecht het wanbeheer in die gemeenten moeten aanklagen, dat wij niet aan uw administratie moeten vragen dat van zodra de fondsen zijn goedgekeurd zij ook spoedig zouden worden uitbetaald. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande, om nog enige woorden toe te voegen aan zijn interventie van zoeven.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, ik heb bij mijn uiteenzetting van zoeven nog een zeer belangrijke zaak vergeten die ik niet onverlet kan laten, namelijk het probleem van de ontbinding van verenigingen zonder winstoogmerk door de overheid.

Volgens de wet van 27 juni 1921 zijn er twee soorten van ontbinding, namelijk de ontbinding door de rechterlijke macht en de ontbinding door de algemene vergaderingen met een tweederde meerderheid. Maar in de overeenkomst tussen de gemeente Kessel-Lo en de V.Z.W. is nog sprake van een andere mogelijkheid — en het is zelfs de exclusieve mogelijkheid —, namelijk de ontbinding van rechtswege door het gemeente-bestuur.

Dan vraag ik mij af wat de algemene vergadering en de leden van die verenigingen nog te zeggen hebben. Het is enkel een scherm waarachter de overheid zich verschuilt.

Ik sprak daarnet over een passieve vorm van beheer. Waar is nu die medezeggenschap gebleven? Wanneer een gemeente tegen een V.Z.W. zomaar kan zeggen dat zij ophoudt te bestaan, is dat het beste bewijs dat de gemeenteraad zijn bevoegdheid overeenkomstig de wet van 1921 te buiten gaat en zich aan politieke machtsoverschrijding bezondigt. Dat is de enige bedoeling wanneer openbare diensten van openbaar nut worden toevertrouwd aan een V.Z.W. Dit moet nog worden gezegd, omdat het op een treffende manier illustreert dat deze V.Z.W.'s verkapte openbare diensten zijn, en dat mag niet. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est au ministre de l'Intérieur.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Monsieur le Président, chers collègues, avant de répondre aux divers intervenants dans la discussion du budget de l'Intérieur, je désire, comme d'autres orateurs l'ont fait avançé moi, remercier chaleureusement Mme D'Hondt pour son rapport qui nous a aidés à comprendre les différents aspects des problèmes de ce département. J'ajouterais que, dans l'histoire des ministères de l'Intérieur et de ce parlement, c'est la première fois qu'une femme est rapporteur du budget de l'Intérieur. Comme nous sommes en l'année internationale de la femme, je l'en félicite tout particulièrement. (*Applaudissements sur tous les bancs.*)

Mme D'Hondt a repris dans son rapport, de manière très complète, les données du budget et a établi des comparaisons avec les années précé-

dentes. Je ne reviendrai pas sur cet aspect des choses, mais je voudrais engager mon propos sur le problème des finances locales qui semblent être l'objet des préoccupations de bon nombre d'orateurs. M. Lepaffe notamment a exprimé son souci majeur concernant les communes qui, en dehors de Bruxelles-ville, appartiennent à l'agglomération bruxelloise.

Un certain nombre de communes enregistrent des déficits et connaissent de grandes difficultés. Il y a trois genres de communes dont la situation est considérée comme difficile. Tout d'abord les villes à vocation régionale; ce sont celles qui souffrent le plus et que nous avons aidées davantage lorsque nous avons pris, l'an dernier, des mesures exceptionnelles en ce qui concerne le Fonds C. Viennent ensuite les grosses communes d'agglomération, les grandes villes, mais aussi leurs villes satellites. Enfin, les communes rurales; d'une manière générale, toutes les communes de moins de 2 500 habitants sont assez mal loties, selon les références que nous possédons.

Mme D'Hondt a fait figurer dans son rapport le tableau des déficits des communes et a établi des comparaisons.

Le nombre des communes en déficit pour 1974 est de 265. Ce chiffre est sans doute impressionnant; il montre néanmoins qu'il ne s'agit pas de la majorité des communes. En 1975, plus de trois cents communes ont présenté un budget en déficit.

Les 265 communes reprises pour 1974 accusent les déficits suivants : les deux grandes villes de Liège et d'Anvers, 1 milliard 325 millions; les 37 communes de plus de 10 000 habitants, 4 milliards 489 millions — ce montant est impressionnant —; les 34 communes de 3 500 à 10 000 habitants, 278 millions et les 192 communes de moins de 2 500 habitants, 97 millions. Ce chiffre ne paraît pas énorme, mais il est important eu égard aux budgets modestes que gèrent ces petites communes. Leur situation financière laisse généralement beaucoup à désirer, sauf si elles disposent de ressources particulières ou ont le bonheur de compter sur leur territoire un zonage industriel, une usine ou des bois.

En 1975, sur la base des budgets initiaux, hormis les villes d'Anvers et de Liège dont le déficit atteint plusieurs milliards, 316 communes sont en déficit. Ce poste est sujet à caution, car il peut se faire que le déficit se réduise en cours d'exercice. Nous ne disposons pour 1975 que des prévisions budgétaires. Je ne puis ici faire état des comptes.

266 communes de moins de 10 000 habitants, c'est-à-dire la masse des petites communes, accusent un déficit de 567 millions; 19 communes de 10 000 à 20 000 habitants accusent un déficit de 544 millions; 23 communes de 20 000 à 50 000 habitants un déficit de 3 694 millions et 8 communes de plus de 50 000 habitants un déficit de 3 244 millions, soit au total 8 051 millions.

Treize communes considérées comme villes à vocation régionale participent à ce déficit pour 3 732 millions. Comme je vous l'ai annoncé en commission et ce qui concerne la loi-programme, elles seront l'objet d'un renouvellement du Fonds C au cours de l'an prochain : elles en ont grand besoin.

Le rapport mentionne également la progression du Fonds des communes. On se rend compte qu'elle est assez parallèle à l'évolution des impôts communaux. Les communes et l'Etat font, bon an mal an, un effort qui soutient la comparaison.

Je rappelle à nouveau mon intention de renouveler, pour l'année 1976, le Fonds C. Ce fonds officieux, qui n'a pas été créé par le Parlement ni même décidé par arrêté royal en Conseil des ministres.

Il est constitué par un transfert, effectué par le ministre de l'Intérieur, de certains fonds et notamment du Fonds d'aide ou du Fonds des missions spéciales et sera distribué à 22 communes ayant des missions régionales et se trouvant dans une situation extrêmement pénible.

Je voudrais vous donner maintenant un bref aperçu de l'ensemble des fonds existants, et de leur répartition dans le budget de 1976.

L'effort consenti par l'Etat en faveur des communes depuis 1972 a été progressif et régulier et a correspondu aux nécessités de l'ensemble des communes.

En 1973, l'augmentation a été de 11,72 p.c. par rapport à 1972, en 1974, elle a été de 13,20 p.c. par rapport à l'année précédente; en 1975, elle est de 20,04 p.c. et dans le budget qui vous est présenté pour 1976, elle est de 21,54 p.c.

Ceci prouve que, même si ce pourcentage devait subir une augmentation due à l'inflation, l'Etat fait de son mieux pour aider l'ensemble des communes.

La loi de 1964, vous le savez et MM. Bertouille et Wijninckx ont critiqué cette nouvelle méthode, asseyait la dotation du Fonds des communes sur la base des revenus directs de l'Etat. Le quotient était de 16,139 p.c.

Depuis quatre ans — et le processus a été engagé sous un gouvernement précédent dont la composition était différente du nôtre — on a opéré une diminution volontaire annuelle du Fonds des communes. La

dotation normale du Fonds des communes a été réduite de 275 millions en 1973, de 1 400 millions en 1974, d'un montant plus important encore en 1975, et sera amputée en 1976 d'environ 4 800 millions.

Les raisons vous en ont été exposées à plusieurs reprises et nous aurons à les justifier lors de la discussion de la loi-programme.

Les revenus directs de l'Etat, même cette année, sont orientés vers la hausse. Cette orientation, parfois intempestive, s'explique en majeure partie par les phénomènes d'inflation. Par contre, les revenus indirects de l'Etat, y compris la T.V.A., plafonnent et, cette année, sont même en baisse. Il se produit donc une distorsion dans le calcul arrêté en 1964 et que l'on croyait définitif.

C'est une des raisons pour lesquelles les deux derniers gouvernements ont proposé de ne pas accorder aux communes leur dotation suivant le coefficient de 16,139 p.c. des impôts directs de l'Etat. Dans la loi-programme, nous vous proposerons une nouvelle méthode de calcul basée sur un coefficient de 7,65 p.c. de l'ensemble des revenus de l'Etat.

J'ai eu l'honneur d'exposer mercredi dernier en commission de l'Intérieur le nouveau système de calcul. Celui-ci prend comme numérateur les dotations successives de 1968 à 1976; on peut déjà estimer celle de 1976 sur la base des revenus de l'Etat en 1974. Ces dotations additionnées ne sont en aucune manière amputées; elles restent donc théoriques. Quant au dénominateur, il représente l'ensemble des revenus globaux de l'Etat, y compris les revenus affectés, à l'exception des revenus de douane.

Voilà comment on aboutit au coefficient de 7,65 p.c.

Revenant à l'analyse du Fonds de 1976, nous constatons que la dotation sera de 38 milliards 750 millions. Le Fonds A, qui représente 37 p.c. de la dotation, recevra 14 milliards 337 millions, soit une majoration de 2 milliards 540 millions par rapport à 1975. Le Fonds B, qui représente 55,40 p.c., recevra 21 milliards 483 millions, soit une majoration de 3 milliards 806 millions par rapport à 1975. Le Fonds de compensation fiscale, qui représente 3,78 p.c., recevra un milliard 464 millions, les chiffres étant les mêmes pour le Fonds d'aide.

A certains intervenants qui nous ont reproché la situation difficile des communes résultant du fait qu'elles ne recevaient pas à temps les fonds leur permettant d'assurer leur trésorerie, je fais remarquer que cette année le gouvernement a fait un réel effort à tel point qu'à l'heure actuelle le montant global des sommes déjà versées aux communes représentent 90 p.c. de l'ensemble dû. La répartition de certains fonds entre les communes n'a évidemment pas encore pu être calculée; il en est ainsi de la part du Fonds d'aide et du Fonds de compensation fiscale. Il faut attendre, en effet, la fin de l'année pour connaître les décisions des communes concernant les additionnels. Nous devons d'abord savoir si les communes se sont soumises aux directives de la circulaire ministérielle en la matière. La part de chacune ne pourra donc être fixée qu'à partir du 1er janvier. Mais l'ensemble des fonds qui pouvaient être versés l'ont été effectivement cette année et je répète que nous avons fait un réel effort dans ce domaine.

Il existe également un fonds spécial alimenté en application de l'ancien article 358 du Code des impôts sur les revenus, assez vulgairement appelé Fonds des sociétés. Il fait l'objet d'une répartition provisoire en cours d'année. Les communes sont informées du droit d'inscrire à leur budget, par exemple, une prévision de 125 francs par habitant; toutefois, la distribution ne peut se faire qu'en fin d'année lorsqu'elles reçoivent leur part des impôts de l'Etat. Il s'agit d'une répartition d'uniformisation de certains impôts de l'Etat.

Je voudrais répondre maintenant à chacun des intervenants qui m'ont posé des questions précises au cours de ce débat. Qu'ils m'excusent si je ne suis pas l'ordre chronologique de leurs interventions. Les derniers seront parfois les premiers. L'essentiel pour eux est d'obtenir une réponse.

M. Lepaffe a soulève à nouveau l'important problème des communes de l'agglomération bruxelloise situées en dehors de la ville de Bruxelles. Il a fait allusion à la notion de commune-centre et à celle de ville à vocation régionale, peut-être en songeant aux 4 p.c. que le gouvernement accorde à Bruxelles-Ville, en dehors du Fonds des communes, dans le régime définitif.

EH bien, oui, Monsieur Lepaffe, le gouvernement estime que la vocation régionale, et même ici internationale, doit s'adapter à la ville centrale qui porte la majeure partie des responsabilités. Mais, comme je l'ai dit à la commission de l'Intérieur, rien n'empêche — au contraire — la région bruxelloise, lorsqu'elle fixera les critères de répartition du Fonds régionalisé, de tenir compte de cette dotation avant faire part accordée à la ville de Bruxelles.

Hier matin à la Chambre, dans la discussion de la loi-programme, on me demandait s'il était possible de porter cet exemple jusqu'au plan théorique et de décompter à la ville de Bruxelles, avant de faire la part aux autres communes, le montant de cette dotation, qui est de 1 milliard 900 millions environ. J'ai répondu que c'était irréaliste — l'orateur

avait d'ailleurs lui-même employé cette expression — mais que cela prouvait, même en suivant son idée, que la répartition devait se faire en fonction de cette somme accordée à la ville de Bruxelles.

M. Jorissen et d'autres orateurs qui sont intervenus en fin de soirée ont posé plusieurs questions à propos des provinces, estimant que les provinces flamandes étaient défavorisées par rapport aux provinces wallonnes dans la répartition du Fonds des provinces, et M. Jorissen comparait les montants attribués.

Puis-je rappeler que les règles de répartition sont identiques pour toutes les provinces, comme d'ailleurs pour toutes les communes, dans le régime actuel ? Le législateur n'a certainement pas voulu favoriser les provinces d'une région plutôt que d'une autre. S'il existe des différences dans le nombre d'employés, par exemple, si les provinces de Liège et de Hainaut comptent plus de fonctionnaires que les provinces du nord ou d'autres provinces wallonnes, c'est parce qu'elles ont, historiquement, assumé des tâches d'enseignement ou des tâches techniques qui impliquent, aujourd'hui encore, une mission différente. C'est ce qui fait que les effectifs ne sont pas proportionnels à la population.

Certains orateurs ont critiqué le fait que les superficies entrent en ligne de compte dans la répartition du Fonds des provinces. Mais l'étendue d'une province implique aussi certaines responsabilités. C'est ce qui explique que l'on découvre en fin de compte une certaine égalité malgré les différences de population.

M. Jorissen a parlé également du respect des lois linguistiques et en ce qui concerne les fonctionnaires supérieurs de Bruxelles-Capitale, a-t-il dit, si à l'Etat on observe strictement la parité, à Bruxelles, par contre, cette parité est appliquée pour l'ensemble des groupes de fonctionnaires.

Il constate également qu'en ce qui concerne les fonctions les mieux rémunérées, la répartition s'établit comme suit : 70 fonctionnaires francophones pour 30 néerlandophones. En ce qui concerne les fonctions de niveau inférieur, la répartition est de 60 fonctionnaires néerlandophones contre 22 francophones.

Je pense donc que M. Jorissen a un peu simplifié la présentation des choses.

Ma réponse est la suivante : pour les services centraux des administrations de l'Etat, les lois coordonnées sur l'emploi des langues en matière administrative prévoient en leur article 43, paragraphe 3, alinéa 1er : « le Roi détermine pour chaque service central le nombre des emplois à attribuer au cadre français et au cadre néerlandais en tenant compte, à tous les degrés de la hiérarchie, de l'importance que représentent respectivement pour chaque service, la région de langue française et la région de langue néerlandaise. Toutefois, à partir du grade de directeur et au-dessus, les emplois sont répartis en nombre égal entre les deux cadres, à tous les degrés de la hiérarchie. » Cette notion de degré, de hiérarchie n'existe pas pour les communes de Bruxelles-Capitale. C'est la loi. Le Conseil d'Etat l'a souligné dans son arrêt n° 14/350 du 12 novembre 1970 : « La parité prescrite par l'article 21, paragraphe 7, alinéa 2, des mêmes lois, est une parité globale. Il faut et il suffit que les emplois égaux ou supérieurs à celui de chef de division — c'est là votre erreur, parce que vous minimisez l'importance du chef de division — soient occupés en nombre égal entre les fonctionnaires de chaque groupe linguistique. »

De heer Jorissen. — Ik klaag juist aan dat het wettelijk zo is, Mijnheer de Minister.

Ik heb helemaal geen gebrek aan waardering voor de dienstchefs. Ik stel echter vast dat de dienstchefs niet de helft verdienken van de gemeente-secretarissen.

Anderzijds zien wij dat de gemeenteambtenaren van Brussel slechts één vierde in aantal zijn van de hogere ambtenaren nationaal. Welnu, nationaal geldt die pariteit op elke trap tot en met de secretaris-generaal, waar de pariteit over de ministeries heen speelt. Te Brussel echter, waar wij slechts te doen hebben met een vierde van het aantal, geldt die pariteit alleen globaal en zien wij dat 70, van de hogere functies in handen zijn van Franstaligen en dat bij de laagste functies de Vlamingen een zelfde meerderheid hebben.

Als wij de twee zaken in hun geheel nemen, dan stellen wij vast dat de Vlamingen weer het kind van de rekening zijn. Wij weten dat dit wettelijk is, maar de fout is dat men zulke wetten ooit heeft goedgekeurd.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Vous constatez un fait, mais je me réfère à l'application de la loi et vous ne pouvez me le reprocher.

De heer Jorissen. — Neen, maar we zitten ermee !

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — M. Wijninckx m'a posé une question concernant le développement du budget en ce qui concerne le département de l'Intérieur.

Il est exact, Monsieur Wijninckx, qu'il y a une augmentation assez considérable. En outre, si vous faites la comparaison avec la circulaire

du ministre de l'Intérieur donnant des conseils aux communes, vous pourriez évidemment lui reprocher de ne pas avoir, avec la même austérité, conduit sa barque. Je vous ferai cependant remarquer que le département de l'Intérieur se trouve, cette année encore, et se trouvera dans les mois à venir, devant une tâche incomensurable et onéreuse résultant de l'opération de fusion des communes. De plus, une erreur s'est glissée dans les calculs. Il n'avait, en effet, pas été tenu compte dans l'établissement du cadre du ministère de l'Intérieur de la présence des Cantons de l'Est. Une rectification des montants initialement prévus a dû être faite, ce qui explique l'apparente anomalie qui figure dans les chiffres.

M. Wijninckx. — Quel est le taux exact nécessaire aux Cantons de l'Est ?

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Il n'y a pas que le taux, il faut également ajouter les charges exceptionnelles représentées par l'opération de fusion des communes et Dieu sait si elles sont lourdes !

Vous avez alors parlé, Monsieur Wijninckx, de la circulaire générale d'août 1975 et ensuite celle du 8 novembre de l'an dernier, qui concernent évidemment des domaines différents.

Dans la première de ces circulaires, j'ai demandé aux communes de faire preuve d'un maximum d'austérité et de prudence dans la confection de leur budget. Vous aurez, je n'en doute pas, remarqué que cette circulaire n'apporte, en fait, aucun élément nouveau par rapport aux années précédentes; elle est pratiquement semblable à celle de l'an dernier.

J'ai évidemment renouvelé le souhait — et peut-être cela vous a-t-il heurté — que les services d'immondices fassent l'objet d'une redevance dans le chef des différentes communes. J'insiste d'ailleurs beaucoup sur cet aspect des choses.

M. Deschamps. — C'est logique.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — En effet, la propreté du domaine public implique une tâche matérielle à charge de la ville ou de la commune. S'il me paraît raisonnable de percevoir une redevance pour un travail concret, je n'impose évidemment pas aux communes l'obligation de calculer ces charges jusqu'au dernier centime.

M. Wijninckx. — Il faudra vérifier.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Si dans votre commune vous réclamez une charge de mille huit cents francs par habitant, je ne demande pas qu'on le fasse d'une manière judaïque. Ce n'est pas précisément ce que je souhaite.

Je demande que chaque commune perçoive une redevance pour le service de la propreté publique. Je demande en particulier à celles qui viendraient solliciter le Fonds d'aide de l'Etat, de faire un effort. Dans quelques jours, je compte envoyer une lettre à certaines communes leur expliquant dans quel sens je souhaite la perception de cette redevance. Qu'on ne vienne pas solliciter le Fonds d'aide de l'Etat alors qu'on oublie la possibilité de percevoir la redevance. C'est le cas, Monsieur Lepaffe, pour l'agglomération bruxelloise. Si l'on se permet le luxe de ne rien demander aux habitants pour un service onéreux et essentiel — c'est-à-dire la propreté publique — qu'on ne vienne pas alors se plaindre et se considérer comme une commune très malheureuse. C'est trop facile de réclamer une aide exceptionnelle aux frais des autres communes qui, elles, font abstraction d'une part leur attribuée dans le Fonds des communes. Je ne change pas ma politique à ce point de vue.

M. Gramme. — Vous avez raison, Monsieur le Ministre, c'est logique, c'est la rétribution d'un service rendu à la population.

M. Wijninckx. — Il faut que le taux de cette rétribution corresponde au coût réel. Si j'applique cette règle, je dois demander dix-huit cents francs aux habitants de ma commune.

M. Gramme. — Comme M. le ministre vient de le dire, il y a moyen de vérifier le coût réel de cette opération. Sur le principe, je partage entièrement votre avis, Monsieur le Ministre.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — J'en viens maintenant à l'autre circulaire, celle du 8 novembre 1974. On ne demande pas aux communes un effort exceptionnel. En réalité c'est aux gouverneurs de province que la circulaire s'adresse car se sont eux qui contrôlent les initiatives et les budgets communaux. On attend simplement d'eux, en vue de la fusion des communes, de ne pas permettre de doubles emplois, de ne pas gaspiller l'argent qui appartiendra demain à des communautés plus importantes. Vous connaissez cette aberration inconcevable : des halls de sports ou des bassins de natation ont été construits à moins d'un kilomètre de distance d'une commune à l'autre.

De grâce, que les gouverneurs se montrent un peu plus sévères et se renseignent davantage. Ne gaspillons pas ainsi les deniers des contribuables. Réservons ces sommes pour des projets cohérents et rationnels qui pourront servir aux nouvelles entités qui seront créées lorsque le Parlement se sera prononcé.

Vous avez également parlé du problème du chômage et de l'effort des communes. Je répondrai dans quelques instants à ce sujet. Je comprends votre anxiété et j'avoue avoir eu une mauvaise pensée en vous écoutant tout à l'heure. C'était la suivante : si vous aviez encore été dans la majorité ...

M. Gramme. — Est-ce une si mauvaise pensée que celle-là ? (*Sourires.*)

M. Wijninckx. — On en reparlera dans quelques semaines.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — ... vous vous seriez rappelé les paroles prononcées par mon prédécesseur — qu'il n'a d'ailleurs pas déniées en commission de l'Intérieur —, à savoir qu'il avait annoncé pour 1976 la réalisation de la fusion généralisée dans l'ensemble. Il est vrai que la méthode n'était pas la même ; il envisageait de progresser par paliers, mais des paliers très importants.

Auriez-vous trouvé alors que la situation était catastrophique, et qu'il n'y avait pas moyen d'en sortir ?

Non ; vous auriez sans doute parlé tout autrement.

Dès lors, si je ne me trompe pas — et je ne vous demande pas de répondre à cette simple réflexion —, il faudrait essayer de rester relatifs dans nos interventions et ne pas voir tout en noir ou tout en rose.

Certes, il y aura des difficultés. C'est la raison pour laquelle dans quelques jours, le gouvernement proposera aux Chambres législatives de nouvelles mesures en faveur du personnel et d'autres touchant aux finances des communes.

M. Herbage m'a posé une question au sujet d'un cas bien particulier de milice. Je ne puis évidemment résoudre ce problème aujourd'hui même, mais je reconnaîs qu'il y a là une anomalie et j'entends y porter remède. J'ai d'ailleurs demandé à l'honorable membre de bien vouloir me préciser l'adresse de l'intéressé.

Je puis déjà apporter un premier élément de réponse. Un engagement à court terme — deux ans — est considéré comme service actif ayant valeur de service de frère et pouvant être invoqué pour la dispense pour autant que l'engagement ne soit pas résilié avant le terme de deux ans.

J'ajouterais, après avoir reçu les nouveaux renseignements relatifs au cas en question, que, le volontaire en activité de service au moment de la demande de dispense vaut comme service de frère.

Dans le cas invoqué par l'honorable membre, le Conseil de milice du Hainaut a statué en fonction des éléments connus à l'époque. Il n'avait pas de garanties sur la réalité du service du frère engagé, seul celui-ci n'étant pas en service actif à ce moment. Par service actif, il faut entendre la présence effective sous les drapeaux.

Normalement, la décision du Conseil de milice doit parvenir dans les quinze jours du prononcé. L'intéressé peut alors prendre son recours devant le Conseil supérieur de milice. Celui-ci n'est pas suspensif. Quant au Conseil supérieur de milice, il est appelé à prendre sa décision dans les limites de sa session.

A souligner que, de toute façon, l'article 12, paragraphe 2, des lois sur la milice permet au milicien en cause d'introduire régulièrement une nouvelle demande de dispense à partir du moment où il sera réellement dans les conditions pour avoir deux services de frère, c'est-à-dire dès que son frère volontaire sera incorporé, ce qui est, je crois, le cas que vous m'avez cité.

Si cette réponse ne vous paraît pas assez complète, Monsieur Herbage, je suis à votre disposition demain pour vous donner de plus amples renseignements. Vous comprendrez que je ne puis régler un cas de jurisprudence au cours d'une séance publique, d'autant que ce cas particulier intéresserait vraisemblablement moins l'assemblée que la doctrine générale. Vous reconnaîtrez aussi, je l'espère, que j'ai fait un effort pour vous satisfaire depuis que vous m'avez fourni les derniers renseignements.

M. Herbage. — Dans l'article 81 de la loi sur la milice au sujet de l'entrée au service, il est dit que « le volontaire acquiert la qualité de militaire de la manière prescrite à l'article 57 ». Or, comme je l'ai dit à la tribune, l'entrée en service de l'engagé date de plus d'un an et demi. Le Conseil de milice fait donc erreur. L'intéressé a accompli quasi deux fois un service de durée normale.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — En cas d'erreur de la part du Conseil de milice, il existe un Conseil d'appel institué par la loi. Je ne peux pas traiter d'un cas particulier lors d'une séance publique.

M. Goffart m'a posé une question très importante sur les commissaires d'arrondissement. Je confirme que je n'ai actuellement aucun texte,

aucune intention, au sens où on l'entend. Comprenez que je suis dans l'impossibilité de justifier une ligne gouvernementale et des textes à l'égard des commissaires d'arrondissement. Comme vous et comme d'autres collègues, je sais que leur situation devra être revue après la réalisation des fusions de communes. C'est une position claire ! Je ne puis donc prendre pour l'instant une ligne de conduite. Je ne prendrai donc aucune position qui engagerait le gouvernement ou votre serviteur à titre personnel. Ce problème fera l'objet, dans les mois à venir et avant la mise en route des fusions, d'un texte législatif, que nous devrons discuter ensemble. Vous avez ajouté que l'orientation visant à retirer aux commissaires d'arrondissement leur collaboration avec les receveurs régionaux pour la transférer aux gouverneurs, serait un préjugé et que vous n'étiez pas d'accord avec cette thèse. Vous aurez connaissance dans quelques jours des textes arrêtés par l'ensemble du gouvernement. A ce moment vous aurez l'occasion de donner votre avis sur la position de l'exécutif quant à l'avenir des receveurs régionaux et communaux. En commission de l'Intérieur j'ai exposé schématiquement la teneur de ces textes. Vous comprendrez que je ne désire pas anticiper sur les événements, mais je vous répondrai dès que j'aurai à ce sujet une communication plus précise à faire aux Chambres législatives.

Mme Verdin, MM. Gramme et Verbist se sont intéressés aux difficultés naissant des prises d'otages.

Mme Verdin a, notamment, posé la question suivante : « En cas de prise d'otages, les éléments judiciaires sont certes dominants — menaces de mort contre les personnes, séquestration arbitraire — c'est la responsabilité du procureur général et ce sont les autorités judiciaires qui sont compétentes. Toutefois, des mesures de défense de la société contre des actes de ce genre sont indispensables. Il s'agit cette fois de mesures préventives qui ressortissent à la compétence du ministre de l'Intérieur. »

M. le Ministre veut-il nous donner des précisions relatives à ce qui a été fait dans ce domaine ? »

Voici ma réponse. Chacune des expériences vécues à l'étranger dans le cadre tragique d'actes de violence exercés contre des personnes, a été suivie avec une attention particulière par les services compétents de notre pays. Cette semaine, encore, nous sommes sur les dents, en observant les malheureuses expériences de l'étranger. A plusieurs reprises, des officiers responsables se sont rendus à l'étranger pour s'entretenir avec leurs collègues des enseignements à retirer des événements vécus.

A la lumière de ces renseignements et compte tenu de nos structures administratives, j'ai veillé à ce qu'un plan soit établi pour faire face à tous événements soudains, au cours desquels la vie des personnes serait directement menacée. Il convient, en cette affaire, d'être attentif à son aspect judiciaire tout en n'oubliant pas les mesures de précaution générales.

Dans le cadre des mesures générales de prévention, un plan a été établi et est constamment tenu à jour afin de faire face à un ensemble de cas critiques, — ce qui est donc très précis, — et à des situations d'urgence différentes, modalisant ce plan de manière à lui assurer la souplesse voulue. Depuis son établissement, ce plan a été confronté à des situations de crise survenue à l'étranger et il a été retouché en fonction des enseignements ainsi recueillis.

Pour assurer la direction des opérations, un état-major de crise sera immédiatement constitué sous la haute direction du Premier ministre, afin d'assurer, sans le moindre retard, une permanence dans l'attribution des responsabilités. J'ajoute qu'un plan particulier a été mis au point pour une défense adéquate de nos principaux aérodromes.

La gendarmerie a de son côté constitué une unité spéciale pour faire face aux situations graves. Cette unité a été entraînée spécialement et a été dotée d'un équipement adapté aux missions de danger qui lui seraient dévolues.

Le Sénat comprendra qu'il ne m'appartient pas de révéler le contenu d'un dispositif de police, mais il m'a paru essentiel de le rassurer et à travers lui, l'opinion publique, sur le souci du gouvernement dans un domaine où les situations tragiques se multiplient dans le monde entier.

L'informatique est une grande préoccupation de mon département, bien que ce domaine ne soit pas sous sa responsabilité directe, mais sous celle de la Fonction publique.

Pour ce secteur, une révision est en cours de commun accord, à l'initiative de la Fonction publique, mais à laquelle le département de l'Intérieur participe, parce que certaines questions essentielles sont un souci de mes services. J'ai noté les remarques de M. Gramme à ce sujet, je les soumettrai à l'attention de cette commission, qui travaille déjà depuis plusieurs mois.

Monsieur Gramme, vous m'avez parlé également, dans le cadre du projet des fusions de communes, de la démocratisation des intercommunales. Il existe, c'est vrai, un problème dans ce secteur, qu'il faudra essayer de résoudre à l'expérience des communes plus fortes qui existeront demain.

J'ai dit il y a quelques jours que la fusion des communes, qui constitue une restructuration de base, devait entraîner non seulement une révision

de nos institutions — c'est une des conséquences de ce projet dans la hiérarchie de nos institutions — mais devait poser le problème d'un aggiornamento de nos intercommunales : les unes à vocation économique, sociale générale, qui ont accompli un travail immense, sous l'égide des gouverneurs ou des commissaires d'arrondissement, les autres qui ont un objectif technique. C'est de ces dernières dont nous parlerons principalement lorsque nous traiterons du projet qui sera soumis aux Chambres législatives prochainement. Mais les unes et les autres, surtout celles à vocation générale, doivent être également à tendance démocratique, sinon elles pourraient provoquer une rupture entre le pouvoir communal et le pouvoir supérieur et ne pas apporter à l'égard de tout le monde, d'une manière égale et équilibrée, une réponse aux problèmes qu'elles auront à régler.

Je voudrais parler aussi de la révision de la loi communale. Le texte rédigé il y a déjà quelque temps par l'Union des villes, est actuellement dépassé. Il a été élaboré à une période où l'on n'envisageait peut-être pas encore la fusion des communes généralisée comme actuellement. Il devra donc être revu à la lumière des expériences récentes. Nous pouvons nous en inspirer, mais pas le reprendre *ne varietur*, ce serait une erreur. Nous ne devons pas vouloir résoudre tous les problèmes à la fois. Tout à l'heure, vous avez eu, Monsieur Gramme, un petit sourire et vous avez dit que vous ne demandiez pas au ministre de l'Intérieur de trouver immédiatement une solution à toutes les questions. Il faut, en effet, laisser aux nouvelles communes l'occasion de démarrer dans leur nouvelle vie, avant de leur imposer d'autres modifications. Il est certain que ce texte devra être revu, mais il serait utopique d'espérer cette révision avant les élections communales de 1976.

Plusieurs orateurs ont parlé de la décentralisation. Ils souhaitent voir attribuer des compétences nouvelles aux communes. Mais lesquelles et à qui les prendre ? La chose est facile à dire, mais moins aisée à mettre en pratique. Il est possible — je ne dis pas certain, car je ne prends pas position — que certaines compétences soient retirées aux commissariats d'arrondissement s'ils sont appelés à d'autres tâches. On peut concevoir que certaines matières soient exclusivement gérées par les communes. Il faut toutefois veiller à ne pas les accabler de tâches nouvelles au moment où elles abordent une autre vie. Une période d'adaptation est indispensable.

Il a été beaucoup question de la police communale. J'ai abordé le problème ce matin en réponse à l'interpellation de M. Van Ooteghem. Je désire, ai-je dit en substance, laisser aux communes leur autonomie.

Ma réponse n'a pas satisfait totalement M. Verbist. Mais il ne doit pas perdre de vue que ce matin l'interpellation posait le cas particulier de la ville de Gand et de l'attitude du corps de police à l'égard de la population. C'est tout différent du problème de la mission de la police communale et de son rôle dans les petites et moyennes communes. J'admetts, qu'à cet égard, il existe un problème de permanence. Celui-ci ne peut être résolu que si l'effectif de la police est d'un volume suffisant. L'expérience a démontré qu'il faut seize unités, pour assurer une permanence convenable. Mais vous ne trouverez pas un tel effectif dans des petites ou moyennes communes.

Dans les régions rurales, la gendarmerie a son rôle à jouer. On ne peut s'en plaindre, au contraire. On a souligné le fait que les gendarmes devaient parfois, dans le cadre de leur mission, se rendre à plusieurs dizaines de kilomètres de leur base. C'est exact, mais ils disposent de moyens de transport modernes qui leur permettent d'intervenir très rapidement.

Les méthodes techniques avancées dont la gendarmerie sera bientôt dotée, lui donneront la possibilité d'agir efficacement, même pendant les week-ends. Le vandalisme et le banditisme préoccupent le ministre de l'Intérieur et il ne prend nullement ces problèmes à la légère, soyez-en convaincus.

Plusieurs préopinants m'ont interrogé sur le point de savoir si je ferai une déclaration à propos de la loi-programme sur le rôle dévolu à l'Exécutif d'établir les critères d'application du Fonds des communes pendant la période difficile, mais transitoire, qui suivra deux événements, à savoir les fusions et la régionalisation. Il s'agit bien d'une mission transitoire que j'estime devoir durer le temps d'une législature communale. Les communes auront, en effet, besoin de ce délai avant d'être adaptées à leurs nouvelles tâches.

A la fin de ce laps de temps, le gouvernement devra, tenant compte de l'expérience — que nous ne connaissons forcément pas encore — présenter une loi relative à ce Fonds des communes dont le pourcentage d'application est fixé, ne l'oublions pas, par le législateur. Si un changement devait intervenir, c'est le législateur qui en déciderait.

M. Gramme. — Si je comprends bien, Monsieur le Ministre, tout devra être en place pour les élections communales de 1982.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Cela me paraît normal.

M. Gramme. — Cela suppose que l'on commencera le travail en 1980 au plus tard ?

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — C'est bien ainsi que je l'entends. Cela correspond d'ailleurs à la fin de la période pendant laquelle le Parlement a donné délégation de pouvoir à l'Exécutif pour pratiquer les opérations de fusions de communes, soit le 31 décembre 1982.

M. Verbist a également parlé du rôle des commissaires de police dans leur fonction d'officier du ministère public. C'est un vieux problème, vous le savez comme moi. Je suis également bourgmestre et je sais que le commissaire est occupé, les trois quarts du temps, par sa mission d'officier du ministère public.

M. Verbist. — Hélas !

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Il faut dire cependant, à la décharge du système, que si cette mission prend beaucoup de temps au commissaire, la commune est remboursée par l'Etat.

M. Verbist. — C'est exact.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Actuellement, nombre de substituts exercent déjà dans les cantons la fonction qui est dévolue au ministère public. Cela se fait dans beaucoup de régions et mon collègue de la Justice amplifie cette tâche de plus en plus; cela correspond, je crois à sa ligne de conduite. Si vous désirez plus de précisions, vous pouvez l'interroger parce qu'il est de sa compétence de dire s'il confiera encore aux officiers du ministère public, c'est-à-dire aux commissaires de police, les mêmes missions qu'à l'heure actuelle.

Je crois ne pas trahir sa pensée en disant que son intention est de les remplacer par des substituts itinérants.

MM. Persyn et Vandezande ont parlé des A.S.B.L. qui, d'une manière assez importante, prennent en charge des missions communales. J'ai écouté attentivement la longue intervention de M. Vandezande. Il a cité un cas particulier. Vous comprendrez, Monsieur Vandezande, que je ne le traite pas en détail devant le Sénat, mais je vous promets de l'étudier.

Sur le plan général, on constate qu'au cours de l'histoire communale, les communes ont assumé de plus en plus de responsabilités économiques, sociales, culturelles, sportives, éducatives. Au fur et à mesure de leur évolution, ces communes se sont trouvées enfermées dans leur ancien carcan et ont dû chercher les moyens d'échapper à la tutelle, surtout à l'aspect étroit de celle-ci. Depuis un certain nombre d'années, elles ont choisi le régime de l'A.S.B.L. C'est un système qu'on peut critiquer à certains égards, mais je ne pense pas qu'on reviendra en arrière et qu'on supprimera cette méthode. Peut-être imposera-t-on certaines conditions ? Actuellement déjà, la jurisprudence du département de l'Intérieur à propos de ces A.S.B.L. exige que tous les groupes qui composent le conseil communal y soient largement représentés.

Quant à la somme initiale octroyée à une A.S.B.L., il appartient bien entendu au collège de prendre ses responsabilités, après avoir entendu les avis et les critiques éventuelles de tous les membres du conseil communal.

En ce qui concerne les comptes, je suis d'accord avec vous. Il faut absolument trouver, dans l'immédiat, un moyen de contrôle plus démocratique des comptes des A.S.B.L. qui gèrent un service communal au sens large. Le bâle blesse notamment dans le fait que les A.S.B.L. ne rendent pas suffisamment compte de leur gestion à la commune qui leur a délégué officiellement une tâche dont elle ne peut s'acquitter elle-même.

Pourquoi les communes recourent-elles souvent à ce système ? Parce que si elles ne le faisaient pas, elles devraient nommer un cadre permanent pour remplir des missions qui sont à la fois évolutives et variables. C'est là une des principales raisons. Le cadre communal n'est pas du tout souple à cet égard. Nous devons reconnaître qu'il en est bien souvent ainsi dans le droit public. Celui-ci précède souvent en jurisprudence et en fait ce que la loi décidera au bout d'un certain temps. Celle-ci se doit d'organiser prochainement ce genre d'A.S.B.L. et je puis vous dire que cette question fait d'ailleurs l'objet d'une grande attention de la part du département de l'Intérieur.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Minister, u moet een kat een kat noemen. Deze diensten worden volledig gefinancierd met gemeenschaps geld. Er wordt geen enkele voorwaarde gesteld inzake bevoorde ringen en aanwervingen. De raad van beheer is eenzijdig samengesteld. Er is geen controle. Kunt u dat aanvaarden in een openbare dienst die helemaal met gemeenschapsgelden wordt in stand gehouden ? We zouden dat nog kunnen aanvaarden indien het cultuurpact zou spelen. Indien deze V.Z.W. werd gecreëerd om te depolitiseren, dan zou ik het nog

kunnen aanvaarden, maar zij wordt exclusief gebruikt om te politiseren. U moet een openbare dienst voor iedereen toegankelijk maken. Ik wil u waarschuwen, zoniet zult u een geval « à la R.T.T. » krijgen.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Entre la méthode de la R.T.T. et celle des communes pour la désignation des membres des A.S.B.L., il y a une marge, que ni vous ni moi ne pouvons franchir. Ce sont là deux choses différentes. Vous avez d'ailleurs fait cette déclaration tout à l'heure, Monsieur Vandezande, je vous ai bien écouté. Il est exact que des améliorations peuvent être apportées. Quant à supprimer le système, je ne sais pas si nous pouvons envisager cette hypothèse. Une évolution du droit public s'est faite. Peut-être a-t-elle anticipé sur ce que décidera le législateur.

M. Persyn m'a posé une question au sujet des bâtiments communaux.

Il a dit qu'au lendemain de la fusion des communes, on allait se trouver dans des situations inextricables, par exemple lorsqu'un conseil communal ne saurait où siéger ou lorsque le public, qui a le droit d'assister aux séances, ne pourrait trouver place dans la salle choisie pour la réunion.

Ces problèmes seront certainement résolus par les communes elles-mêmes. Elles devront utiliser l'ensemble des bâtiments dont elles disposent et elles ne sont nullement obligées de regrouper leurs services dans un seul et même complexe. Ce n'est d'ailleurs pas la première fois que s'opèrent des fusions de communes.

M. Vanhaegendoren m'a posé une question concernant les provinces. M. Jorissen est allé plus loin. Il a parlé non seulement de l'équilibre, mais également de l'avenir des provinces.

Il a développé, d'une manière savante, la division du Brabant en trois régions bien précises : le Brabant Nord, le Brabant Sud et la région centrale.

Vous avez déclaré qu'il existait des supports économiques et sociaux de part et d'autre. Votre raisonnement théorique est admirable, mais il ne permet pas de conduire à une solution politique. Or, vous le savez, une décision politique ne se prend que dans les Chambres à condition qu'il se trouve une majorité pour la voter. Veuillez donc m'excuser si je ne puis vous suivre pour le moment; vous avez certes très bien étudié la situation et émis à son sujet des idées très claires. Tout ce que je puis vous dire, c'est que la concrétisation n'est pas pour aujourd'hui car il n'existe pas encore volonté politique dans ce domaine.

M. Vanhaegendoren. — Et la mission du vice-gouverneur ?

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Elle a été fixée lorsque la fonction a été créée et il semble que le vice-gouverneur l'ait accomplie d'une manière parfaite jusqu'à présent. Ceci n'a rien à voir avec le problème politique que vous avez soulevé et qui est beaucoup plus large. Sa solution sera peut-être l'œuvre du législateur de demain, mais je ne puis vous en dire davantage pour l'instant.

M. Verleysen a posé une question concernant la sécurité des personnes et des biens. Il a fortement attiré notre attention sur ce point, rejoignant ainsi l'intervention de M. Verbist. Il a également posé une question précise sur la réforme électorale.

Vous avez rappelé, Monsieur Verleysen, que celle-ci comprend deux volets. Le projet relatif au volet technique a été déposé au Sénat et sera examiné dans quelques jours en commission. Quant au volet politique, qui concerne notamment la suppression des apparentements, il fait l'objet d'une mûre réflexion. Le problème ne pourra réellement être abordé que lorsqu'il y aura une volonté politique. Le gouvernement doit d'abord constater une volonté politique de réaliser certaines réformes; dès qu'il a l'oreille d'un Parlement qui semble vouloir le suivre, il dépose un projet. Nous n'en sommes pas là en ce qui concerne la suppression de l'apparentement. Il faudra encore quelque peu étudier la question.

A propos de la réforme de la législation sur la milice, je rappelle que celle-ci a été entamée par la loi du 30 juillet 1974. Elle doit être menée à son terme et un important projet de loi groupant des mesures à caractère social et une série d'améliorations d'ordre technique a été approuvé par le Conseil des ministres. Il fut aussitôt envoyé pour avis au Conseil d'Etat. L'avis de cette haute juridiction a été suivi, et le projet, dans sa forme définitive, sera soumis prochainement à la signature du chef de l'Etat.

En exécution de cette même loi du 30 juillet 1974, le ministre de l'Intérieur doit prendre chaque année un arrêté ministériel pour fixer les catégories de miliciens pouvant bénéficier de dispenses sur la base d'un service de frère. Cet arrêté est pris et sera publié dans les prochains jours au Moniteur. Le service de frère sera pris en considération dans les familles de quatre enfants au lieu de cinq, comme prévu dans la loi initiale.

M. Verleysen a également parlé de l'objection de conscience et de l'application de la loi de juin 1975. Nous avons essayé de hâter l'inscription et l'examen des objecteurs de conscience, car il fallait rattraper dans ce domaine des retards considérables. Nous avons suspendu pendant plusieurs mois leur passage de quinze jours à la protection civile. Si des progrès ont été réalisés, si certains retards ont pu être résorbés, la situation n'est toutefois pas encore parfaite.

Vous avez aussi fait allusion à la nécessaire révision de la tutelle des communes. La réponse que j'ai donnée à M. Gramme s'adressait également à vous.

Quant à la régionalisation du Fonds des provinces, elle n'est pas encore envisagée. C'est une question politique importante, mais je ne propose pas de solution tant que je ne trouve pas au sein du Parlement et du gouvernement un minimum de consensus, qui ne semble pas encore exister. Je puis étudier le problème mais je ne peux pas encore vous proposer de solution.

En ce qui concerne la mise au travail des chômeurs, vous avez suggéré que les communes leur confient notamment le classement et la conservation des archives. C'est une bonne suggestion et je la retiens; principalement à la veille de la fusion de communes, la conservation des archives peut être précieuse pour demain.

M. Gerits a parlé de l'incendie de Saint-Trond; il a félicité le corps des pompiers. Il m'a aussi demandé où en est la réorganisation de l'inspection. Je puis lui dire qu'elle est faite : l'inspection de l'Etat va relayer l'inspection traditionnelle faite par certains membres du corps des pompiers. La question est donc réglée.

M. Gerits a posé le problème de la création d'une école du feu. Ce n'est pas à proprement parler une école; c'est un centre de formation que nous comptons installer à Florival, à la frontière linguistique, ce qui nous permettra d'effectuer les exercices de part et d'autre de la frontière. C'est, dans notre conception, un avantage technique appréciable. Un tel centre de formation est grandement nécessaire. J'ai eu hier sous les yeux des plans élaborés par les services des Travaux publics et j'ai pu constater que l'affaire est en bonne voie.

M. Gerits a parlé aussi des assurances. Je ne puis malheureusement répondre maintenant à ses questions car je n'ai pu encore interroger mes services. Il s'agit d'un point technique. Une réponse lui sera envoyée dans quelques jours.

M. Verleysen et d'autres intervenants ont parlé des achats d'équipement du corps des pompiers.

Nous avons fait un réel effort. Nous achevons d'utiliser une tranche d'un milliard portant sur un plan quinquennal et nous recommandons un nouveau plan à longue échéance pour rééditer cette opération qui a permis d'équiper nos centres de pompiers. Cette opération a été très satisfaisante et c'est pourquoi nous allons la renouveler.

M. Gerits avait aussi comparé la situation du personnel des provinces et de celui de l'Etat occupé dans les bâtiments provinciaux. Je sais qu'il règne une certaine animosité entre les agents des provinces et les agents de l'Etat attachés aux provinces, les premiers jouissant de certains avantages que n'ont pas les seconds.

Cette question me paraît difficile à résoudre. Il ne s'agit pas des mêmes fonctionnaires. Si nous devions corriger la situation des fonctionnaires «décentralisés» de l'Etat pour l'amener au niveau de celle des fonctionnaires provinciaux nous créerions une nouvelle anomalie par rapport à la situation des autres fonctionnaires de l'Etat central.

Une question m'a été posée à propos de la protection civile. Les services de la protection civile interviennent de plus en plus fréquemment, notamment lors d'incendies graves, de pollution de cours d'eau ou de plages, d'inondations, d'explosions, de catastrophes de chemin de fer, de transport de blessés par ambulance ou par hélicoptère, de distribution d'eau potable, etc.

Pour ces dernières années, des crédits ont été inscrits au budget du ministère de l'Intérieur pour le remplacement du matériel vieilli par des engins mieux appropriés aux missions spécifiques des unités d'intervention.

Afin de rendre plus efficace et plus rapide l'intervention de la protection civile, des grands-gardes seront installées dans des endroits où les dangers sont particulièrement nombreux et où les services de secours sont souvent trop réduits.

Enfin, M. Van In m'a posé une question à propos d'*Helihulp*, l'hélicoptère du ministère de l'Intérieur. Le service Héli-sauvetage a été créé par arrêté royal le 11 juin 1974 avec pour mission d'assurer au moyen d'hélicoptères le sauvetage de personnes et la protection des biens lors d'événements calamiteux, de catastrophes ou de sinistres. Héli-sauvetage participe également aux secours dans le cadre de l'aide médicale urgente. Dans ce dernier domaine, des essais effectués dans diverses conditions, à partir de différentes bases de la protection civile, entre le 19 juillet 1974 et le 18 juillet 1975, permettent de conclure que ce moyen d'intervention nouveau peut être très efficace s'il est bien employé.

Les médecins qui ont participé aux interventions estiment que les secours par hélicoptère ont permis de sauver environ 70 vies humaines sur un total de 233 transports de blessés ou malades graves.

Entre le 19 juillet 1974 et le 9 novembre 1975, l'hélicoptère de la protection civile a été appelé 657 fois par les centres 900. Suite à ces appels, il a effectué 316 transports de personnes. Il s'agissait de cas choisis par les médecins.

Mon département, en collaboration avec celui de la Santé publique, recherche actuellement les conditions idéales d'utilisation de l'hélicoptère dans le cadre de l'aide médicale urgente.

Nous devrons, par ailleurs, tenir compte également d'autres nécessités, notamment des interventions en cas d'incendies graves ou spéciaux et des missions à effectuer dans le cadre de la protection civile. Mon attention a notamment été attirée, à ce sujet, sur les difficultés de sauvetage des personnes habitant des immeubles à étages multiples. Il faut que nous puissions compter sur la collaboration entre les services de la protection civile et de la gendarmerie avec hélicoptère et ceux des forces terrestres; je vise, en l'occurrence, les services des pompiers.

Voilà, Mesdames, Messieurs, ce que j'avais à répondre aux nombreuses interventions qui ont animé le débat.

Je remercie les intervenants de leur collaboration qui m'a permis de réfléchir à certaines questions importantes. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — Plus personne de demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'INTERIEUR DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1976

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère de l'Intérieur de 1976.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor 1976.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion le texte proposé par la commission ?

Ik stel de Senaat voor de tekst aangenomen door de commissie als basis te nemen voor de besprekking. (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Aldus wordt beslist.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles, avec l'amendement du gouvernement, sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir document n° 5-VII-1 du Sénat, session 1975-1976.*)

Deze artikelen, met het amendement van de regering, worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie gedrukt stuk nr. 5-VII-1 van de Senaat, zitting 1975-1976.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

Crédits pour les dépenses courantes (Titre I) et pour les dépenses de capital (Titre II)

Article 1er. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère de l'Intérieur afférentes à l'année budgétaire 1976, des crédits s'élevant aux montants ci-après :

Crédits non dissociés :

Dépenses courantes (Titre I)	F 46 551 000 000
Dépenses de capital (Titre II)	143 600 000
Total	F 46 694 600 000

<i>Crédits dissociés :</i>		
Crédits d'engagement :		
Dépenses courantes (Titre I)	F	—
Dépenses de capital (Titre II)		150 000 000
Total	F	150 000 000
<i>Crédits d'ordonnancement :</i>		
Dépenses courantes (Titre I)	F	—
Dépenses de capital (Titre II)		110 100 000
Total	F	110 100 000

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

<i>Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)</i>	
<i>en de kapitaaluitgaven (Titel II)</i>	

Artikel 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1976 worden kredieten geopend ten bedrage van :

Niet-gesplitste kredieten :

Lopende uitgaven (Titel I)	F	46 551 000 000
Kapitaaluitgaven (Titel II)		143 600 000

Totaal	F	46 694 600 000
------------------	---	----------------

Gesplitste kredieten :

Vastleggingskredieten :		
Lopende uitgaven (Titel I)	F	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)		150 000 000

Totaal	F	150 000 000
------------------	---	-------------

Ordonnanceringenkredieten :

Lopende uitgaven (Titel I)	F	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)		110 100 000

Totaal	F	110 100 000
------------------	---	-------------

Deze kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

Dispositions particulières relatives aux dépenses courantes

Art. 2. Par dérogation à l'article 15 de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 10 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires à l'effet de payer les menues dépenses n'excédant pas 30 000 francs.

Les avances consenties aux comptables extraordinaires chargés notamment du paiement des allocations et indemnités aux agents employés à temps réduit de la Protection civile et aux objecteurs de conscience peuvent également atteindre 10 000 000 de francs.

Peuvent être payées au moyen de ces avances et quel qu'en soit le montant :

1. Les dépenses de service social;

2. Toutes les dépenses de l'Administration de la Protection civile relatives aux allocations et indemnités dues au personnel à temps réduit, aux spécialistes de la Protection civile et aux objecteurs de conscience.

Peuvent être payés, à l'aide d'avances de fonds, à concurrence de 30 000 francs, les frais de fonctionnement relatifs à l'instruction du personnel de la Protection civile, les frais d'exécution de mesures de protection civile, ainsi que les indemnités pour frais de parcours et de séjour du personnel permanent de la Protection civile chargé des travaux d'entretien et de contrôle.

Les avances de fonds allouées au comptable du service social peuvent atteindre un montant maximum de 500 000 francs et elles peuvent être employées à la liquidation des dépenses prévues à l'article 11.05, titre I — Dépenses courantes, du tableau annexé à la présente loi.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Art. 2. In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen met het oog op de uitbetaling van de kleine uitgaven die 30 000 frank niet te boven gaan.

De voorschotten verleend aan de buitengewone rekenplichtigen, die onder meer belast zijn met de betaling van toelagen en vergoedingen aan

het niet-voltijds personeel van de Civiele Bescherming en aan de gewetensbezwaarden mogen eveneens 10 000 000 frank bedragen.

Mogen, ongeacht het bedrag, met deze voorschotten worden bestreden :

1. De uitgaven voor maatschappelijk dienstbetoon;
2. Al de uitgaven van het Bestuur van de Civiele Bescherming in verband met toelagen en vergoedingen verschuldigd aan het niet-voltijds personeel, aan de specialisten van de Civiele Bescherming en aan de gewetensbezwaarden.

Mogen met geldvoorschotten en tot een bedrag van 30 000 frank worden uitbetaald, de werkingskosten in verband met de opleiding van het personeel van de Civiele Bescherming, de uitgaven voor de uitvoering van maatregelen van civiele bescherming en de vergoeding voor reis- en verblijfkosten van het vast personeel van de Civiele Bescherming belast met onderhouds- en controlewerk.

De geldvoorschotten toegekend aan de rekenplichtige van de sociale dienst mogen een maximumbedrag van 500 000 frank bereiken en ze mogen gebruikt worden voor de vereffening van de uitgaven voorzien op het artikel 11.05, titel I — Lopende Uitgaven, van de tabel gevoegd bij onderhavige wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Par dérogation aux dispositions de l'article 16 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat, le ministre de l'Intérieur est autorisé, dans le cadre du plan d'aide aux communes dans le domaine de la lutte contre les sinistres, à céder à celles qu'il désigne, certaines quantités de matériel provenant du stock de la Protection civile.

Art. 3. In afwijking van het bepaalde in artikel 16 van de wet van 15 mei 1846 op 's Rijks comptabiliteit, wordt de minister van Binnenlandse Zaken gemachtigd om in het raam van het plan tot hulpverlening aan de gemeenten welke hij aanwijst, bepaalde hoeveelheden materieel uit de voorraad van de Civiele Bescherming af te staan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le ministre de l'Intérieur est autorisé à accorder des provisions aux experts et huissiers de justice qui interviennent pour le compte de son département.

Art. 4. De minister van Binnenlandse Zaken is gemachtigd provisies te verlenen aan experts en gerechtsdeurwaarders die voor rekening van zijn departement optreden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Le paiement des allocations de naissance et des indemnités pour frais funéraires s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat.

Art. 5. De betaling van de geboortetoelagen en van de vergoedingen wegens begrafeniskosten geschiedt volgens de regels vastgelegd door artikel 23 van de wet van 15 mei 1846 op 's Rijks comptabiliteit.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Le crédit provisionnel inscrit à l'article 01.05 de la section II du titre I du présent budget peut être réparti selon les besoins par voie d'arrêté royal entre les articles appropriés du même titre.

Art. 6. Het provisionele krediet ingeschreven onder het artikel 01.05 van sectie II van titel I van deze begroting mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikels van dezelfde titel door middel van een koninklijk besluit.

— Adopté.

Aangenomen.

Dispositions particulières relatives aux dépenses de capital

Art. 7. Par dérogation aux dispositions contenues dans le dernier alinéa de l'article 18, § 2, de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits non dissociés inscrits à l'article 61.03 de la section II du titre II de la présente loi peuvent être reportés à l'année suivante dans les mêmes conditions que les crédits dissociés.

Bijzondere bepalingen betreffende de kapitaaluitgaven

Art. 7. Bij afwijking van de beschikkingen van de laatste alinea van artikel 18, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, mogen de niet-gesplitste kredieten

ingeschreven onder het artikel 61.03 van sectie II van titel II van deze wet naar het volgend jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — *Section particulière*

Art. 8. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi, sont évaluées à 6 540 357 000 francs pour les recettes et à 5 395 221 000 francs pour les dépenses.

TITRE IV. — *Afzonderlijke sectie*

Art. 8. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 6 540 357 000 frank voor de ontvangsten en op 5 395 221 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article ou du littera se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

Art. 9. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera die betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan worden door het teken C aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Par dérogation à l'article 15 de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 1 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaire à l'effet de payer toutes les dépenses de l'Administration de la Protection civile relatives aux allocations et indemnités dues au personnel permanent ou à temps réduit, ainsi qu'à l'acquisition ou à la location de matières, lors d'intervention aux sinistres.

Art. 10. In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 1 000 000 frank verleend worden aan de buiten-gewone rekenplichtigen met het oog op de uitbetaling van al de uitgaven van het Bestuur van de Civiele Bescherming in verband met toelagen en vergoedingen verschuldigd aan het vast en het niet-voltijds personeel bij de tussenkomst in rampen, evenals het aanschaffen of huren van grondstoffen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Le Trésor est autorisé à consentir des avances lorsque les opérations relatives au compte 82.01.02 B. de la section «Opérations de Trésorerie» — Caisse de répartition des pensions communales — créent une position débitrice de ce compte.

Art. 11. De Schatkist wordt ertoe gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de verrichtingen in verband met de rekening 82.01.02 B. van de sectie «Thesaurieverrichtingen» — Omslagkas der gemeentelijke pensioenen — een debettoestand van die rekening veroorzaken.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé la semaine prochaine au vote de l'ensemble du projet de loi.

Wij zullen volgende week stemmen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'INTERIEUR DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1975

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Intérieur de 1975.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor 1975.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles, avec les amendements du gouvernement, sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents nos 6-VII-1 et 3 du Sénat, session 1975-1976.)

Deze artikelen, met de amendementen van de regering, worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie gedrukte stukken nr. 6-VII-1 en 3 van de Senaat, zitting 1975-1976.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

I. Ajustement des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I, dépenses courantes, et au titre II, dépenses de capital, du budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1975 sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de :

Crédits non dissociés :

Dépenses courantes (Titre I) :

Crédits supplémentaires de l'année courante . . . . F	70 149 000
Crédits supplémentaires pour années antérieures	12 862 000

Dépenses de capital (Titre II) :

Crédits supplémentaires de l'année courante . . . . F	3 690 000
Crédits supplémentaires pour années antérieures	203 000

Crédits dissociés :

Crédits d'engagement :

Dépenses courantes (Titre I) :

Crédits supplémentaires de l'année courante . . . . F	—
Crédits supplémentaires pour années antérieures	—

Dépenses de capital (Titre II) :

Crédits supplémentaires de l'année courante . . . . F	25 000
Crédits supplémentaires pour années antérieures	—

Crédits d'ordonnancement :

Crédits supplémentaires de l'année courante . . . . F	—
Crédits supplémentaires pour années antérieures	—

Dépenses de capital (Titre II) :

Crédits supplémentaires de l'année courante . . . . F	25 000
Crédits supplémentaires pour années antérieures	—

I. Kreditaanpassingen

Artikel 1. De kredieten, ingeschreven onder de titel I, lopende uitgaven, en onder de titel II, kapitaaluitgaven, van de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1975, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten behoeve van :

Niet-gesplitste kredieten :

Lopende uitgaven (Titel I) :

Bijkredieten voor het lopend jaar . . . . . F	70 149 000
Bijkredieten voor vroegere jaren	12 862 000

Kapitaaluitgaven (Titel II) :

Bijkredieten voor het lopend jaar . . . . . F	3 690 000
Bijkredieten voor vroegere jaren	203 000

<i>Gesplitste kredieten :</i>		
Vastleggingskredieten :		
Lopende uitgaven (Titel I) :		
Bijkredieten voor het lopend jaar . . . . . F		—
Bijkredieten voor vroegere jaren		—
Kapitaaluitgaven (Titel II) :		
Bijkredieten voor het lopend jaar . . . . . F	25 000	—
Bijkredieten voor vroegere jaren		—
Ordonnanceringskredieten :		
Lopende uitgaven (Titel I) :		
Bijkredieten voor het lopend jaar . . . . . F		—
Bijkredieten voor vroegere jaren		—
Kapitaaluitgaven (Titel II) :		
Bijkredieten voor het lopend jaar . . . . . F	25 000	—
Bijkredieten voor vroegere jaren		—
— Adopté.		
Aangenomen.		

M. le Président. — Le gouvernement propose l'insertion d'un article 1bis (nouveau) ainsi rédigé :

Art. 1bis (nouveau). Sont relevées de la prescription quinquennale les créances mentionnées ci-après :

Section II

Ministère de l'Intérieur proprement dit

Art.	Créanciers	Années	Montant
12.03.3	Olympia	1970	F 3 852
12.10.5	M. Pirard	1970-71	1 758

Art. 1bis (nieuw). De hierna vermelde schuldvorderingen zijn van de vijfjarige verjaring ontheven :

Sectie II

Eigenlijk ministerie van Binnenlandse Zaken

Art.	Schuldeisers	Jaar	Bedrag
12.03.3	Olympia	1970	F 3 852
12.10.5	De heer Pirard	1970-71	1 758
— Adopté.			
Aangenomen.			

II. Dispositions diverses

Art. 2. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé la semaine prochaine au vote de l'ensemble du projet de loi.

Wij zullen volgende week stemmen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

QUESTION ORALE DE M. DELFORGE AU MINISTRE DE L'INTERIEUR SUR «L'ABROGATION DE L'ARRETE ROYAL DU 14 NOVEMBRE 1955 PORTANT CREATION DE LA PIECE D'IDENTITE POUR ENFANTS DE MOINS DE 12 ANS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DELFORGE AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE AFSCAFFING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 NOVEMBER 1955 TOT INSTELLING VAN EEN IDENTITEITSBEWIJS VOOR KINDEREN BENEDEN 12 JAAR»

M. le Président. — Nous passons à la question orale de M. Delforge au ministre de l'Intérieur.

La parole est à M. Delforge.

M. Delforge. — A de multiples reprises, les administrations communales sont intervenues auprès des ministres de l'Intérieur afin d'abroger l'arrêté royal du 14 novembre 1955 portant création de la pièce d'identité pour enfants de moins de 12 ans. En effet, les services de la population de nos communes sont confrontés avec les difficultés suivantes :

1. Incompréhension de la part des parents au sujet de la nécessité d'être en possession de ce document;

2. Travail administratif important dont le coût ne peut être récupéré même par l'application de votre circulaire du 14 décembre 1973.

3. Perte fréquente de cette pièce d'identité;

4. Mécontentement du contribuable qui peut changer deux fois de commune avec une carte d'identité d'adulte mais qui doit renouveler et payer une pièce d'identité encombrante pour ses enfants à chaque inscription dans une autre commune.

Aux demandes formulées par les communes vous avez toujours répondu qu'il ne vous était pas possible d'abroger l'arrêté royal du 14 novembre 1955 parce que celui-ci a pour objet d'assurer l'exécution de l'article 24 de la Convention internationale relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre, signée à Genève le 12 août 1949 et approuvée par la loi du 3 septembre 1952.

Or, la délivrance de la pièce d'identité repose sur une interprétation de l'article 24 de la Convention internationale relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre, signée à Genève. L'interprétation retenue par l'arrêté royal du 14 novembre 1955 est-elle la seule valable ou ne serait-elle pas le reflet d'une psychose collective qui régnait à l'époque et qui a été redressée depuis par un appel à plus de réalisme ?

L'article 24 fait partie du titre 11 de la Convention qui est introduite par l'article 13 : «Les dispositions du présent titre visent l'ensemble des populations des pays en conflit, sans aucune distinction défavorable, notamment de race, de nationalité, de religion ou d'opinions politiques et tendent à atténuer les souffrances engendrées par la guerre.»

Le libellé de l'article 24 prouve dans quelle situation tendue doit se trouver un Etat pour faire face à l'obligation de rendre possible l'identification des enfants de moins de 12 ans. «Les parties au conflit prendront les mesures nécessaires pour que les enfants de moins de 15 ans, devenus orphelins ou séparés de leur famille du fait de la guerre, ne soient pas laissés à eux-mêmes, et pour que soient facilités, en toutes circonstances, leur entretien, la pratique de leur religion et leur éducation. Celle-ci sera si possible confiée à des personnes de même tradition culturelle.

«Les parties au conflit favoriseront l'accueil de ces enfants en pays neutre pendant la durée du conflit, avec le consentement de la puissance protectrice, s'il en a une, et si elles ont la garantie que les principes énoncés au premier alinéa soient respectés.

»En outre, elles s'efforceront de prendre les mesures nécessaires pour que tous les enfants de moins de 12 ans puissent être identifiés, par le port d'une plaque d'identité ou par tout autre moyen.»

En conséquence, je pense qu'en ce domaine, il faut faire preuve de réalisme et permettre la réalisation d'une économie pour le contribuable et pour les administrations communales en abrogeant momentanément l'arrêté royal du 14 novembre 1955.

M. le Président. — La parole est au ministre de l'Intérieur.

M. Michel, Ministre de l'Intérieur. — Monsieur le Président, Messieurs, aux termes de l'article 24, § 3, de la Convention de Genève en date du 12 août 1949, approuvée par la loi du 3 septembre 1952, relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre, les parties contractantes sont tenues «de prendre les mesures nécessaires pour que tous les enfants de moins de douze ans puissent être identifiés, par le port d'une plaque d'identité ou par tout autre moyen».

L'arrêté royal du 14 novembre 1955 prévoit les mesures nécessaires pour assurer l'exécution de cette obligation de droit international.

J'estime dès lors qu'il n'est pas possible d'abroger cet arrêté.

La tâche de munir les enfants d'une pièce d'identité est imposée aux administrations communales, ce qui présente de sérieuses garanties en ce qui concerne les mentions qui doivent être portées sur les pièces d'identité.

Cette pièce d'identité ne peut être comparée à la carte de ravitaillement qui n'est justifiée que par l'existence d'un conflit; ce serait une illusion de croire que les administrations communales seraient à même de délivrer ces pièces au moment où les hostilités commencerait.

Le port de la pièce d'identité ne peut être imposé par l'autorité que lorsque les hostilités ont commencé ou sont imminentes afin de ne pas recréer une psychose de guerre.

Le prix de la pièce d'identité est modique, il peut être en outre récupéré par une taxe fixée par le conseil communal.

J'estime par ailleurs que cette pièce d'identité peut présenter, même en temps de paix, une certaine utilité quand l'enfant en bas âge est séparé de ses parents (colonies de vacances, classes de neige, etc.).

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé un projet de loi portant des mesures particulières en matière de remembrement légal de biens ruraux lors de l'exécution de grands travaux d'infrastructure.

De regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission de l'Agriculture.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Landbouw.

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet worden ingediend door :

a) De heer De Bondt, tot verlenging van de leerplicht en houdende kosteloosheid van het onderwijs dat deze leerplicht dekt;

Les propositions de loi suivantes ont été déposées par :

a) M. De Bondt, portant prolongation de l'obligation scolaire et accordant la gratuité de l'enseignement dispensé dans le cadre de celle-ci;

b) De heer Coppieters, tot wijziging van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht en van het koninklijk besluit van 20 februari 1975 betreffende de machtiging tot het huwelijks van de leden van de rijkswacht van het actief kader.

b) M. Coppieters, modifiant la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des forces armées et de l'arrêté royal du 20 février 1975 relatif à l'autorisation de mariage des membres du personnel de la gendarmerie du cadre actif.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées. Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

NOMINATION DE MEMBRES SUPPLÉANTS DANS LES COMMISSIONS

BENOEMING VAN PLAATSVERVANGERS IN DE COMMISSIE

M. le Président. — Pour satisfaire aux prescriptions de l'article 55 de notre règlement, tel qu'il a été modifié le 6 novembre dernier, les groupes m'ont fait connaître les noms des candidats qu'ils présentent pour compléter la liste des membres suppléants des différentes commissions.

Ter voldoening aan artikel 55 van ons reglement, zoals het op 6 november jl. werd gewijzigd, hebben de fracties mij de namen mededeeld van de kandidaten die zij voordragen ter aanvulling van de lijst der plaatsvervangers voor de verscheidene commissies.

Cette liste vous a été distribuée. (Voir annexe.)

Die lijst werd rondgedeeld. (Zie bijlage.)

S'il n'y a aucune opposition je considérerai que le Sénat est d'accord pour nommer les membres présentés en qualité de suppléants des commissions intéressées.

Als er geen bezwaren worden gemaakt, zal ik beschouwen dat de Senaat ermee eens is om de voorgedragen kandidaten te benoemen als plaatsvervangers van de verscheiden commissies. (Instemming.)

Le Sénat se réunira mardi prochain, 16 décembre 1975, à 14 heures. De Senaat vergadert opnieuw dinsdag aanstaande, 16 december 1975, te 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 20 heures.)

(De vergadering wordt gesloten te 20 uur.)

ANNEXE — BIJLAGE

COMMISSIONS — COMMISSIES

Candidats suppléants — Kandidaten-plaatsvervangers

1. Affaires culturelles et Politique scientifique — Culturele Zaken en Wetenschapsbeleid

MM. De Bondt, Cooreman, Dupont; de Stexhe;
De heren De Bondt, Cooreman, Dupont; de Stexhe;
MM. De Grève, Hougardy;
De heren De Grève, Hougardy;
M. Lausier;
De heer Lausier;
M. De Facq.
De heer De Facq.
2. Affaires économiques — Economische Zaken

M. Gerits, Mme Staels-Dompas, MM. Van Canneyt; Conrotte;
De heer Gerits, Mevr. Staels-Dompas, de heren Van Canneyt; Conrotte;
MM. Dhooge, Demuyter;
De heren Dhooge, Demuyter;
M. Lepaffe;
De heer Lepaffe;
M. Van der Elst.
De heer Van der Elst.
3. Affaires étrangères — Buitenlandse Zaken

MM. C. De Clercq, Vandenberghe, van Waterschoot; André;
De heren C. De Clercq, Vandenberghe, van Waterschoot; André;
MM. Hougardy, Walnietl;
De heren Hougardy, Walnietl;
Mme Lassance-Hermant;
Mevr. Lassance-Hermant;
M. Maes.
De heer Maes.
4. Agriculture — Landbouw

MM. De Seranno, Dewulf, van Waterschoot; Hambye;
De heren De Seranno, Dewulf, van Waterschoot; Hambye;
MM. Hendrickx, Herbage;
De heren Hendrickx, Herbage;
M. Payfa;
De heer Payfa;
M. Jorissen;
De heer Jorissen;
5. Classes moyennes — Middenstand

MM. Cooreman, Lagae, Van Rompaey; François;
De heren Cooreman, Lagae, Van Rompaey; François;
MM. Daems, Herbage, Walnietl;
De heren Daems, Herbage, Walnietl;
M. Lepaffe;
De heer Lepaffe;
M. Van Ooteghem;
De heer Van Ooteghem.
6. Commerce extérieur — Buitenlandse Handel

MM. Lecluyse, Vandewiele, Verhaegen; Hanin;
De heren Lecluyse, Vandewiele, Verhaegen; Hanin;

MM. Olivier, Waltniel; De heren Olivier, Waltniel; M. Lagasse; De heer Lagasse; M. De Facq; De heer De Facq. 7. Coopération au Développement — Ontwikkelingssamenwerking MM. Lecluyse, Nauwelaers, Van der Aa; Mme Delvaux-Gabriel; De heren Lecluyse, Nauwelaers, Van der Aa; Mevr. Delvaux-Gabriel; MM. Lahaye, Risopoulos; De heren Lahaye, Risopoulos; M. Guillaume; De heer Guillaume; M. de Bruyne; De heer de Bruyne. 8. Communications et P.T.T. — Verkeerswezen en P.T.T. MM. De Bondt, De Seranno, Vandenabeele; François; De heren De Bondt, De Seranno, Vandenabeele; François; MM. D'Haeyer, Dhooge; De heren D'Haeyer, Dhooge; M. Cristel; De heer Cristel; M. Van In; De heer Van In. 9. Défense nationale — Landsverdediging MM. Keuleers, Van Canneyt, Vannieuwenhuyze; Kevers; De heren Keuleers, Van Canneyt, Vannieuwenhuyze; Kevers; MM. Cornet d'Elzius, Daems; De heren Cornet d'Elzius, Daems; M. Guillaume; De heer Guillaume; M. Van Ooteghem; De heer Van Ooteghem. 10. Education nationale — Nationale Opvoeding MM. Vandenabeele, Vandewiele, van Waterschoot; Gramme; De heren Vandenabeele, Vandewiele, van Waterschoot; Gramme; MM. Bertouille, De Grève; De heren Bertouille, De Grève; M. Lagasse; De heer Lagasse; M. Vanhaegendoren. De heer Vanhaegendoren. 11. Emploi, Travail et Prévoyance sociale — Tewerkstelling, Arbeid en Sociale Voorzorg MM. Keuleers, Leemans, Mesotten; Tilquin; De heren Keuleers, Leemans, Mesotten; Tilquin; MM. Bertouille, Olivier; De heren Bertouille, Olivier; M. Stroobants; De heer Stroobants; M. Vanhaegendoren; De heer Vanhaegendoren. 12. Environnement — Leefmilieu MM. Claeys, Vandewiele, Vlerick; Mme Hanquet; De heren Claeys, Vandewiele, Vlerick; Mevr. Hanquet;	MM. Gillet, Poortmans; De heren Gillet, Poortmans; M. Neuray; De heer Neuray; M. Van Elsen; De heer Van Elsen. 13. Finances — Financiën MM. Bertels, Dewulf, Van der Aa; Deschamps; De heren Bertels, Dewulf, Van der Aa; Deschamps; MM. D'Haeyer, Janssens; De heren D'Haeyer, Janssens; M. Lepaffe; De heer Lepaffe; M. Maes; De heer Maes. 14. Intérieur et Fonction publique — Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt MM. Claeys, Lindemans, Vangeel; Fallon; De heren Claeys, Lindemans, Vangeel; Fallon; MM. De Grève, Risopoulos; De heren De Grève, Risopoulos; M. Bourgeois; De heer Bourgeois; M. Van Elsen; De heer Van Elsen. 15. Justice — Justitie MM. Lagae, Vanackere, Vlerick; Gramme; De heren Lagae, Vanackere, Vlerick; Gramme; MM. Bascour, Bertouille; De heren Bascour, Bertouille; M. Lagasse; De heer Lagasse; M. Vandezande; De heer Vandezande. 16. Santé publique et Famille — Volksgezondheid en Gezinszorg MM. C. De Clercq, Gerits, Hulpiau; Sondag; De heren C. De Clercq, Gerits, Hulpiau; Sondag; MM. Bossicart, Poortmans; De heren Bossicart, Poortmans; M. Leroy; De heer Leroy; M. De Facq; De heer De Facq. 17. Travaux publics, Aménagement du Territoire et Logement — Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Huisvesting Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Vannieuwenhuyze, Verhaegen; Mvr. D'Hondt-Van Opdenbosch, de heren Vannieuwenhuyze, Verhaegen; de Stexhe; MM. D'Haeyer, Février; De heren D'Haeyer, Février; M. Lagneau; De heer Lagneau; M. Persyn; De heer Persyn.

640